National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 5 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/H/40/3.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 128 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E8. Editor-in-Chief KĀRLIS ŠIRAUMS. Phone 465-7302. United States Editorial Office: New York, Editor V. IRBE, 4626 Bombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3[illegible] Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 49 SESTDIENA, 1977. GADA 17. DECEMBRIS 27. GADS SATURDAY, DECEMBER 17, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Bez lielvaru aizbildniecības

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Nav noslēpums, ka Pad. savienības sūtnis Vašingtonā Anatolijs Dobrīņins esot ļoti labi ieredzēts Baltajā namā. Dobrīņinam esot paredzēts Pad. savienības ārlietu viceministra postenis, un ļoti iespējams, ka viņš jau drīzumā pārņems Andreja Gromiko amats. Katrā ziņā fakts, ka Dobrīņins varētu ietekmēt Kārteru un it sevišķi Rosalīnu Kārteri ir vērā ņemama politiska reālitāte.

Kad prezidents Kārters š.g. 1. oktobrī Dobrīņina angažējumā kpā ar Brežņevu parakstīja Vidējo austrumu miera konferences atjaunošanas plānu Ženēvā, viņš naīvi pieņēma, ka Maskava, tāpat kā Vašingtona, ir patiesi ieinteresēta paliekama miera radīšanā. Tajā pašā laikā Kārters cerēja, ka Brežņevs pierunās Siriju un pārējās radikālās arabu valstis, kā arī palestīniešu politiskos radikāļus, būt iecietīgākiem un piekāpīgākiem. Kārters acīm redzot nespēja saskatīt to, ka Pad. savienība tieši pēdējos četros gados bijusi liela intrigante un izspēlējusi vienu arabu valsti pret otru, lai tādējādi izjauktu jebkuŗa miera līguma parakstīšanas iespējas. Varbūt ka Kārteram tagad nokritušas zvīņas no acīm, jo nenoliedzami ir jāatzīst, ka Maskava un nedaudzās radikālās arabu valstis ir pret Vidējo austrumu problēmu atrisināšanu miera ceļā pie konferences galda.

Un tā prezidenta Sadata ierosmē sasauktā Kairo konferencē tukši būs pieci krēsli — Maskavas un tās atbalstīto arabu valstu delegāciju vietas. ASV ārlietu ministrs Vēnss savā īpašajā Vidējo austrumu misijā nespēja pierunāt pat rietumiem draudzīgo Jordānas karali Huseīnu mērot ceļu uz Kairo, kur Ēģipte un Izraēla beidzot sēdēs pie viena galda, lai pēc turpat 30 naida pilniem gadiem apraktu kaŗa cirvi. ASV un Apvienoto Nāciju piedalīšanās Kairo konferencē jāuzskata par diplomātisku pieklājību. It sevišķi tas attiecas uz Apvienoto Nāciju pārstāvju klātieni. Droši vien prezidents Sadats Apvienoto Nāciju pārstāvjus ielūdzis saziņā ar Izraēlas prezidentu Beginu. Ne Beginam, nedz arī Sadatam nav nekādu aplamu illūziju par Apvienoto Nāciju patieso spēku. Apvienotās Nācijās komūnisti un viņu pavadā esošās valstis allaž ar lielu balsu vairākumu nobalsojušas par katru rezolūciju, kas vērsta pret Izraēlu.

Un tā Apvienoto Nāciju pārstāvju klātiene Kairo jāuzskata par ironisku dekorāciju. Kairo konference iezīmē jaunu pagriezienu starptautiskās politikas skatuvē. Laiks, kad lielvaras, neprasot mazo valstu domas un intereses, sadalīja savā starpā politiskās plūmes un iespaida sfairas, pieder pagātnei. Sadats ar Beginu ir ievirzījuši jaunu ēru — mazās valstis savas pretišķības grib un droši vien arī spēs atrisināt bez lielvaru iejaukšanās. Amerikāņu delegācijas klātiene Kairo attaisnojama ar to, ka Ēģipte un Izraēla ir pārliecināta, ka Vašingtona patiesi vēlas taisnīgu Vidējo austrumu problēmu atrisinājumu. Sadata diplomātisko attieksmju pārtraukšana ar piecām arabu valstīm bija nepārprotama atbilde Maskavai, bet Pad. savienības konsulātu un tā dēvēto padomju kultūras centru slēgšana Ēģiptē jāuzskata par sāpīgu pliķi Maskavas prestiža sejā.

Tiem, kas vēl arvien tic detantes pasaciņai, droši vien acis atdarīja nesenais paziņojums Bonnā par trīs komūnistu spiegu afēru. Kā zināms, 1974. g. kanclers Vilijs Brants atteicās no Rietumvācijas valdības vadības pēc tam, kad atklājās, ka viens no viņa padomdevējiem Ginters Gvijome bija Austrumvācijas slepenā dienesta aģents. Šim komūnistu spiegam piesprieda 13 gadus cietumā, Rietumvācu prese tagad apgalvo, ka viņš, salīdzinot ar tagadējā komūnistu spiegu akcijā iejaukto trijotni, esot jāuzskata gandrīz par baltu jēriņu. Apcietinātā Renāte Luce un viņas vīrs Lotārs, kā arī Jirgens Vigels kopā ar sešpadsmit citiem apcietinātiem komūnistu spiegiem nodevuši ārkārtīgi svarīgus Rietumvācijas aizsardzības plānus, tāpat arī NATO spēku paredzēto stratēģisko pretakciju Varšavas bloka valstu iebrukuma gadījumā Maskavai. Saucot melnu par melnu, jākonstatē, ka apcietinātie spiegi ir kalpojuši nevienam citam kā Kremlim. Brīdī, kad uzmanības centrā ir Kairo konference, Sudānas prezidents Nimeri, kas arī izraidījis Maskavas atsūtītos padomdevējus, preses konferencē norādījis, ka Kremļa sazvērestības mērķis ir sagrābt varu visā Melnajā kontinentā.

Pagājušā nedēļā čekisti Maskavā aizturēja gandrīz visus pazīstamākos disidentus — viņi bija plānojuši demonstrāciju, kuŗā apsūdzētu Kremli Helsinku nolīguma ignorēšanā. Zīmīgā kārtā tagad britu presē atskanējušas balsis: — ja Pad. savienība ignorē Helsinku līgumā dotos solījumus, tad rietumu valstīm, kas Helsinku nolīgumu parakstījušas, jāatsauc paraksti no šī dokumenta, jo tas būtībā atzina Pad. savienības agresijas ceļā radītās robežas. Vai iecietīgie rietumu liberālie politiķi to darīs, par to jāšaubās.

Tāpat kā Ēģipte un Izraēla, kādā dienā arī Austrumeiropas valstis atraisīsies no lielvaru uzspiestās aizbildniecības. Pienāks diena, kad apspiestās tautas nokratīs savus kakla kungus un sāks jaunu brīvu dzīvi brīvās, pašu noteiktās robežās. Soli pa solim šī diena jau tuvojas. Ticot Ziemsvētku brīnumam, ticēsim arī tumsības spēku bojā ejai un brīvības atdzimšanas triumfam.

Aleksandrs Ķegumnieks

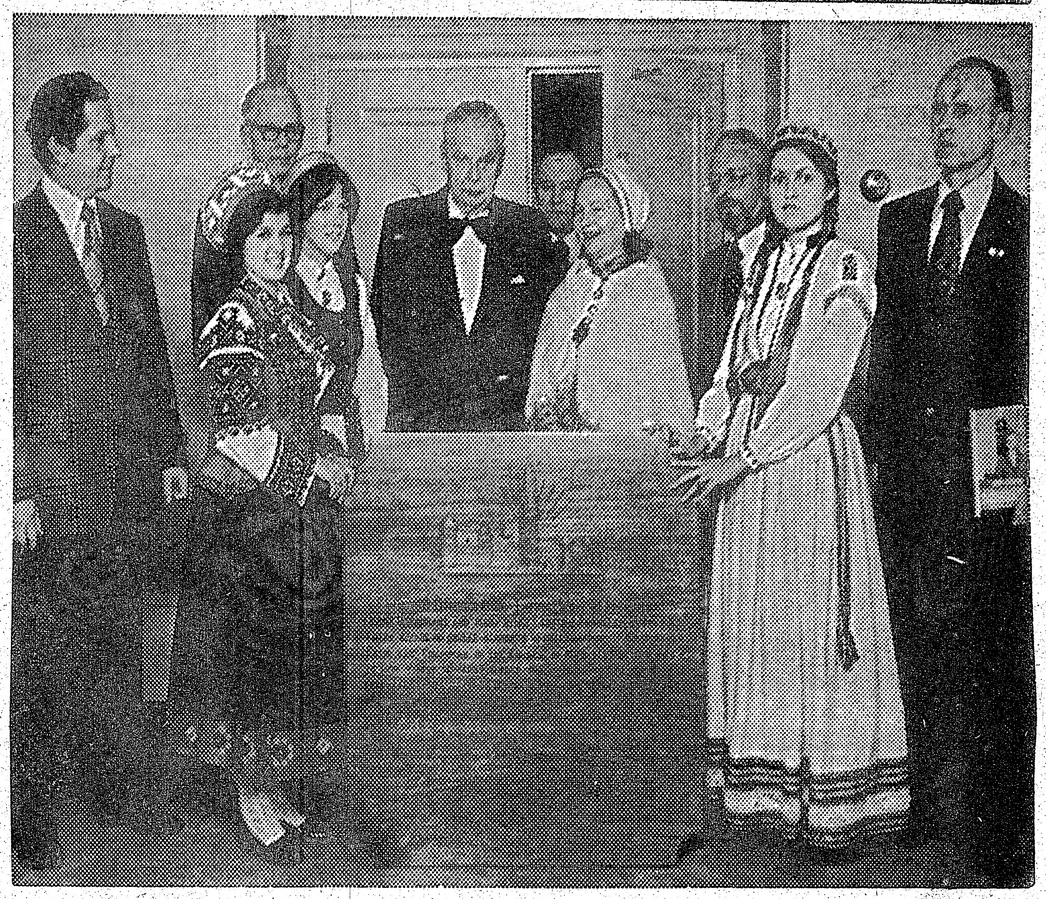

DV plāksnes pasniegšana agrākajam Kanadas premjēram Džonam Difenbēkeram Royal York viesnīcā Toronto. No kreisās: DV KV priekšsēdis V. Plūdons, M. Blizarde, A. Kukse, R. Britāls, Dž. Difenbēkers, A. Šterns, Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša, P. Vasariņš, I. Garjāne un V. Cinis. Foto: J. Ligers

Arāja prāva turpināsies ilgi

Kā zināms, majoru V. Arāju apcietināja 1975. gadā vācu kriminālpolicija Frankfurtē uz krievu pieprasījumu. Viņam pārmet pārkāpumus Otra pasaules kaŗa laikā Rīgā un Liepājā.

Kopš 1977. g. 7. augusta, kad Hamburgas zvērināto tiesa uzsāka A. Arāja prāvu, notikušas 16 tiesas sēdes, kas galvenokārt nodarbojās ar jautājumu, vai Arājs spējīgs sekot tiesas gaitai, jo viņš ir nopietni slims. Taču 16. tiesas dienā tiesa atzina, ka Arājs var tiesas gaitai sekot, un nolasīja apsūdzības rakstu. Sākot ar 25. novembri uzsāka Arāja pratināšanu.

Pēc būtības majora Arāja tiesāšanā piekritīga būtu brīvās Latvijas tiesa. Bet tādas pagaidām nav, jo Latvija kopš 1940. gada 17. jūnijā ir okupēta.

Tiesas process var ilgt apmēram gadu. J. D.

Kanadas vanagu saime godina brivibas cinitāju

Cilvēku tiesību dienā decembrī DV Kanadā bija nolēmuši apbalvot vienu no lielākajiem brīvības cīnītājiem — bij. Kanadas premjēru Džonu Difenbēkeru ar speciālu velti — mūsu tautieša Z. Lakstīgalas lielu izmēru, 3x4 pēdu, ozola kokgriezumu. Šis ozola plāksnes augšējā daļā redzams Kanadas parlamenta ēkas siluets, bet visu pārējo plāksnes daļu aizņem Dž. Difenbēkera teiktās vēsturiskās runas svarīgākā daļa, kur viņš prasa brīvību un brīvas vēlēšanas Baltijas valstīm un pārējām apspiestajām tautām.. Kopš 1960. gada Apvienotajās Nācijās neviens cits ministru prezidents nav iedrošinājies teikt tādu runu kā Dž. Difenbēkers. Lielās dusmās Ņikīta Chruščovs toreiz ar savu novilkto kurpi protestēdams sita pa galdu — tie bija preses ,jaunumi", kas parādījās visas pasaules preses laikrakstos.

Cilvēku tiesību dienu šogad atzīmēja 10. decembrī, bet pēc iepriekšējas sazināšanās ar Dž. Difenbēkera biroja darbiniekiem, viņš bija atbildējis, ka ieradīsies Toronto dienu iepriekš un tiksies ar DV pārstāvjiem. Kaut gan tanī laikā uznāca lielā sniega vētra, kas paralizēja visus Ontario lidlaukus un satiksmi, Dž. Difenbēkers ieradās no Otavas ar vilcienu un pieņēma DV pārstāvjus 9. decembŗa vakarā Royal York viesnīcā. Bijušajam Kanadas premjēram pasniegt piemiņas plāksni bija ieradies DV KV priekšsēdis V. Plūdons, ārējās inf. daļas vad. P. Vasariņš, viņa vietnieks V. Cinis, saimn. d. vad. A. Šterns, finanču daļas vad. R. Britāls, Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša un no Daugaviņas Anda Kukse, Māra Blizarda un Ilze Garjāne tautas tērpos. Ar DV pārstāvjiem bij. premjēru iepazīstināja P. Vasariņš.

DV KV priekšsēdis V. Plūdons īsā uzrunā pateicās par iespēju tikties ar bij. premjēru un par visu, ko viņš darījis apspiesto tautu labā. Visu to atceroties, DV saime viņam pasniedz šo sienas plāksni.

Plāksnē bija iegriezts teksts angļu valodā, kuŗā Dž. Difenbēkers prasa brīvas vēlēšanas un pašnoteikšanos Austrumeiropas tautām 1950. g. 26. septembrī Apvienotajās Nācijās.

Saņemot plāksni, Dž. Difenbēkers uzsvēra, ka jūtoties ļoti pagodināts un pārsteigts par lielisko dāvanu un 10 minūšu ilgā sarunā izklāstīja savu politisko stāju un centienus palīdzēt apspiestajām tautām, kas kļuvusi arvien grūtāka un traucēta. Viņš apsolīja, ka novietošot plāksni Otavas parlamentā, lai to redzētu arī citi. Tas būšot atgādinājums, ka ir tautas, kas smok zem komūnisma jūga. Kopā ar tautu meitām viņš stājās arī televīzijas kameru priekšā un to uzņēma Toronto 79. raidāmceļa stacija.

J. Vairdotis

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 17. DECEMBRIS, 49. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītāja: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugaja, 28 Tafts Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Urāns un atomenerģija

EDUARDA ŠMUGAJA RAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO AUSTRĀLIJAS

Urāna rūdas rakšanas un izmantošanas jautājums pašlaik Austrālijā ir fokusā. Korporāciju kopa Sidnejā bija aicinājusi atomzinātnes maģistru inženieri A. Bičevski runāt par šo tematu.A. Bičevskis pēc tam vēl latviešu raidījumu stundā radiofonā sniedza konspektīvu pārskatu par urānu un atomenerģiju. Šis pārskats ir tik interesants, ka nebūs lieki ar to īsumā iepazīstināt arī Latvija Amerikā lasītājus.

A. Bičevskis norādīja, ka debates par atomenerģijas izmantošanu un urāna rūdu Austrālijā turpinās. Runā ne tikai par atomu spēkstacijām, atomu ieročiem, bet arī par enerģijas patēriņu, moderno dzīves veidu un vēl daudziem citiem vispārīgiem jautājumiem. Kas tad Austrālijā šobrīd ir jānolemj? Tiešā atbilde ir nekas, jo nesen Austrālijas federālā valdība jau izšķīrās dot atļauju vēl vienai urāna rūdas raktuvei, tā saucamai "Range Main", kas atrodas ziemeļu territorijā.

Atomu skaldīšanas reakciju pirmo reizi demonstrēja Otto Hāns Vācijā 1939. gadā. Šinī reakcijā izraisās milzīgi siltuma enerģijas daudzumi. Mēs zinām, ka sadegšanas procesu, kas arī attīsta siltuma enerģiju, var izmantot eksplozijai (saujampulveris) vai arī apsildīšanai, ja notiek lēna sadegšana. Tas pats sakāms arī par atomenerģiju, tikai enerģijas daudzumi, šinī gadījumā ir miljonu reižu lielāki. Otrs pasaules karš neapšaubāmi paātrināja atomenerģijas attīstību. Divas atombumbas, kas piespieda Japānu padoties, atstājušas mūsu civilizācijā dziļas pēdas, ka vēl tagad daudzi raugās ar zināmu neuzticību pret visu, kas kaut kādā veidā saistīts ar atomenerģiju. 20 valstis jau lieto atomenerģiju elektriskās strāvas ražošanai un vēl 20 citas plāno un būvē atomu spēkstacijas.

Visā pasaulē pašlaik jau darbojas pāri par 180 atomu spēkstaciju. Plāno un būvē vēl kādas 600. Katra šāda stacija var apgādāt ar elektrību 1 miljonu iedzīvotāju ASV, bet 60 miljonus Indijā. Saskaitot spēkstacijas, kas jau darbojas, arī plānotās un jau būvējamās, dabūjam šādus skaitļus: ASV 233 spēkstacijas, Japānā 90, Francijā 55, Pad. savienībā 52, Anglijā 46, Spānijā 39, Kanadā 26, Irānā 20, Čechoslovakijā 18, Zviedrijā 17, Indijā 12, Šveicē 11, Filipīnās 10, Taivānā 6 un Dienvidafrikā 2, Rietumvācijā 46, Ziemeļamerikā tātad ir visvairāk atomspēkstaciju, bet arī Pad. savienībā būvē lielu skaitu. Vienu no pasaules vislielākajām atomu spēkstacijām būvē okupētajā Lietuvā. It sevišķi Rietumeiropā un arī Japānā akmeņogļu spēkstacijas un arī automašīnas atmosfairu tā piesārņojušas ka atomspēkstacijas ir gandrīz vai vienīgais atrisinājums.

Austrālijā ir 10 vai pat 20 proc. no pasaules urāna. Naftas ražošana sāks apsikt jau nākošos 5 gados. Austrālija ir viena no tām nedaudzajām zemēm pasaulē, kur atomenerģija izmaksā dārgāk nekā enerģijas ražošana akmeņogļu spēkstacijās, tāpēc atomspēkstacijas tur vēl neredzēsim kādus 20 gadus, vismaz ne pirms 1995. gada. Kādu iespaidu atstās Austrālijas urāna eksportēšana? Urāna racēji apakšzemes raktuvēs biežāk saslimst ar plaušu vēzi. Austrālijas urāna raktuves atrodas virs zemes, kādēl to šī problēma neskar.

Lielākie urāna rūdas krājumi ir ASV un Kanadā, tad Dienvidafrikā un Austrālijā. Dienvidafrikas valdība paziņojusi, ka ar mieru izvest urānu bez jebkādiem ierobežojumiem atomieroču raošanai. Kanada un ASV turpretim nosaka, ka atomieročus nedrīkst ražot no viņu rūdas. Austrālijas valdība grib piemērot vismaz tikpat stingrus noteikumus kā Kanada. Šinī sakarā Austrālija varētu palīdzēt aizkavēt atomieroču izplatīšanos. Nedrīkst tomēr aizmirst, ka 6 lielvalstīm jau ir atomieroči: ASV, Pad. savienībai, Anglijai, Francijai, Ķīnai un Indijai. Ja vēl kāda valsts tiešām vēlēsies iegūt atomieročus, tad to būs grūti aizkavēt. Atombumbu ražošanai daudz urāna rūdas nevajaga, to varētu dabūt pat no jūras ūdens. Galvenās problēmas saistās ar rūdas koncentrēšanu un ķīmisko pārstrādāšanu.

Pašlaik visvairāk izplatīti ir atomreaktori, tikai atomspēkstacijā siltuma enerģiju rada atomu skaldīšana, bez sadegšanas procesa. Vai šīs spēkstacijas var uzsprāgt gaisā kā atombumba? Atzīts, ka šāda eksplozija nav fiziski iespējama. Atomenerģijas degvielu nevar izmantot arī bumbu ražošanai, lai gan atomspēkstacijās teorētiski šāda iespēja pastāvētu, bet tas izmaksātu pāri par tūkstoš miljonu dolaru un prasītu vairāk nekā 15 gadu. Daudz vienkāršāk būtu uzbūvēt pētniecības reaktoru, kas izmaksātu tikai ap 20 milj. dolaru un prasītu tikai pāris gadu. Katrā ziņā atomieroču problēmu nevar atrisināt, aizkavējot atomspēkstaciju būvēšanu.

Ja atomenerģiju neizmantotu, tad pēc 500 gadiem visi akmeņogļu, naftas un dabīgās gāzes krājumi būtu jau izlietoti. Turpretī, ja atomenerģiju izmantotu, tad varbūt vēl šīs vērtīgās izejvielas būtu sataupītas, kas ir nepieciešamas daudzu ķīmikāliju un zāļu ražošanai. Šinī gadījumā kopējā radioaktivitāte būtu tā pati, kā atstājot urānu zemē. Vai mūsu pēcteči pēc 500 gadiem būs mūsu paaudzēm pateicīgi, ja mēs visus akmeņogļu krājumus izkūpinātu gaisā?

Dabas enerģijas avotus sadalījusi stipri nevienmērīgi. Dažām valstīm ir enerģijas pārpalikums, ko tās pārdod citām zemēm, kam enerģijas trūkst, ja ir līdzekļi, lai par to samaksātu. Viena no pasaules lielākajām problēmām ir enerģijas trūkums daudzās Āzijas un Afrikas zemēs, kas nelauj pacelt šo zemju dzīves līmeni. No otras puses, ASV ir 6 proc. no visas pasaules iedzīvotājiem, kas patērē 33 proc. no visas pasaules enerģijas kopējā patēriņa. Kā jau minējām, viens amerikānis bez ierobežojumiem patērē tikpat daudz enerģijas kā 60 indiešu.

ASV radušās tā sauktās "zemes draugu" grupas, kas cīnās pret pārbagāto amerikāņu dzīves veidu. "Zemes draugi" uzskata atomenerģiju par visa ļaunuma iemiesojumu, un viņi cenšas atomspēkstaciju būvēšanu aizkavēt ar demonstrācijām, tiesāšanos un izplatot tautā nepamatotas bažas par atomenerģijas drošību un sekām nākotnē. Dīvainā kārtā šie Amerikas strīdņi ir ieviesušies arī Austrālijā, lai gan šeit atomspēkstacijas vēl tīri nebūs. Dažādās Austrālijas rūpniecības nozarēs, kam nav nekāda sakara ar atomenerģiju, pāri par 10.000 strādnieku katru gadu nomirst negadījumos un dažādu kaitīgu ķīmikāliju iespaidā. Pievēršoties Austrālijas jautājumiem, varam daudz vairāk laba darīt

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

STIKLA TECHNIKĀ

Zem Aleksandra Kalniņa foto attēla (LA 22. okt. nr.) no mākslas un dailamatniecības izstādes 2. Jauniešu dziesmu svētkos Ročestrā ieviesušās pāris kļūdu: darbi nav veikti kā intarsijas, bet stikla technikā. Šos darbus nav gatavojusi Aija Siliņa, bet Viesturs Osvalds.

Viesturs Osvalds
Pensilvēnijā, ASV

KAITINĀSIM SARKANO LĀCI!

18. novembra svinībās izskanēja arī konstruktīvi ieteikumi mūsu cīņai pret Kremļa varmākām. Cita starpā bija arī ieteikums par Tautas balvas piešķiršanu kādam latviešu disidentam tēvzemē, ielūdzot viņu to saņemt brīvajā pasaulē. Par šo ideju pateicība pienākas Dimantam sen.. To tālāk pauda prof. Dr. V. Klīve Ņujorkas latviešu saimei, Ēriks Dundurs Indiānas latviešu saietā un vēl citur. Jāvēlas tikai, lai šis psīcholoģiskā cīņā visnotāļ nozīmīgais projekts neapgultos mūsu centrālo iestāžu rakstāmgaldos.

Kādu traci tas varētu sacelt Latvijas apspiedējos, to secināt liek šāds nesenais notikums, kur līdzīgā veidā mēģināts godināt cīnītājus par cilvēka tiesībām Pad. savienībā: Nupat Vašingtonā kluvis zināms, ka PSRS kompartijas centrālkomiteja, pēc prezidenta Brežņeva pavēles, norādījusi padomju vēstniekam ASV izteikt „ārkārtīgu nepatiku", ka amerikāņi ielūdz pie sevis viesoties padomju pretestības kustības aktīvistus, kas esot „provokātīvs akts".

Kā atceramies, tad šī „provokācijas akta" pamatā ir ASV lielo arodapvienību AFL — CIO vadītāja Džordža Mīnija 5. oktobra ielūgums 1975. g. Nobela miera prēmijas laureātam, zinātniekam un filozofam Dr. Andrejam Saharovam un vēl citiem pieciem cīnītājiem par cilvēka tiesībām ierasties kā goda viesiem šo arodbiedrību sanāksmē Losandželosā. Kad Mīnijs saņēma ziņu, ka neviens ielūgumu tur nav saņēmis („brīvajā" padomju zemē cenzūra barga), viņš 20. oktobrī ielūgumu nosūtīja pa otram lāgam, šoreiz kā ierakstītus sūtījumus, pieprasot pēc starptautiskās pasta konvencijas noteikumiem saņēmēju parakstus. Maskavieši, protams, uzspļāva uz šiem noteikumiem.

Pats interesantākais šajā lietā, ka Mīnijs par cilvēka tiesību cīnītājiem nosūtītajiem ielūgumiem informēja ASV prezidentu Kārteru, īpaši norādot, ka, ja jau Baltais nams nesen bija atzinis par vēlamu Helsinku garā grozīt ilgus gadus pastāvošos noteikumus, neielaist ASV padomju arodniekus un atļāva šeit iecelot un brīvi braukt pa visu zemi četriem Kremļa uzticības vīriem — strādnieku supervagariem, līdzīgā veidā būtu jāatļauj braukt uz Ameriku ASV arodnieku ielūgtiem viesiem

Rezultātā Baltais nams lūdza ASV vēstnieku Maskavā nodot padomju imperijas ārlietu ministram notu, ka ASV valdība atbalsta Mīnija ielūgumu, kas doplomātiskā valodā nozīmē, ka ASV prezidents lūdz Berežņevu ASV arodnieku ielūgumus labvēlīgi izkārtot. Novembra beigās, pārkāpjot visas diplomātiskās pieklājības formas, šī draudzīgā nota tika izsniegta ASV vēstniekam atpakaļ bez kādiem paskaidrojumiem un arī nepasakot, ka „laimīgā darba ļaužu paradīzē" padomju pilsonim nav tiesības saņemt viņam adresētas vēstules, apmeklēt ārzemes un ka Kremļa vara izprot detanti citādi, starptautiskas konvencijas respektē kā tai pašai patīk un cilvēku tiesību pamatnoteikumi pakļauti komūnismā diktātūrai.

Ja jau AFL — CIO vadītājs, aiz kura stāv miljoni un kura ielūgumu atbalstīja ASV valdība, dabūja soļāvienu sejā par „provokāciju", bezcerīga ir iespēja brīvajā pasaulē pasniegt latviešu Tautas balvu kādam disidentam no Latvijas. Taču piešķirt gan mēs to varam, un tas arī jādara, īpaši, ja tagad zinām, ka tas izsauks Kremļa dižvīros akūtas dusmu lēkmes. Sarkano lāci ir vērts pakaitināt, jo tā rūkšana var daudziem atvērt acis.

Vanagu Kārlis Indianā

KURELIEŠU CEĻŠ

K. Ulmanis savu neuzticamo draugu ietekmē kritiskā brīdī bija izšķīries iet kopā ar Pad. savienību. Šī viņa nostāja bija jau saskatāma sen. Viņš savas cerības lika uz militāru sadursmi lielvalstu starpā un uz Latvijas valsts atjaunošanu pēc kara. Tā vēlāk bija arī kureliešu ideja, bet Dievs bija lēmis citādi. Vācijas aizsardzības piedāvājums Latvijai, izteikts ģenerālim Dankeram Vācijas Olimpiadas laikā, bija ceļš miera nodrošināšanai austrumu frontē, bet Dr. K. Ulmanis bija izšķīries iet pa tā saukto kureliešu ceļu. Tā bija viņa kļūda. Arī Pad. savienības un Vācijas līgums par Baltijas telpas sadalīšanu bija kļūda. Pad. savienība pienāca pārāk tuvu Vācijas rūpniecības centriem, sarkanarmijas militārā aktīvitāte Baltijas telpā radīja Vācijai bažas par viņas austrumu robežas drošību, kam sekas bija kara darbības uzsākšana austrumu frontē. Dievs bija devis Dr. K. Ulmaņa rokās burvja atslēdziņu izvadīt latviešu tautu cauri pasaules kara vētrām, bet savu neuzticamo draugu ietekmē viņš atsacījās šo ceļu iet.

Paulis Krasts, Cincinati, Ohaijo

BŪSIM PATIESI UN TAISNĪGI!

Latvija Amerikā 19. novembra lasītāju vēstulēs P. Krasts man pārmet, ka uzbrūku viņam par K. Ulmaņa reālpolītikas neizprašanu. Kāpēc viņš to sauc par ‚uzbrukšanu"? Mans nolūks tāds nebija, bet es izteicu tikai savas domas, ka tas ir pārāk naīvi domāts, sakarā ar toreizējiem apstākļiem un notikumiem, par prezidenta K. Ulmaņa rīcību un ka pārmetumi ir nevietā. To pašu es tad varu teikt par P. Krastu, kas apgalvo, ka, kļūstot par vācu sabiedrotiem, karš austrumu frontē nemaz nebūtu izcēlies... Interesanti būtu zināt tos „neuzticamos draugus" un kādā veidā mēs būtu tikuši „iemanevrēti"? Tiešām esam „jauni", bet naīvi! Cik vēl būs tādu, kas domātu tāpat kā P. Krasts? Kritizēt toreizējo rīcību ir viegli, vet neviens cits to labāk nebūtu varējis izdarīt, kā to darīja prezidents Dr. K. Ulmanis. Tādēļ vēlreiz uzsveru: vairāk cienības pret bijušo prezidentu! Beigās gribu jautāt, kādēļ P. Krasts nav ievērojis to daļu manā vēstulē, kur runāts par izvilkumu no pēdējā pils komandanta plkv. ltn. O. Neimaņa nepublicētās dienas grāmatas? Tur atbilde atrodama.

Aleksandrs Zaube Čikagā

H. Tichovskis

Latviskie motīvi angļu valodā

LINGERING MEMORIES BY HELEN SIMPSON, VANTAGE PRESS, NEW YORK, 1977.

Memoriālā literātūra kā prozas žanrs ir veca un diezgan plaša. Dažu rakstnieku autobiografiski sacerējumi pieder pie izciliem literārās mākslas darbiem. Piemēru netrūkst kā cittautu, tā arī latviešu rakstniecībā. Latviešu autoru atmiņu grāmatās notikumi pa lielākai daļai norit latviskā vidē kā dzimtenē, tā trimdas dzīvē. Kaut retāk, tomēr atrodam arī citās valodās atmiņu grāmatas, kuŗās vairāk vai mazāk skarta arī Latvija un pieminēti latvieši un to likteņi. Nereti tās atzīmētas mūsu presē, tomēr par tām mums vēl trūkst sistēmatisku pētījumu.

Kā visai raksturīga cittautu autoru virknē jāmin nesen iznākušā Helēnas Simpsones atmiņu grāmata angļu valodā — Lingering memories, kuŗu apgāds nodēvējis par lielu dimensiju vēsturisku romānu un kuŗa darbība norisinoties Latvijā š. g. s. pirmajā ceturksnī.

Šīs par romānu nodēvētās *atmiņu grāmatas* saturs ir autobiografisks. Springfildā (Mass.) dzīvojošā vācu tautības immigrante slimības gultā gulēdama kā Alma Runāta atmiņās spilgti pārdzīvo savu bērnību un agro jaunības posmu Kandavā, Kurzemē, kopš apm. 1906. gada. Viņas vecāki ir pārtikuši tirgotāji Kandavā, kas tēloti kā saprātīgi, gudri, saticīgi ar kaimiņiem, bez kārtu un tautību izšķirības, bet viņi nelaimīgi par to, ka viņu vienīgais dēls 1905. g. nemieros kļūst par revolūcionāru un tiek sodīts ar ieslodzījumu Sibirijā. Izceļas Pirmais pasaules karš. Vācu armija tuvojas Kurzemei un Runātu ģimenei jādodas bēgļu gaitās uz Iekškrieviju. Kā daudziem citiem, tā arī viņiem jāpārdzīvo grūtības, trūkums, bads, pazemojumi, sevišķi tad, kad sākas revolūcija un seko boļševiku vara un partizānu cīņas. Almas abus vecākus boļševiki nonāvē, bet viņa pēc skolas beigšanas kā uzņēmīga, droša un neatlaidīga jauniete nokļūst pie brāļa Sibirijā, bet kad brālis revolūcijas juklī mirst, viņai nekas cits neatliek, kā ar amerikāņu misijas labvēlību atstāt Krieviju, lai uzsāktu jaunu dzīvi ASV.

Kaut arī apgāds reklāmē, ka romāna darbība norit Latvijā, taču tā saturs liecina, ka Kurzeme un tās ļaužu dzīve īsajos gados priekš Pirmā pasaules kaŗa skatīta tikai netieši, epizodiski, bez autores nolūka sniegt plašāku tā laika Kurzemes latviešu sociālās un kultūrālās dzīves ainavu. Tomēr autores atmiņā ir palikuši daži spilgti bērnības iespaidi no apkārtnes dzīves. Kaut arī ne katrreiz precīzi, minētas dažas izdarības un latviešu tautas tradicijas: Jāņi, talkas, rudens darbi, apkūlības, čigānos iešana, tautasdziesmu dziedāšana. Angļu tekstā iepīti bez tulkojuma un komentāriem daži latviešu val. vārdi, piem., talka, rauši, skāba putra, kundze u.c. Sakarā ar Almas skolas gaitām un brāļa Morica likteni minētas vēl citas Latvijas pilsētas — Talsi, Ventspils, Jelgava un bēgļu gaitās arī Rīga. Latviešu cilvēki pirmajā atmiņu posmā raksturo'i maz, bet spilgtāk un plašāk jau notēloti krievu cilvēki, sevišķi to rīcība un izdarības cara laiku un revolūcijas režīmu maiņā.

Kaut arī īsbiografijā teikts, ka autore dzīvi interesējusies par Padomju savienību un publicējusi par to apceres, tomēr atmiņās skatītie revolūcijas notikumi un dati ir neprecīzi, tēloti pēc atmiņas. Arī īsie latviešu un vācu valodas teksti ir nereti kļūdaini (piem., 28., 58. u. c. lp.), Jēnas universitāte pat novietota Šveicē.

Par romānu īstā vārda nozīmē šo sacerējumu nevarētu saukt, bet kā atmiņu grāmata tā uzrakstīta raitā stāstījumā, dziļi pārdzīvotā personiskā uztverē, spilgtā un pietiekami motīvētā laikmeta, vides un darbības notēlojumā.

Alunāna balvas ieguvēji

DV Teātris Kanadā atkal ieguvis Alunāna piemiņas balvu. Notikumi lugā risinās vecā, grezнā viesnīcas divistabu dzīvoklī. Trīs dažādi notikumi risinās vienā un tai pašā dzīvoklī, tikai dažādos laikos. Istabas vide ir vienīgais faktors, kas saista atsevišķos tēlojumus. Luga uzbūvēta no atsevišķām replikām, kuras režisors un aktieri spējuši izcelt, radot dzīvu un pārliecinošu spēli. Luga iepriekš jau rādīta televīzijas raidījumos, bet režisors Vērenieks tai atradis citu pieeju.

Populārajā mīlas trīsstūra konfliktā Gunārs Vērenieks ienesis pavisam citu dimensiju, kas ir ļoti cilvēciska un latviešu dvēselei tuvāka nekā amerikāniski sarkastiskais un naida apdvestais dialogs. Pieviltā sieva (Maija Gaike), parādās kā psiholoģiski atjautīga sieviete, kas spēj saprast un piedot. Ar savu nerozitāti, bet simpatisko spēli, mulsumā samezglotām kustībām viņa skatītājiem liek izjust savu dvēseles pārdzīvojumu, radot humoru, kā to redzējām brīdī, kad, tālrunim ieskanoties, sieva nepaspēj apaut kājas un staigā pa skatuvi ar kurpi vienā kājā. Uznākot uz skatuves, situācijas sarežģījumu ietekmē vīrs uzlūko sievu pavirši un jautā: Kas vainas tavai kājai? Sieva labsirdīgi atjoko: Vai tad neb'ji ievērojis, ka man viena kāja īsāka?

Neuzticīgais vīrs (Ziedonis Upīte) ar skatuves mākslā ruļinētu veiklību notēlo cietēju vīrieti, kas nonācis grūtā situācijā. Viņš apzinās savu vainu un ir ar mieru saņemt pe'nīto sodu, tā atvieglinot savu sirdsapziņu. Sievas sapratējas un piedevējas tēls psihologisko notikumu sarežģī tā, ka būtībā traģiskais motīvs kļūst komīsks un intrigē skatītāju.

Sekretāre (Gunta Krūmiņa) uz skatuves parādās tikai īsu brīdi, bet pārliecina, ka spēj savaldzināt vīrieti. Runājot lietišķīgi, viņa parāda savu slepeno interesi pret priekšnieku. Skatuves gleznā labi iekļāvās izsūtāma's zēns (Andris Leja) ar savu pieklājīgo vienaldzību un viesmīlis (Valdis Turķis) ar savu līgani izveicīgo, viesmīlim raksturīgo gaitu.

Otrs izrādes cēliens parāda vēl jaunu, piedzīvo'umu kāru sievu, kas, filmu direktora aicināta, ieradusies viņa dzīvoklī, V'ņa (Anna Briede) ar nevainojamu koķetēriju uzbur illūziju par sievieti, kas savu dēku kāri cenšas aizmaskot ar interesi par senu skolas biedru.

Rutinētais filmu direktors (Imants Lapiņš) izveicīgām manierēm un psiholoģiski veiksmīgi notēloja sievietes pavedēja tipu. Skatītāju interesi saistīja nevis psiholoģiskais sarežģījums, bet ārē'a, tehniski izstrādātā rotaļīgā spēle. Spēles tehnika vēl spilgtāk vērojama izrādes trešajā daļā, kur neatrisināma konfl'kta situācijā risinās dialogs starp vīru un sievu (Valdi Martinsonu un Viju Vari), kamēr jaunā līgava, viņu meita (Gunta Krūmiņa), laulības nobīļa ietekmē ieslēgusies vannas istabā. Jauna's līgavainis (Andris Leja) viņu paciet'gi gaida viesnīcas svētku zālē.

Skatītājus smīdināja efektīgi izmantotās teikumu replikas sarunās, kā arī ticami notēlotās situācijas — saplēstā fraka, uzrautā zeķe, salauztā roka u.c. Gājiens gar logu nama ārpusē, lai ieklūtu pie meitas vannas istabā, būtu bijis iespaidīgāks, ja dekorātors skatuves aizmugurē būtu novietojis pilsētas namu atveidus. Izrādes režija visās ainās panākusi viengabala'nību, kā aktieru darbā, tā kopējā skatuves gleznā. Meistarīgi savā darbā bija dekorātors Valdis Vare, apgā'smotājs Valdis Turķis, skatuves meistars Andris Leja un skaņu meistare Irene Kalviņa.

J. R-a

Koncerts Ziemsvētku ieskaņai

Celies un dziedi (Iza. 23. nod., 19. p.) — Apmēram divdesmit citās vietās bībelē vēl izteikti pamudinājumi dziedāt.

Ja kādam ir tik bieži darīšana ar bībeli kā mācītājam, tad nav brīnums, ka viņš piesavinās arī tās pašas meldijā izteiktās patiesības. Visai bieži esam dzirdējuši garīdznieku dziedājumus liturģijā ar labu vai labi vingrinātu balsi, bet draudzes mācītāja piedalīšanās vokā'istu - solistu koncertā savā baznīcā uzskatāma par iepriecinošu un apsveicamu jaunināj umu.

Reliģija un mūzika ir cieši viena ar otru saistītas augstas, ja ne visaugstākās abstraktās vērtības. Tā tas bijis vismaz tūkstoš gadu priekš Kristus un ir tagad un iespējams, ka pastāvēs tikpat ilgi, cik ilgi pastāvēs cilvēce pati.

Garīgajā koncertā Ziemsvētku ieskaņai Sv. Jāņa baznīca Toronto piedalījās Gunta Plostniece (soprāns), Torilds Barbins (baritons), Ivars Gaide (tenors) un Anita Rundāne (ērģeles), ar Adventa laikam piemērotu programmu, ko iesāka ar draudzes dziesmu — No debesīm es atnesu. Sekoja tenora Ivara Gaides orātorija — Haidna "Radīšana". Mūzikāla's tulkojums ar māksliniecisk' izstu izpratni kā lirismā, tā dikcijā augstvērtīgs. Jau pirmās kadences, vijīgā ērģeļu pavadījumā, liecina, ka solists no kaut kurienes nes prieku, kopā ar lielu sirsnību un apgarotu mieru, kas cilvēkam bieži trūkst.

Saka, ka tam, kam dzeja nepatīkot ne lasīt, ne deklamēt lai labāk solo nedziedot iznākot tikai tukša skaņa, ne dziesma. Tenors Ivars Gaide stāv tālu no šī negātīvā pretstata. Katrs viņa skaidri izteiktais vārds ietver sevī šī vārda nozīmes pārdzīvojumu melodijas tonālā nesumā uz k'ausītājiem. Tikai gan varētu vēlēties kresčendo un diminduendo kontrastu veidojuma, bet no trim "f" atturoties katrā ziņā, kas dažreiz balsi arī bojā. Pec tam Ivars Gaide piedalījās arī duo un trio priekšnesumos, kā arī solo Ak, mazais Jēzus bērns (R. Mac Gimsey) un Jēzus bērns (P.A. Yon). Šīs dziesmas zīmīgas ar lieliem motīviem, epizodiski ievij priecīgu stāstu senlaicīga stila reliģiskā v'enkāršībā. Tas rada ainavu variāciju un attiecīgu vēstījuma noskaņojumu koncerta apmeklētājos.

Māksliniece Gunta Plostniece atbraukusi īsi pirms koncerta sākšanas, lai aizstātu saslimušo solisti Silviju Erdmani. Plostniecei ir lieliski balss dotumi un augstākā mūzikālā izglītība. Viņa koncertā veikli lasīja notis, kuŗas iepriekš nebija redzējusi. Mākslinieces pe'nījusi, lai šinī notikumā viņai izteiktu visizcilāko atzinību un pateicību. Balss viņai plūst brīvi, vibrācijas dabiskas, līdzenas uz bez asuma pieskaņas viņa ērģeļu pavadījumā. Ziemsvētku duo dziesmā (Guno) kopā ar tenoru sevi lieliski atestēja ar dinamiskiem kāpinājumiem un tonālo spēku. Par visiem Guntas Plostnieces priekšnesum'em (solo, duo un trio) sakāms tikai vislabākais.

Tor'lds Barbins kā baritons ir ļoti izteikts, labi iederējās koncerta sastāvā. Balsu dažādība vajadzīga, lai klausītājos uzturētu un kāpinātu interesi. Lai gan viņam dikcija laba, lir'skā daļa tomēr nebija sevišķi pārliecinoša. Tāpēc domas arī vieglāk aizslīd projām no stāsta, kas ieausts meldijā. Ar interesi varēja klausīties T. Barbina atskaņoto Guno: Uz Betlēmi kluso šovakar nāc, kā arī duo un trio dziesmas (J. Ezeriņa un V. Ciemiņa).

An'tas Rundānes ērģeļu pavadījumi, par cik tas ir iespējams uz mazāka apmēra ērģelēm, labi iek'āvās dziesmu kopskaņā. Šī jauniebūvētā instrumenta atsevišķos reģistrus un to grupas ērģelniece izcili demonstrēja Ziemsvētku svītā (C. Balabastre).

Adolfs Grigals

Jaunu meklējumu gleznotāja

ĀRIJAS OZOLAS GLEZNU IZSTĀDE TORONTO

Kopš iecelošanas no Venecuēlas Ārija Ozola Kanadā sarīkojusi vairākas patstāvīgas izstādes, gan kanadiešu, gan latviešu publikai. Mākslinieces pēdējos gados pilnīgi mainījusi savus gleznieciskos izteiksmes veidus. Ģeometriski stil'zētas stingras kompozicijas vietā viņa sekmīgi lieto brīvākas pieejas gleznošanu. Ārija Ozola iemīļojusi akrilikas krāsu tehniku. Šīm modernajām krāsām raksturīga liela iespējamību dažādība to lietošanā. Tās it kā apvieno akvareļu un eļļas krāsu tehnikas. Lazējošie, caurspīdīgie toņi tikpat dzidri kā ūdens krāsām, bet tai pašā laikā mākslinieks var gleznot pastozi, pat ar paletes nazi, vai pat lietojot speciāli veidotu masu, radīt virsmas efektus, kas tradicionālai eļļas gleznie'cībai nebija pa spēkam.

Ārija Ozola savā īpatnējā un noslēpumainā tehnikā izvēlējusies krāsu lietošanas veidu, kas ar savu caurspīdīgumu ļoti radniecīgas ūdens krāsu gleznie'cībai. Vairums darbu veido-

(Turpinājums 9. lp.)

IMANTA SAKSA
DZIESMAI SVĒTKI
Komponista 60 gadu jubileja ietvaros
Sestdien, 1978. g. 14. janvārī, pl. 19.00 Bickford ģimnazijā, 777 Bloor St. W., Toronto.
Piedalās koŗi: Daina, Senatne, Hamiltonas Kristus draudzes koris, Viesturs, Zīle, DV vīru koris un vīru ansamblis Kalvis — 150 dziedātāju. Diriģenti: A. Skudra-Kārkliņa, J. Barušs, A. Purvs, Dr. A. Pērkons un J. Dzeguze. Ieejas kartes: $4.-, un $5.-. Studentiem un pensionāriem $3-. Kaŗa invalidiem un jauniešiem līdz 18 gadiem ieeja brīva — dabūjamas pie visiem koŗu pr-kiem. Pēc koncerta Sv. Jāņa baznīcas zālē, 200 Balmoral Ave. kopējs AZAIDS. Piedalīšanās maksa $3.-, iepriekš pieteicoties pie M. Lapiņas, tel. 225-0130.
Rīcības komiteja.

Sardzē par tēvzemes brīvību

LATVIJAS KARA SKOLAS DIBINĀŠANAS ATCERE TORONTO

Latvijas Kara skolas dibināšanas 58 gadu atceres vakarā, kas šogad bija rīkots jaunajā Toronto viesnīcā (Hotel Toronto), 3. decembra vakarā pulcējās 140 virsnieku un viesu. Vltn. K. Rangam taurējot jundu, ierindā stājās 34 virsnieki. Jundas ziņojumu nodeva ltn. V. Dreifelds un pieņēma Latviešu virsnieku apvienības Kanadā valdes priekšsēdis vltn. E. Ziplāns. Jundā pieminēja nesen mirušos virsniekus — Kārli Tirzīti, Robertu Blūmentālu un nupat veļiem pievienoto bij. virsnieku Alfredu Bērziņu. Jundu beidza ar Latvijas valsts himnu un dziesmu Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Jundas ierindā stāvēja arī Kanadas militāro spēku majors Juris Zvanītājs.

Virsnieki pēc jundas iebaudīja Kara skolas tradicionālās vakariņas — rupjmaizi ar marmelādi un melnu kafiju, kas bija arī kadetu vakariņas 1919. g. 30. decembrī, atgriežoties no kaujām pie Rīgas tiltiem. Pie kopējā vakariņu galda virsnieku apvienības valdes priekšsēdis iepazīstināja ar vakara viesiem, kuru vidū bija arī Latvijas kara skolas pirmā izlaiduma virsnieki — plkv. J. Rucelis, LKOK majors Alb. Ameriks un kapt. T. Miezītis, tāpat arī apvienības valdes un revīzijas komisijas locekļiem un pārējiem redzamākiem viesiem. Priekšsēdis pateicās arī sarīkojuma loterijas atbalstītājiem ar ziedojumiem izlozei.

Virsnieku un viesu saimi uzrunāja konsuls Dr. E. Upenieks, kas uzskatīja, ka latviešu virsnieki vēl nav atvaļināti no aktīvā dienesta, jo mūsu cīņa par Latvijas neatkarību vēl nav beigusies. Nesen tiekoties ar nelaikā sabiedrisko lietu ministru A. Bērziņu Toronto, Dr. Upenieks jautājis, kas izšķirs mūsu tautas likteni? Agrākais Latvijas ministrs atbildējis, ka mūsu tautas liktenis izšķirsies dzimtenē un latviešu ģimenē. Konsuls tāpēc domāja, ka vairāk atbalstāmas mūsu daudzbērnu ģimenes svešumā un dzimtenē. No Zentas Mauriņas piemiņas fonda pagājušā gadā izmaksātas divas balvas. Iegūtas ziņas, ka dzimtenē atrodas kādu deviņu bērnu ģimene, kurai arī būtu piešķirama balva. Daudzbērnu ģimenes būtu pelnījušas atbalstu. Daudziem ir lieli banku konti, kuru īpašnieki varētu padomāt, kā tos izlietot mūsu tautas dzīvā spēka labā, lai negadītos, ka mantinieki neesot, šos līdzekļus pāņemtu valsts vai pat mūsu tautas apspiedēji Latvijā, kas ļoti kāri tiecas pēc šiem atstātiem iekrājumiem, sameklējot pat neīstus mantiniekus dzimtenē. Runātājs minēja kādu konkrētu gadījumu, kur atstātais mantojums nokļuvis mūsu apspiedēju rokās.

LNAK valdes loceklis K. Tannis sveicināja virsnieku saimi Kara skolas gada svētkos no LNAK priekšsēža T. Kronberga un valdes, kā arī no Plkv. Kalpaka bataljona valdes.

Virsnieku apvienības valdes sekretārs ltn. J. Āboltiņš nolasīja daudzos rakstveida apsveikumus, kuŗus bija sūtījis Latviešu virsnieku apvienības prezidijs (vltn. Fr. Lucis), Latviešu virsnieku apvienība Austrālijā (majors L. Trēziņš), Latv. virsn. apv. Mičigenā (kapt. J. Bērziņš), DV Centrālās valdes ideoloģiskā nozare (majors V. Hāzners), kapt. T. Volbergs no Detroitas, Kanadas bruņoto spēku pltn. Zigurds Andersons, virspulkvedis A. Silgailis, Imants Alksnis Toronto, kapt. K. Vilciņš Toronto, vltn. K. Petrovskis no Kalifornijas un daudzi virsnieki no Teksasas, Sietlas, Anglijas, Indianapoles, Ņujorkas, Albertas provinces Kanadā, Detroitas, Vācijas un citām vietām brīvajā pasaulē.

Saviesīgajā daļā, kas sākās ar polonēzi, spēlēja latviešu daju kapella Rumči. Pētera Kārkliņa dāvāto glezni laimēja Milda Vītola un Sv. Katrīnām. Bija arī citi vērtīgi laimesti.

Latvijas Kara skolas dibināšanas 58 g. atceres vakarā 3. decembrī Toronto viesnīcā. Augšējā attēlā virsniekus jundas ierindā uzrunā Latv. virsn. apvienības Kanadā valdes priekšsēdis vltn. E. Ziplāns. Apakšējā attēlā balles polonēzē, pirmajā rindā no labās puses: Kanadas aviācijas lidotājs majors Juris Zvanītājs, Vanda Zvanītāja, LVA Kanadā valdes priekšsēdis E. Ziplāns, Emīlija Ziplāne, konsuls Dr. E. Upenieks, Regīna Upeniece, LNAK pārstāvis K. Tannis un V. Āboltkalna. Foto: J. Liģers

Urāns un . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

nekā debatējot par īstām un neīstām atomenerģijas problēmām ASV.

Tik tālu A. Bičevskis, kas ir atomzinātņu maģistrs un strādā vienīgajā Austrālijā atomenerģijas pētniecības reaktorā Sidnejas pievārtē. Bet vai A. Bičevski un viņam līdzīgus zinātniekus kāds uzklausa un klausa? Austrālijas "zemes draugu" grupas, antipiesārņošanas grupas, "zaļās jostas" grupas ar masku un kreiso arodbiedrību vadītāji bez maskas, visi kliedz dūres vicinādami, ka urānu nedrīkst aiztikt un tam jāpaliek guļam Austrālijas zemē. Austrālijas valdība gan deva zaļās ugunis urāna rakšanai, bet plašos apmēros tā vēl nav sākta, jo arodbiedrību vadītāji paziņoja, ka viņu strādnieki to nedarīs. Ja valdība strādniekus urāna raktuvēm arī dabūtu, tad transporta arodbiedrības darīs visu, lai urāns netiktu līdz ostām. Ja to kaut kādā veidā arī ostās dabūtu, tad ostu strādnieki noteikti atteiktos iekraut kuģos. Te ir galvenā dilemma. Vienīgi Kvīnslandes premjērs Bjelke-Pītersons pazinojis Austrālijas ministru prezidentam Frēzeram, ka viņš gādās par to, lai no Kvīnslandes ostām urāns varētu celot uz turieni, kur tam iāceļo. Viņš arī paslaik izsludinājis jaunas vlēšanas, lai dabūtu tautas mandātu viņa nostājai pret komūnistu vadītām arodbiedrībām, kas grauj Austrālijas ekonomiju.

Ed. Smugajs

Minsteres latviešu ģimnazijas aicinājums

Minsteres Latviešu ģimnazijā iespējams iekārtot 2 - 10 stundu darbošanos nedēļā tādiem latv. ieinteresētiem jauniešiem, kas studiju turpināšanas vai pētniecības nolūkos izšķirtos īsāku vai ilgāku laiku pavadīt Minsteres universitātē Vācijā. Studentiem ar attiecīgajām spējām MLĢ var piedāvāt nodarbības tautas deju, koŗu vadībā vai asistēšanu šais nodarbībās, tapat dot papildstundas vājiem latviešu valodas pratējiem un skolēniem, kam vājākas sekmes atsevišķos mācību priekšmetos. Minsteres Latviešu ģimnazija vēlētos apzināt skolotājus, kas tuvāko gadu laikā vēlētos piebiedroties MLĢ skolotāju vai internāta audzinātāju saimei, ja rastos atiecīga vakance.

Abu katrā ziņā interesentus lūdz rakstīt direktoram E. Silkalnam, Lettisches Gymnasium, Wienburgstr. 52.54, 4400 Munster, Germany. Vēstulē jāatrīmē dzimšanas dati, akadēmiskā un paidagoģiskā kvalifikācija, līdzšinējā pieredze skolu vai jaunatnes audzināšanas darbā un jāraksturo latviešu valodas prasmes līmenis. A. S.

Pirmais Kara skolas dibināšanas atceres sarīkojums Toronto notika 1951. g. 1. decembrī Sv. Andreja baznīcas zālē, skolas 32 g dibināšanas atcerei. Vairāka šādas atceres turpinājušās Latviešu namā, pagājušā gadā Royal York viesnīcā, bet šogad - Toronto viesnīcā. Tie ik gadus bijuši vieni no svinīgākiem atceres sarīkojumiem Toronto latviešu sabiedrībā.

—ls—

Draugi,—prieku, sirsnību Ziemsvētkos!

Apsveikumu vietā nosūtām $200.00 „Patiesības Fondam".

Memmīte un Juhans

St. Catharines.

Otrā iespiedumā iznākusi īsā laikā izpārdotā

A. Dzērvītes grāmata

LATVJU RAKSTI

Pasūtināma:

DV grāmatnīcā, 491 College St.
Toronto, Ont. M6G 1A5

Leona Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Place
Hempstead, N. Y. 11550, USA

GAISMAS AKCIJA

Ziemsvētku laiks ir dāvanu laiks. Apstāsimies un pārdomāsim, kam mūsu dāvana šinīs svētkos atnestu vairāk svētības un kam tā visvairāk vajadzīga. Vai tiem, kas svētku vakarā sēdēs pie bagātīgi klāta galda, siltā istabā mīļu draugu pulkā, vai kādam, kas vientuļš Sibirijas nāvējošā salā mēģinās izvilkt savu dzīvību, lai atkal reiz varētu skatīt Latvijas zemi.

GAISMAS AKCIJA palīdz visiem, kas iet ciešanu ceļu taisnības, ticības un brīvības vārdā.

Palīdzēsim GAISMAS AKCIJAI šo darbu veikt! Šajos svētkos dosim mūsu dāvanu tam, kam tā visvairāk vajadzīga.

Ziedojumu čekus lūdzu rakstīt uz GAISMAS AKCIJAS vārda, sūtot Imantam Purvam 160 Woburn Ave., Toronto, Ont. M5M 1K7. Viņš arī sniedz tuvāku informāciju.

DV apvieniba Indianapolē 25 gados

Latviešu sabiedriskā centra namā Indianapolē DV Indianapoles apvienība atskatījās uz 25 darbības gadiem. Māc. P. Nesaule aicināja visus vienoties dziesmā Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Ar klusuma brīdi godināja vanagus un vanadzes, kas izbeiguši šīs zemes gaitas.

Apvienības priekšnieks Visvaldis Jansons sveica vakara viesus un minēja apvienības veikumus aizvadītos 25 gados. Apvienības pirmais priekšnieks Jānis Lazdiņš atcerējās, ka 24 latvieši sapulcējušies Latviešu biedrības namā, lai dibinātu DV apvienību Indianapolē. No dibinātājiem četri aizgājuši aizsaulē. Apvienības vanadžu kopas pirmā priekšniece Valija Andersone-Pole pasniedza velti tagadējai apvienības vanadžu kopas priekšniecei A. Ceriņai un nolasīja rakstveida apsveikumu no DV apvienības Grand Rapidos. Apvienību vēl sveicināja Ed. Bērziņš no Latviešu biedrības, K. Motivāns no Indianapoles Katoļu biedrības, Ē. Krūmkalns no Latviešu sabiedriskā centra Indianapolē.

Ar raksti bija sveicis DV priekšnieks J. Frišvalds, DV ASV priekšnieks J. Lācis, bij. DV priekšnieks V. Hāzners, vanadžu priekšniece ASV A. Utināne, agrākā priekšniece A. Tidemane un vairākas DV apvienības. Apsveikuma rakstus nolasīja V. Burģis.

Apvienības priekšnieks V. Jansons piesprauda DV krūšu nozīmes četriem jaunajiem biedriem: Baibai Ceriņai, Mārim Kārkliņam, Albertam Puisānam un Gunāram Zēbergam. Apvienības goda rakstus saņēma Dzintra Caune, Daina Melbārde un Otto Rēķis. DV ASV valdes Goda rakstus: Visvaldis Jansons, Valda Burģe, Valija Ozoliņa, Ilze Rūķe un Ērika Slipā; DV centrālās valdes atzidanības rakstu Vīgo Burģis, DV krūšu nozīmi zeltā Aida Ceriņa.

Vakara koncerta daļā dzirdējām soprānu Skaidrīti Līdumu-Heldebranti, kuŗu pavadīja pianists V. Treimanis. Pārsteigumu sagādāja apvienības priekšnieks V. Jansons, nodziedot divas dziesmas Aijas Vinteres-Brugmanes pavadījumā.

Vanadžu kopas izkārtojumā bija sarīkota plaša mākslas izstāde, kuŗā ar darbiem piedalījās kaimiņpilsētu un vietējie mākslinieki.

Apvienības biedru skaits tagad sniedzas krietni pāri simtam. Apvienības priekšnieki bijuši: J. Lazdiņš, J. Gžibivskis, J. Ceriņš, L. Martinsons, V. Burģis, Z. Veilands un tagad V. Jansons.

Apvienības aprūpes darbs sekmējies, pateicoties arī Indianapoles un apkārtnes tautiešiem. Apvienība atsaucīgi atbalsījusi kultūrālus sarīkojumus, latviešu skolas, izsniegusi jauniešiem atbalstus latviešu skolās un 2 x 2 nometņu apmeklēšanai. Jau 20 gadus darbojas šaušanas kopa. Tās dibinātājs un vadītājs visus gadus bijis Herberts Strēlnieks. DV ASV meistarsacīkstēs apvienība bijusi 1. vietā sešas reizes, 1968. gadā ieguvusi pasāvīgā īpašumā ceļojošo vairogu. Loti aktīva ir apvienības sporta kopa Otto Rēķa vadībā.

Vanadzes rūpējušās par saimniecisko atbalstu. Darbojas rokdarbu kursi Hertas Dones un Dzintras Caunes vadībā. Vietējā Internacionālā festivālā vanadzes jau vairākus gadus ierīko latvisko izstrādājumu stendu. Loti aktīvs bijis sieviešu ansamblis IDVASA enerģiskās mūzikas maģistres Aijas Vinteres-Brugmanes vadībā. Vanadžu kopu vadījušas V. Andersone-Pole, Z. Lazdiņa, N. Riemere, Dz. Freimane, A. Zvejniece, E. Jansona-Vītoliņa, A. Auziņa un A. Ceriņa.

E.V.

DV Indianapoles apvienības priekšnieks V. Jansons atklāj apvienības 25 g. darbības atceres svinīgo aktu ar A. Žilinska dziesmu Karogs. Foto: Elmāra Bērziņa

Petīcija prez. Kārteram

18. NOVEMBRIS SANDIEGO

Latvijas valsts dibināšanas 59. gadadienu Sandiego latviešu draudze un DV Dienvidkalifornijas apvienība ievadīja ar svinīgu dievkalpojumu mācītāja Eduarda Lamberta vadībā Sandiego Grace luterāņu baznīcā. Pēc tam North Park Club House telpās no ika svētku akts, kuŗā draudzes priekšnieks Artūrs Ports norādīja, ka tautieši ir daudz darījuši, gan rakstot vēstules valstsvīriem, gan demonstrējot, lai vienmēr atgādinātu pāresību, kas nodarīta Latvijai un komūnisma jūgā smokvšai latviešu tautai. Ar patriotiskiem dzejoļiem vakaru kuplināja dzejniece Ausma Jaunzeme bet ar klavieŗu solo priekšnesumiem Viia Burģele. Pēc tam sekoja vakariņas dejas, loterija un dāmu komiteias priekšnieces Zelmas Pulveres gleznoto darbu izloze. Draudzes dāmu komiteja bija pūlējusies, lai vakars labi izdotos. Loteriju bija izkārtojusi un ar labām sekmēm vadīja šīs komiteias locekle B. Porta. Neaizmirstot cīņu par apspiesto latviešu tautu, DV pārstāvis Sandiego Augusts Vestmanis savāca gandrīz vai visu sarīkojuma apmeklētāju parakstus petīcijai prezidentam Karteram, lai viņš dotu norādījumus ASV delegātiem Belgradas konferencē aizstāvēt cilvēka tiesības arī Latvijā. A. Vest. mana un viņa palīgu pūļu rezultātā gandrīz visi skaitliski nelielās Sandiego draudzes locekļi ir kā ALA, tā arī DV organizācijas biedri. K. K.

★ Toronto Jorkas universitātes žīdu tautības studenti 1. decembrī iesāka bada streiku, protestējot pret žīdu tautības iedzīvotāju nežēlojamo stāvokli Pad. savienībā, kā arī, lai pievērstu uzmanību 28 g.v. Anatolija Šaranska atbrīvošanai, kas apsūdzēts kā amerikāņu CIA aģents un jau 8 menešus atrodas cietumā. Šaranski dienu pēc viņu laulībām pieprasīja izceļosanas vīzu uz Izraēlu. Natālijai Šaranskai piešķira vīzu jau otrā dienā, bet Anatoliju aizturēja. Natalija Šaranska pašreiz uzturas Toronto. Jorkas studentu grupa, vecumā no 18-24 gadiem, līdz 15. decembrim turpinās bada streiku, kamēr ministru prezidents Trudo atbildēs uz viņu telegrammām, kuŗās prasīts, lai Kanadas valdība iestājas par cilvēka tiesībām Pad. savienībā, jo padomju pārstāvji ignorē Helsinku nolīgumu.

★ Divpadsmit pareizticīgo mūki iesnieguši Brežņevam lūgumu atļaut atvērt Kijevas Pečersku klosteri, ko slēdza 1961. g., aizbildinoties ar vajadzību izdarīt remontus. Klosteris ir vecākais Padomju savienībā, un to loti iecienījuši tūristi. Padomju enciklopēdija raksta, ka klostera mūki 1917. gadā bijuši naidīgi noskaņoti pret boļševiku revolūciju.

Meistarsacikstes volejbolā

Kanadās meistarsacīkstēs volejbolā, kas risinājās Toronto, kaut arī dalībnieku vienību skaits bija samazinājies, spēļu līmenis bija kā iepriekšējos gados. Šogad savu meistarību atkārtoja kā meistari sieviešu grupā Toronto YMCA 1. komanda, tā arī Montrealas LSK vienība vīriešu grupā.

Sieviešu sacensībās šogad nepiedalījās Montrealas un Otavas vienības. Otavas vienība bija ieradusies, bet tikai ar četrām spēlētājām un līdz turnīra sākumam nespēja savirknēt pilnu sastāvu. Spēļu laikā arī Toronto 2. vienībai pietrūka spēlētājas ievainojumu dēļ. Lai varētu izspēlēt finālu, "aizņēmās vienu spēlētāju no Hamiltonas Spartas.

Priekšspēlēs Toronto YMCA pirmā komanda uzvarēja Hamiltonas Spartu 15:2;15:2 un Toronto YMCA 2. vienību 15:1; 15:5. Toronto 2. ar Hamiltonas Spartu dalījās pa vienai spēlei, Hamiltonai uzvarot pirmo 15:9, bet Toronto nākamo 15:2. No finālam kvalificētām abām Toronto YMCA vienībām uzvarēja pirmais sastāvs ar 15:8 un 15:0. Uzvarētāju sastāvā spēlēja Anda, Astra un Vizma Maksiņas, Daina Egle, Karina Simsone un Aija Auziņa.

Vīriešu grupā šogad iztrūka pagājušā gada meistarības rīkotāji — Otavas vienība. Pavisam piedalījās četras vienības: Toronto YMCA ar divām, Montrealas LSK un Hamiltonas Sparta. Priekšspēlēs, katrai vienībai spēlējot ar katru, rezultāti šādi: Hamiltonas Sparta pret Toronto 1. — 16:14 un 7:15; pret Montrealas — 10:15 un 15:7 un pret Toronto 2. — 15:8 un 15:4. Montrealas arī dalījās ar Toronto 1. — 16:14 un 11:15, pārspējot Toronto 2. — 15:5 un 15:5.

Meistarības finālisti noskaidrojās tikai pēdējā priekšspēlē, tiekoties Toronto 1. un 2. vienībām. Pirmā spēlē Toronto 1 uzvarēja 15:8 bet otrā tomēr negaidīti zaudēja 13:15, dodot Montrealas LSK jau gandrīz zaudēto iespēju spēlēt finālā.

Finālā Montrealas LSK pārspēja Hamiltonas Spartu, trijos setos zaudējot pirmo — 13:15 bet uzvarot abus nākamos 15:6 un 15:10 Montrealas sastāvā piedalījās Gunārs un Roberts Klaišes, Andrejs Vītols, Jānis Matelis, Peteris Mikelsons, Juris Mazutis Romans Ribakovs un Valdis Kalniņš.

Sacīkšu beigās godalgošās balvas pasniedza Latviešu sporta apvienības Kanadā priekšsēdis Arnolds Tīmanis, izsakot pateicību dalībniekiem un skatītājiem, kopskaitā ap 80.

M. K. Lorbergs

Iznācis

Lidijas Lidekas

romāns

Nams pie Baltijas jūras

Dainas apgāda izdevums.

Cietos vākos. Cena $8.-.

Dabūjams DV grāmatnīcā,

491 College St.,

Toronto, Ont. M6G 1A5

...Būs pupiņas, būs zirnīši,
Būs cūciņas šņukurīts.

17. decembrī

DV Toronto nodaļas

ZIEMSVĒTKU SARĪKOJUMS

DV namā — 125 Broadview Ave, Toronto, Ont.

Sākums plkst. 19.30

Prāvests B. Kokins

Pašapdāvināšanās. — Atspirdzinājumi

Svētku programma

Ieeja (ieskaitot vakariņas) $6.00.

Sudraba mēnestiņš veļas pa gaisu,
Pa ceļu nāk vecītis ar dāvanu maisu.

18. decembrī —

DV Toronto nodala rīko DV namā
(125 Broadview ave., Toronto)

BĒRNU EGLITES VAKARU

ZIEMSVĒTKU VECĪTIS

Izvilkumi no V. Moras ludziņas

„ZIEMSVĒTKU SAPNIS"

Sākums plkst. 15.00. Bērni pieteicami pie Silvijas Ozols līdz 16. decembrim, tālr. 231-9618.

Bērnu nav, bet skolas uzturēšanā jāpiedalās

DV ASV VALDES SĒDĒ LEMJ PAR AMERIKAS LATVIEŠU ĢIMNAZIJU

DV ASV valdes sēdē 3. decembrī DV namā Ņujorkā ar klusuma brīdi pieminēja DV Ņujorkas apvienības biedru, agrāko sabiedrisko lietu ministru Alfredu Bērziņu, kas mira 30. novembrī.

Plašas debates bija par Amerikas latviešu ģimnazijas plānošanas komisijas 10. un 11. decembrī Klīvlandē sasaukto sēdi. ASV DV valdei piesūtītajā rakstā V. Muižnieks norāda, ka latviskās izglītības paplašināšanai un padziļināšanai vajadzīga pilna kursa latviešu ģimnazija. Divvalodu skolu un etnisko mantojumu atbalstu ietvaros būtu iespēja saņemt materiālu pabalstu no ASV valdības. Minsteres latviešu ģimnazijā priekšroka būtu tiem, kas savus bērnus grib sūtīt latviešu skolā Eiropā, bet daļa latviešu vēlētos sūtīt bērnus ASV ģimnazijā, kaut būtu arī tādi, kas tos nesūtītu nekur. Divu dienu pārrunās paredzēti 17 punkti.

DV ASV valdes sēdē izskanēja doma, ka DV organizācijas biedri ir gados vecāki cilvēki, kam nav vairs bērnu skolas gados. Ar DV delegātu sapulces lēmumu valdei uzdots ģimnaziju atbalstīt. Nolēma sūtīt divus delegātus uz šo sanāksmi, bet DV organizācija nevar uzņemties saistības par lielākām summām ik gadus.

Pagājušo gadu DV saņēma lielāku Gaŗezera akciju dāvinājumu. Šogad Garezera budžetā ir apmēram 13.000 dolaru atlikums, pie kam Gaŗezera draugu biedrība savākusi ap 5000 dolaru. Vairs atlikušās tikai 24 akcijas, bet ir ierosinājums izdot 500 jaunas akcijas par 100 dolariem katru, un DV nav iebildumu.

Nolēma mudināt apvienības un atsevišķus DV biedrus rakstīt pateicības vēstules ASV senātoram Dolam par Belgradas konferencē izteikto viedokli Baltijas valstu jautājumā.

A. Blodnieks ziņoja par DV ASV komisijas iesniegumu par ALA statūtiem. Pēdējā ALA kongresā Čikagā bijuši iebildumi pret pašreizējiem statūtiem, izsakot vēlēšanos pieņemt LNAK vēlēšanu paraugu. Komisija atzīst, ka ALA tad reprezentētu tikai 7000 — 8000 latviešu, samazinātos materiālais atbalsts, rastos grūtības biedru karšu izplatīšanā, neskaidrs būtu mūža biedru jautājums un mazākie latviešu centri varētu palikt bez pārstāvības. Būtu gan pārbaudāms, vai vajadzīgi 11 viceprieksšēži. Kamēr kongresā delegātu skaits ir ap 100, pašreizējie statūti un kārtība darbojas labi. Iebildumi ir pret delegātu izraudzīšanu, ko dažās vietās izdarot pavirši, bet tā nav statūtu lieta. Komisijas ieteikums ir, ka statūti nebūtu maināmi.

No pagājušā gada pārskata redzams, ka caurmēra iemaksa no apvienībām DV ASV valdei ir 1.90 dol. par katru biedru, pie kam viens dolars jāmaksā centrālai valdei. Pēc kasiera G. Millera ziņojuma, 14. jūnija līdzekļu vākšanas akcijā saņemti 5677 dol., bet dažas apvienības vēl savu vākumu nav pieteikušas. Kaut kasē naudas pietiekami, no organizāciju līdzekļiem var izlietot tikai mazliet vairāk nekā 1000 dol. Nolēma nosūtīt uz Latviju 10 palīdzības saiņus.

Delegātu sapulce notiks 15. un 16. aprīlī Kalamazū apvienības izkārtojumā. Bostonā dziesmu svētku laikā 1. un 2. jūlijā paredzēta DV CV sēde. Ostas strādnieku streika dēļ aizkavējusies kalendāra izsūtīšana uz Eiropu.

Kultūras daļa izkārtojusi Staburadzes koncertu 8 vietās. Līdzīga turneja Sanfrancisko Līču vēju vienībai paredzēta ASV vidienē un austrumkrastā.

Jaunatnei vajadzētu izkārtot politiskos kursus, izmantojot A. Braunfelda sagatavotos materiālus, ko viņš nolasīja vasaras kursos Gaŗezerā. CV varētu norādīt, kā rīkoties, bet arī ASV valde varētu ieteikt tos rīkot ASV apvienībās. Šos materiālus iespiedīs 100 aksemplāros, ko pa vienam izsūtīs katrai apvienībai un citu zemju valdēm.

ASV DV goda rakstus piešķīra Rūdolfam Āboliņam Klīvlandē un Mārtiņam Kalniņam, Dainai Rossellei un Ilgai Inveisai Milvokos.

V. I.

Toronto Karavānas Rīgas paviljona rīcības komitejas izveidošanās sanāksmē 7. decembrī Latviešu namā dzirdējām, ka bez jaunatnes piedalīšanās šo paviljonu nevarēs nemaz noorganizēt. Toronto jaunieši bija ļoti rosīgi arī 2. Jaunatnes dziesmu svētkos Ročestrā, kur koncertā piedalījās arī atsevišķie dziedātāji, kas redzami augšējā uzņēmumā, kur tādu bija pāri pus simtam. Jaunieši visur aktīvi piedalās mūsu kopējos pasākumos, arī nesenajās Brīvības sardzēs.
Foto: Aina Balgalve

Nodibināta Rīgas paviljona rīcības komiteja

LNAK valde 7. decembŗa vakarā bija aicinājusi draudžu un organizāciju, kā arī citu vienību pārstāvjus uz īpašu apspriedi Latviešu namā, lai radītu stingru bazi Rīgas paviljona rīkošanā Lieltoronto internacionālajā Karavānā. Sanāksmē, kas ilga turpat divas stundas, bija pārstāvēta 21 vienība ar 32 dalībniekiem. Sanāksmes vadītājs LNAK priekšsēdis T. Kronbergs norādīja, ka iepriekšējo gadu Rīgas paviljona organizēšanā daudz pūlu veltījis Edv. Kalviņš ar pārējiem darbiniekiem. Viņš ieskatīja, ka latviešu Rīgas paviljons būtu organizējams uz plašākas bazes, ar redzamāku programmas devumu. To labi veikuši igauņi, sagatavojot iespiestus informācijas materiālus par Igauniju un ar tiem iepazīstinot sava paviljona apmeklētājus.

Edv. Kalviņš ziņoja, ka Rīgas paviljons darbojies 4 reizes, pie kam pag. gadā tas devis ap 3000 dol. atlikumu. To veidojot uz plašākas bazes, galvenokārt jādomā par darbinieku tīklu. Aizvadītos gados Rīgas paviljona darbinieki strādājuši ar lielu slodzi. Paviljona budžets bijis sabalansēts uz 30.000 dol. bazes, iepriekš nezinot, vai tas dos atlikumu vai zaudējumus. Nākamā sezonā Karavāna sāks darboties 23. jūnijā un beigsies 2. jūlijā. Latviešiem šis laiks nav izdevīgs, jo iekrīt Jāņu laikā. Nākošā vasarā tajā pašā laikā būs arī dziesmu svētki Bostonā. Tur aicina dziedātājus, dejotājus, daiļamatniekus, kā arī mūsu Runču deju orķestri.

Rīgas paviljonam ik dienas nepieciešami ap 20 dalībnieku. Edv. Kalviņš aicināja pievērsties paviljona organizēšanā ar lielu nopietnību.

Z. Miezītis ieskatīja, ka paviljona programmu varētu aizstāt ar cita veida priekšnesumiem, ja dejotājiem nebūtu iespējams piedalīties. Zināmas grūtības bijušas arī citus gadus. Runču kapellas vietā būtu jāizlīdzas ar kabarē vakariem un mazāku mūziķu skaitu. Līdzīgās domās bija arī Inta Purva un N. Mieriņš. A. Gugāns seviški uzsvēra jauniešu līdzdalību Rīgas paviljonā, bez kuŗu piedalīšanās to nevarētu nemaz noorganizēt. Debatēs vēl piedalījās Vera Slavieša, Maija Sukse, Ināra Leimane, M. Hallivella, A. Bērziņš, V. Tikiņš A. Tīcmanis u.c.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs norādīja, ka paviljona rīcības komiteja būtu ievēlama 2 gadu pilnvaru laikam, 15 locekļu sastāvā. Z. Miezītis vēl izteicās par atsevišķu tehnisko darbinieku event. atalgošanu. Vairāki runātāji vēlējās redzēt labu Rīgas paviljona programmu un mūsu organizāciju lielāku līdzdalību.

Rīcības komitejā izraudzīja: Edv. Kalviņu (DV Toronto nod. tautas deju kopa Daugaviņa), Z. Miezītis (TLB tautas deju kopa Diždancis), I. Leimani (LNAK), N. Mieriņu (LNJAK), M. Suksi (TLB sestdienas skola), J. Paliepu (Dainas koris), V. Tikiņu (Toronto latv. tautas augstskolas ģimnazijas vecāku padome), A. Bērziņu (Austrumu ev. lut. draudze), V. Slāviešu (TLTA ģimnazija), Maiju Vītolu (TLTA ģimnazijas vecāku padome), I. Jansonu (Diždancis), K. Markitantu (DV Toronto nodaļa), A. Gugānu (Daiļamatnieku savienība), Margrietu Dumpi (Toronto vanadžu kopa) un E. Zeibergu (vīru koris Viesturs). Revīzijas komisijā: A. Budrēvicu (Saimnieciskie darbinieki), A. Tīcmani (Kanadas latv. sporta apvienība) un Lolītu Gulbi (LPB Kanadas kopa).

Rīcības komitejas sēdei būtu jānotiek janvāŗa otrā nedēļā, bet līdz martam jau jāizšķiras par konkrētu Rīgas paviljona programmu.

O. K.

Novēlam radiem un draugiem tuvumā un tālumā patīkamus Ziemas svētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu. Svētku apsveikumu vietā ziedojam Latvijas Brīvības fondam $50 un Gaismas akcijai $50.

Inta un Rūdolfs Purvi

Jaunatnes Jauna gada sagaidīšanas balle

„ZVAIGŽŅU PILS"

31. dec. pl. 20.30 Latviešu nama augšējā zālē.

Spēlēs FIFTH ESTATE

Ieeja $7.50 no personas, LNJAK biedriem $6.00

Jaungada BALLE

31. dec. pl. 8.00 vak. Latviešu namā Toronto

BUFETE ■ ATSPIRDZINĀJUMI ■ ŠAMPANIETIS

Spēlēs „RUNČI"

Galdiņi rezervējami Latviešu nama birojā, tel. 922-2931

Ieeja $10.00 no pers.

Gaišus Ziemas svētkus un Dieva svētību Jaunā gadā novēlam visiem draugiem un paziņām, apsveikumu vietā ziedojot Sv. Jāņa draudzes Saulaines bērnu nometnei.

Dzidra un Ernests Kraukļi Toronto

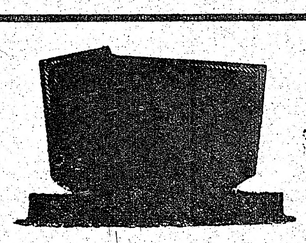

PIEMINEKĻI

Igaunu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2919 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-3935

Kvalitātes darbs un zemākas cenas

Toronto latviešu kreditsabiedrība

691 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T3
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA

R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TALRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Lasiet latviešu

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 691 College St. kā arī spicstuvē

(27. turpinājums)

Man stāvoklis bija izdevīgāks — jaunie gadi deva priekšrocību, ja gribēju mēģināt ar vecajiem sacensties. Bet „sieviešu pusē" bija liels trūkums, jo mani ar 17 gadiem taču nevarēja „nopietni ņemt". Paulu vēl toreiz nebiju iepazinis, tik bija tikšanās ar dāmām kā ar kādu māsas draudzeni vai studiju biedri. Kādus vakarus aizgāju pie Valtera un Rapas darbinieces Ņinas Zommeres (Sommere), kas vēlāk kļuva pulkveža Mateusa kundze, un viņas brāļa. Kad Rīgā iebrauca tēvs, parasti priekš Ziemas svētkiem, jo tas bija vaļīgākais darba laiks, labāks ceļš un viņa svainim senātoram Kr. Valteram vārda diena — es, protams, taisījos līdz ciemoties. Tēvs, Tautiskās atmodas laika apjūsmotājs (Kronvalds un Māters bija viņa elki) priecājās par maniem rakstiem, bet mātesbrālis palika skeptisks: „Tas Bergs Oļģertu samaitās..."

No sava viedokļa senātoram bija pamats tā domāt, jo viņš taču savā laikā bija sēdējis Dienas Lapas redakcijā kopā ar J. Raini un paudis sociālistisko virzienu. Bergs tagad skaitījās „melnākais no melnākajiem" reakcionāriem, sevišķi viņu neieredzēja sociāldemokrati, jo Bergs aizvien pret tiem nostājās saeimā un savā laikrakstā, kamēr Ulmanis, kā zināms, pretēji Niedras ieteikumam, nodibināja pilsoņu sadarbību ar viņiem 1918. gadā.

Un tomēr — vai kreisajiem bija īsts pamats tā nīst Bergu? Viņš nebija ne Niedra, ne Veinbergs, 1905. gadā bija gājis kopā ar liberālo kustību, pat uz laiku cara izsūtīts, un priekš Pirmā pasaules kara, kad kreiso ietekme latviešu sabiedrībā bija kļuvusi ārkārtīgi liela, viņš darbojās kopā ar advokātu Gustavu Zemgalu tā sauktajā „radikāldemokratu" partijā, kas, tagad pēc P. Kovaļevska lietotā izteiciena, skaitītos „pa kreisi no centra".

Zemgals, vēlākais Latvijas valsts prezidents, savukārt bija lielākā kreiso cīņas organa mēnešraksta Domas izdevējs un tā sauktās Amatnieku Kases direktors, kas pa lielākai daļai financēja kreiso sociālistisko kustību Latvijā. Latvja saimnieciskās nodaļas vadītājs Konrāds Kacēns uzsvēra, ka Berga un viņa jaunās partijas (Nacionālā centra) līnija nav konservātīva, bet gn liberāla, tas ir, pilnīga brīvība brīvajai uzņēmībai — „laujiet darīt, ļaujiet notikt".

Šādi orientētam Bergam nevarēja būt sevišķu iebildumu pret Hermaņa Asara pieņemšanu par avīzes faktisko vadītāju, jo arī Asars vēl nesen bija kreiss, rakstīja Dienas Lapā, propagandēja marksismu.

Ar Asaru gan bija viena nelaime. Sociālisti apgalvoja, ka pēc kara, atgriezies no Sibirijas, kur iesāka darboties nacionālās organizācijās, Asars esot meklējis atkal darbu viņu presē, bet neesot vairs pieņemts, partija tam neesot uzticējusies. Viņam pielipināja nepatīkamo „renegāta" etiķeti. Pēc tam Asars pārsviedies uz Latvi kā galējais nacionālists. Sociāldemokrati viņu sīvi apkaroja. Varbūt viņam būtu bijis labāk atklāti atzīt un aizstāvēt savu uzskatu maiņu, balstoties uz vēstures pieredzi, bet viņš bez pārtraukuma, zobus sakodis, bārās pretī un meklēja agrākajos biedros visādas cilvēcīgas vājības un it kā apgrēcības pret Marksa evaņģeliju (augstas algas, lepnas vasarnīcas). Taču ar to pie pārliecinātajiem pilsoņiem, Berga tagadējiem draugiem, atzinību neieguva, tie Asara cīņas veidu uzlūkoja par pārāk primitīvu, brutālu, un jau agrāk Bergam bija ieteikuši tikt no viņa vaļā.

„Jūs nezināt, ko nozīmē taisīt avīzi," atbildēja kādreizējais Dzimtenes Vēstneša izdevējs. „Kamēr redakcijā sēž Asars, Latvim vismaz ir sava seja".

„Kaut tā lebūtu bijusi Asara seja!" skanēja atbilde.

Kādreiz Latvī parādījās seviški asu rakstu seerija ar saukli: „Atdariet acis!" Tajā Asars centās pierādīt to pašu pirmskara Jankava domu, ka „sociāldemokrati nav strādnieku, bet kungu partija". Viņu avīze lielā niknumā īsi atbildēja, ka Asars neesot atdarījis acis, bet citu vietu.

Arī Bergam bija sava rakstura problēma. Viņš lepojās ar savu „labo bērnistabu". Tēvs, Berga bazāra uzcēlējs Kristaps Bergs, bija turīgs namsaimnieks. Manieres Arvēdam tiešām bija ieaudzinātas, bet viņam trūka dziļākas cilvēku pazīšanas un pašpārliecības. Kā darba biedriem, tā pretiniekiem viņš arvien atstāja ļoti vēsu, pat ledainu iespaidu, un kad bija jāpiedzīvo neveiksmes, tad zaudēja ticību sev. „Nolaida dibenā" no tēva gūtos namus, tad partiju, tad avīzi, un beidzot aizgāja bojā pats. Rakstīdams gludus, akadēmiski izsvērtus ievadus, pēdīgi sabiedrojās ar cilvēkiem, kas Latvja iezīmētajā pilsoniskajā tradicijā iederējās kā „dūre uz acs".

Kādu rītu J. Grīns izlasīja Latvī H. Asara ievadrakstā, ka labi pašūts zābaku pāris esot tikpat vērtīgs kā viduvējs dzejolis. Diezin kādēļ Asaram vajadzēja kaitināt tieši intellektuāļu aprindas, kas viņu jau tā lāga neieredzēja? Kaut arī katrs labi padarīts darbs ir vērtīgs, tomēr ikviens dzejnieks uzskata sevi par radītāju, kamēr kurpnieks, kā zināms, ir amatnieks. Rakstniekus, māksliniekus pie sevis labāk varēja saistīt konkurents Benjaminš.

J. Grīns tūdaļ uzrakstīja atteikšanās vēstuli un aizsūtīja Bergam. Bergs vairāk nostājās Grīna pusē un piedāvājās pat pārveidot redakciju, bet viņš nevēlējās palikt. Kad aizgāju pie Grīna mājās aprunāties, viņš teica, ka te esot redzams bijušo sociālistu materiālistiskās filozofijas izpaudums. Viņš, Grīns, gribot mierīgi pabeigt augstskolu (kundze bija zobārste), tad par jaunu izdošot kopā ar J. Ezeriņu sarakstītās populārās latviešu lasāmgrāmatas Valoda un Valodiņa un „spļaušot griestos".

Vēlāk izrādījās, ka Grīnam, agrākajam skolotājam, bija jau saklausīta direktora — mācības grāmatu nodaļas vadītāja vieta lielajā Valtera un Rapas firmā. Vai vietu izgādāja Bergs vai kādi Grīna draugi, kas grupējās ap tā sauktajām centra aprindām, nav zināms. Apmēram tajā pašā laikā saņēmu redakcijas locekļa vietas piedāvājumu Zemnieku savienības Jelgavā izdodamajā avīzē. Tas nebūtu slikts sākums, jo vilcienu satiksme ar Jelgavu bija ērta! Studijas gan mazliet kavētos, bet toties būtu nodrošināta patstāvīga eksistence.

Uzzinājis, ka arī es taisos aiziet, Asars piesolīja man Grīna vietu. Protams, ka tā bija izdevīgāka, izcila maniem jaunajiem gadiem. Arī Bergs piekrita. Reizē ar mani iestājās Latvja dienestā kā mūzikas kritiķis brīvmākslinieks Jēkabs Graubiņš-Arnolds, kam vēlāk pievienojās palīgs Jānis Cīrulis. Tā Asars šoreiz netika padzīts, un ar jaunu redakcijas locekļu piesaistīšanu viņa kļūmīgais solis it kā piemirsās. Nāca vēl laba uzplaukuma laiks.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Ziemsvētku koncerts par labu Sidrabenes sabiedriskai ēkai Sv. Andreja baznīcā 11. decembrī bija pulcinājis ap 600 klausītāju. Koncertā piedalījās ērģelniece Anita Rundane, Toronto vanadžu koris Zīle ar piecām dziesmām — viena no tām — Jāņa Norviļa Ziemsvētki svešumā, bija pirmatskaņojums un Fr. Lista Ak, brīnišķā nakts; solo partiju dziedāja Andis Cers (tenors). Vēl trīs dziesmas dziedāja vīru ansamblis Kalvis Juŗa Dzeguzes vadībā un sešas dziesmas Sv. Andreja draudzes koris diriģenta A Purva vadībā, kas ir arī koŗa Zīle diriģents. Koncerta nobeigumā koŗi un draudze vienojās kopīgi dziedātā korālī. Pēc koncerta māc. J. Cālītis pateicās programmas izpildītājiem un klausītājiem. Koncerts devis ap 2000 dol. atlikuma. Programmas izpildītāji savus honorārus ziedoja Sidrabenes ēkas būvei, tāpat Greenwood Printers īpašnieks V. Ziediņš koncerta ieejas kartes bija iespiedis bez maksas. Pirms koncerta draudzes dāmu komiteja pacienāja ar kafiju un cepumiem dievkalpojuma apmeklētājus, kas vēlāk palika uz koncertu.

● Sv. Andreja draudzes koŗa eglītes vakarā pēc koncerta 11. decembrī pulcējās koncerta programmas izpildītāji, viņu piederīgie un viesi. Svētbrīdi un kopīgās dziesmas no jaunās Ziemas svētku dziesmu grāmatas vadīja māc. J. Cālītis, īsu uzrunu teica draudzes priekšnieks J. Pētersons, bet vakara norisi vadīja koŗa priekšnieks V. Kleperis.. Ziedus saņēma mākslinieki A. Rundāne, A. Cers, Kalvis priekšnieks E. Kraujiņš un Zīles priekšniece M. Jonāne, kas savukārt pasniedza draudzes koŗa priekšniekam V. Kleperim tautisku kausu.. Priekšnesumos Sv. Andreja draudzes koŗa jauniešu grupa nodziedāja divas dziesmas, kurām sekoja meiteņu flautu kvartets — Anita Bredovska, Sarma Eglīte, Anita Šterna un Sandra Ķuze.. Koristes Rasmas Gailes vadībā bija sagatavojušas svētku vakariņas. Bērni saņēma dāvanas.

● Pensionāru apvienības 8. decembra sanāksmē Latviešu namā 112 dalībniekiem R. Norītis pastāstīja par latviešu pensionāru dzīvi Floridā, kur nodibināta pensionāru apvienība, kas savā darbā ir ļoti aktīva. Daudz pensionāru iepirkuši savus īpašumus, bet daudzi latvieši dzīvo arī vienā kopējā pensionāru mājā. — Sekoja Dziesmu kamoliņa koŗa mēģinājums un apvienības biedru nodarbības.

● Toronto latviešu baptistu draudzes Ziemsvētku dievkalpojums un eglīte notiks 25. decembrī Walmer Road baptistu baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā. Būs jauniešu, bērnu un draudzes māsu priekšnesumi. Draudzes dievkalpojumus 8. un 15. janvārī vadī māc. P. Odiņš no Filadelfijas.

● Toronto latviešu katoļu draudzes Ziemsvētku dievkalpojums 25. decembrī pl. 13 lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcā. Dziedās draudzes koris diriģenta A. Gertmaņa vadībā. Dievkalpojuma viena kollekte par labu lietuviešu draudzei pateicībā par baznīcas lietošanu latviešu draudzes dievkalpojumiem. Draudzes eglītes sarīkojums 26. decembrī pl. 16 Latviešu namā. Programmu vadīs draudzes dāmu kom. priekšniece M. Leja. Latviešu katoļu draudzes Aizgaveņa vakars 4. febr. Latviešu namā.

● DV teātri Kanadā atkal vada Valdis Mārtinsons, administrātors Kārlis Rēvalds, sekretāre Irēne Kalviņa, kasiere Herta Jurševska, biedrzine Helēna Martinsone, mantzinis Ernests Jurševskis. Revīzijas komisijā: S Butkēvics, A. Memenis un O. Liepa. DV teātrim Kanadā ir 53 dalībnieki — aktieŗi.

● Colour and Forms Society 27. gadskārtējā izstādē no 4.— 15. dec. Hamiltonas Makmastera universitātes mākslas galerijā latviešus pārstāvēja mākslas audēja Ņina Jurševska ar sienas segu (Dabas skats) un tēlnieks Zigfrīds Jurševskis ar bronzas skulptūru — Septiņi putni. Izstādē piedalījās 65 dažādu tautību mākslinieki, arī nebiedri, katrs ar vienu darbu. — Šī Krāsu un formu sabiedrība Toronto rīkojusi izstādi no 10. — 30. decembrim, Northern District Library, 40 Orchard View (Eglinton — Jonge), tikai saviem biedriem. Izstādē ar 2 skulptūrām akmenī un mālā reprezentē's arī tēlnieks Zigfrīds Jurševskis. Izstāde atvērta bibliotēkas darba laikā.

● Toronto latviešu katoļu vienības dievkalpojumu 11. decembrī lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcā vadīja prof. Dr. St. Ladusāns, asistējot mons. Dr. K. Ručam un prāv. Dr. B. Kokinam. Dievkalpojums bija pulcinājis 160 dievlūdzēju. To kuplināja draudzes koris diriģenta A. Gertmaņa vadībā un ērģelnieks P. Zariņš. Pēc dievkalpojuma Latviešu namā prof. Dr. St. Ladusāns referēja par tematu Mūsdienu latviešu problēmas un kristīgā filozofija, ierosinot izveidot vienu latviešu trimdas kopēju filozofiju ar nolūku paturēt prātā tautības saglabāšanu trimdā un cīņu par dzimtenes atbrīvošanu Sanāksmes 52 dalībniekus ar prof. Dr. St. Ladusānu iepazīstināja T. Puisāns, kas arī vadīja profesora 65. dzimšanas dienas svinības. Sveicienus bija sūtījis Dr. E. Upenieks. No Kanadas latv. katoļu apvien. sveica valdes priekšsēdis S. Gabrāns, nododot aploksni, no Latviešu katoļu vienības prāv. Dr. B. Kokins (aploksne), Bīskapa J. Rancāna fonda valdes prieks. Dr. H. Tichovskis pasniedza Astras apgāda nupat iespiesto jauno grāmatu Bīskapa Jāzepa Rancāna rakstu izlase un aploksni, studenšu korporāc. Aurora pārstāve K. Zariņa (aploksne), studentu korp. Lacuania pārstāvis R. Tūtiņš (aploksne) un beidzot sveica mons. Dr. K. Ručs, visiem kopīgi nodziedot Daudz baltu dieniņu. Prof. Dr. St. Ladusāns pateicās apsveicējiem. 14. dec. viņš devās uz lielākajiem latv. centriem ASV.

● Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā valde rīko 7. janvārī pl. 18 Latviešu namā Ziemsvētku kauju atceri, kurā svētbrīdi vadīs māc. E. Ķeŗģis, uzrunu teiks LNAK valdes prieks. T. Kronbergs, ziņojumu sniegs biedrības priekšs A. Lūsis. Priekšnesumos dziedās meiteņu ansamblis Vizmas Maksiņas vadībā un patriotiskus dzejoļus skandēs Izolde Mikšēna. Kopmielasts, loterija un saviesīga dzīve.

Ziedojumi Brīvības fondam

(Turpinājums)

No Ziemsvētku un Jaungada apsveikumu kartīšu sūtīšanas, iemaksājot Latvijas Brīvības Fondā, vēl atpirkušies: Ingrīda un Nikolajs Bulmaņi (25 dol.), mākslinieks Otto Grebže (15 dol.), Rolands un Emīlija Bērziņi Islingtonā (25 dol.), Valdis Vāgners (20 dol.) un Maksis Čulītis (anonimu summu).

SV. KATRĪNAS

● Kupli apmeklēts bija 27. nov. sarīkotais DV Ziemsvētku tirdziņš. Bagātie loterijas laimesti iepriecināja daudzus apmeklētājus. Māra Pupziede (Ilze Dreifelde) uzjautrināja klausītājus ar interviju par savu piedalīšanos latviešu valodas vasaras kursos. Lielā izvēlē varēja iegādāties latviešu zeltkaļu, audēju, keramiķu darbus Ziemsvētku vajadzībām. Ļoti plaša bija gleznu skate. Vanadzes bija rūpējušās, lai viesi varētu iegādāties piparkūkas, rupju maizi, sviestmaizes un kafiju. Nākošais sarīkojums Sv. Katrīnās — Jaungada sagaidīšanas balle Beacon Motor viesnīcā, Jordan Harbour. Spēlēs Runči. Ieeja tikai ar iepriekšēju pieteikšanos pie Mildas Vītolas, 5 Woodelm Dr., St. Catharines, Ontario, L2M 4N4, tel. (416) 934-9340. **Z**

KALAMAZŪ

● Amerikānu skautu organizācijas Dienvidrietumu Mičigenas „Explorer" nodaļa savā konferencē novembrī godināja Kalamazū latviešu ev. lut. draudzi kā Jelgavas 75. roveru dzimtas atbalstītāju, pasniedzot draudzes priekšniekam P. Līzenbergam atzinības vairogu (Sponsor of the year 1977). Šādu apbalvojumu katru gadu piešķir tikai vienu — labākās vienības atbalstītājai organizācijai. Jelgavas 75. skautu vienība darbojas vairāk nekā 23 gadus, un pašreiz vienībā 6 mazskauti 3 skauti, 6 roveri un vadītāji Dr. A. Lods (vienības priekšnieks). I. Aivara. Z. Jirgens un A. Mežsēts. 3. Lielajā nometnē Katskilos mazskauti ieguva pirmo v. šķēršļu gājienā un vairogu kā sekmīgākā mazskautu saime visā nometnē.

Paneļdiskusiju par narkotiskām vielām bija rīkojusi Toronto Latviešu biedrības zinātņu kopa, piedaloties vairākiem ārstiem. Attēlā no kreisās: Dr. P. Cakuls, Dr. I. Argals, Dr. V. Ozoliņš, Dr. A. Rubenis un paneļa vadītāja V. Slavieša. Panelis atzina, ka ikviens ir alkoholiķis, kas dienā izdzeŗ sešas pudeles alus. Foto: J. Liģers

Zēna atmiņas

VALDEMĀRS AKACIS KANUPENE, STĀSTI, GAUJAS APGĀDS, 287 LP.

Liekas, šogad latviešu grāmatu tirgū parādījies krietni mazāk pirmiespiedumu nekā iepriekšējos gados. Daudz ir pārspiedumu no agrāk izdotajām grāmatām, pat Latvijas neatkarības laika izdevumi. Bijuši arī trimdā izdoto grāmatu otri vai trešie iespiedumi. Daža prozas grāmata pēdējā laikā iespiesta tikai 300, labākā gadījumā 500 eksemplāros. Ja kāds izdevums lasītājiem iepaticies, to izdod otrreiz. Papīra cenas vairs nav tik zemas, lai grāmatu iespiestu lielā eksemplāru skaitā un tā gulētu izdevēju vai grāmattirgotāju plauktos, gaidot lasītājus. Mazā lasītāju skaita dēļ arī rakstnieki atturas rakstīt. Ar jaunajām iespiešanas metodēm izdevīgāk un lētāk ir izdot jau agrākas grāmatas. Stāstu un noveļu grāmatas parādījušās mazāk nekā romāni. Pēdējā laikā tomēr vērojams, ka latviešu īsproza guvusi vairāk ievērības.

Apgāds Gauja izdevis Vācijā dzīvojošā rakstnieka Valdemāra Akača stāstu krājumu Kanupene. Tas lasītāju iepriecina gan ar saturu, gan stilu un bagāto latviešu valodas vārdu krājumu. Grāmatas nosaukums radies pēc pēdējā ievietotā stāsta, kas leišmalē nozīmē Keņepene, un bijis viens no daudzajiem gada tirgiem Skaiskalnē.

Galvenais stāstu varonis ir zēns, kas vēro atsevišķus cilvēkus, dabas parādības vai priekšmetus. Temats it kā atgādina Jāņa Jaunsudrabiņa Balto grāmatu, kaut teikumi ir krietni gaŗāki un sarežģītāki. Tās ir zēna atmiņas par latviešu sētu leišmalē par cilvēkiem, zirgiem, tirgiem, kokiem vai citām lietām, dažkārt ar jautru noskaņu dažkārt nopietnu vērojumu. Autors savos darbos pratis lasītāju ieinteresēt, tēlojums raits. Lietoti mazāk dzirdēti apvidus vārdi, tā ka grāmatas beigās pievienotas veselas 15 lappuses vārdu nozīmju izskaidrojumam. Daudzi no tiem pazīstami arī plašākā apkārtnē, pat igaunu pierobežā, piem. apauši, apčubināt, aoolisis, ašķi, atkalas, ārdi, baļļa, birkavs, bidelēt.

Daudzie pusaizmirstie vārdi lasītājam liks atcerēties savu jaunību un zēna gadus ar saviem speciāliem apzīmējumiem vai tā laika izteicieniem. Katru no 12 ievietotiem stāstiem papildina vismaz viena vai divas rakstnieka bērnības laiku kaimiņa gleznotāja Mārtiņa Štrovalda ilustrācijas.

Dažādi koku apraksti ir vairākos stāstos. Stāstīts par lielu ozolu ar stārķu pērkli, ozolzariem Jāņu vainagiem, ievām, dažādu koku dēļu dažādām smaržām. Sevišķi dzīvi apraksti ir divos stāstos par tirgiem ar dažādiem piedzīvojumiem un pieredzējumiem. Ar asu skatu zēns te vēro čigānu izdarības, grāmatu, podu un citu lietu pārdošanu, iedzeršanu un uzkošanu. Kulšanas talkās atgadās šis tas neparasts. Puisieši salmos meitiešus apčubiņa, meitieši ķiķinās un notiek pekstiņi. Bez bagātīgā latviešu vārdu krājuma autors lietojis latviešu valodu tādā rakstībā kā to prasīja Latvijas neatkarības laikā pieņemtie likumi, ko apstiprinājušas arī trimdas kultūras iestādes. Tas nozīmē, lietošanu. Tikai jānožēlo, ka daudzos gadījumos paplašinātie divdabji nav atdalīti ar kommatiem. Daža pieturas zīme aizmirsta arī citos gadījumos. Lietots vārds "plaujmašīna", kas pēc pareizrakstības likumiem būtu "pļaujammašīna". Raksturīgs rakstnieka stils teikumā: "Jau pusdienas laikā pa māla žļorgu pusorēm vestie rudzu kūļi bija sacelti sera ārdos pirmajam rītdienas kūjienam" (175. lp.).

Dažreiz gadās arī pa grūtāk saprotamam teikumam: "Ar daudzām galvām un kulbām piesietiem, līdzi vestiem zirgiem mainīšanai (238. lp.).

Ar savu īpatnējo un košo valodu, tematiku un tēlošanas veidu Valdemāra Akača stāstu krājums Kanupene ir labs pienesums latviešu grāmatniecībā.

V. Irbe

Nesmēķētāja dāma meklē lielu nemēbelētu

istabu

ar vārīšanas iespējām klusā mājā.

Zvanīt vakaros 461-4540

Veco gadu projām dzīsim,
Jauno jautri sagaidīsim . . .

DV Toronto nodaļa rīko

SILVESTRA IZVADĪŠANU

un

LAIMNESES SAGAIDĪŠANU

DV namā, 125 Broadview Avenue,

1977. gada 31. decembrī pl. 20.

ORĶESTRIS. PĀRSTEIGUMA BALVAS. BALONI. TELPAS DEKORĒTAS.

Ieeja 35 dol. pārim, 18 dol. vieniniekam. Ieejas cenā ieskaitīta pilna bufete, uzkodas, šampanietis, dzērieni. Galdiņi rezervējami pie Ainas Selgas, tel. 759-0460.

Ielūdz DV Toronto nodaļa

Lacuania 50 gados

Nodibinoties Latvijas universitātei, pirmie Latgales studenti bija apvienojušies vienā organizācijā — Latgales studentu biedrībā, bet tā drīz vien tika ierauta politisko partiju virpulī, jo tai trūka principu un ciešu mērķu, kas studentus pāri visām partijām un dažādo uzskatu pretišķībām varētu vienot kopējam darbam un sadzīvei. 1925. g. 7. decembrī studentu grupa atdalījās no šīs biedrības un 7 no tiem nodibināja Latvijas universitātes studentu biedrību — Unitas Lettgallica. Tās uzdevums bija pulcināt un apvienot Latgales studējošo jaunatni ar nolūku to audzināt nacionālā, vienprātības un savstarpējās solidāritātes garā. Savu interno dzīvi Unitas Lettgallica veidoja pēc korporāciju principiem. Divi gadi vēlāk, 1927. g. 7. decembrī, Unitas Lettgallica pārveidojās par korporāciju, pieņemot devīzi — vires unitae agunt, principus — darbs, saderība, dzimtene un krāsas — zils, melns, zelts, kas tulkojumā nozīmē: Tikai zem zilajām dzimtenes debesīm, strādājot smagu melnu darbu, gūsi zelta augļus.

Apvienoto korporāciju komānu garantēja pie korporācijas Talavija 1928. g. 25. janvārī. Šī diena arī skaitās par Lacuanias svētku dienu. 1931. g. 20. martā Unitas Lettgallica mainīja nosaukumu uz „Lacuania" — ezerzeme — kā literātūrā bieži tiek dēvēta Latgale. 1931. g. 12. maijā Lacuaniu uzņēma Prezidiju konventā. 1932. g. 17. novembrī iesvētīts Lacuanias karogs un 1937. g. Lacuanias vapenis.

Lacuaniai bijusi nozīme latviešu sabiedriski kultūrālā dzīvē, jo lacuaņu tiešs nopelns bija, ka valsts pēdējos gados novadu kopīgā darba saskaņa tika ievadīta aktīvā gultnē. Lacuaņi aktīvi piedalījās izglītībā, literātūrā, sabiedriskajā un nacionālpolitiskajā darbā, kā arī daudzās citās nozarēs dzimtenē un ir aktīvo rindās tagad trimdā. Neatkarīgās Latvijas laikā Lacuaniai svinīgo solījumu bija devuši vairāk nekā 220 akadēmiskās saimes locekļu.

Otrā pasaules kara laikā apm. puse lacuaņu stājās latviešu legiona rindās. Lacuanu saime kara vētrās un okupācijas varu spaidos cieta smagus zaudējums, jo trimdā izkluva tikai apm. 25 proc. Pirmais salidojums notika 1947. gadā, Eslingenā. Trimdā Lacuania ir atjaunojusi aktīvo darbību un tai pievienojušies 56 jauni locekļi.

Jubilejas svinības sākās 25. novembrī ar ziedu nolikšanu uz filistra Jāņa Niedras un komilitona Jura Rubula kapa Jorkas latviešu kapos Toronto, pieminot visus mūžībā aizgājušos lacuaņus. Svētku dievkalpojums notika Sv. Mikela katedrālē ar dziedones A. Vaivodes (kontraalts) un A. Zariņa (vijole) garīgās mūzikas programmu. Dievkalpojumu vadīja filistrs mons. Dr. K. Ručs, asistējot Dr. St. Ladusānam, Dr. B. Kokinam un prāv. J. Pudānam un prāv. St. Mozgam. Soredikī teica no Brazilijas atbraukušais prof. Dr. St. Ladusāns. Jauno karogu, ko bija dāvājušas lacuaņu dāmas, iesvētīja Dr. B. Kokins. Svinību turpinājumā otrā dienā sākās literārais rīts ar T. Puisāna referātu: Lacuaņi literātūrā un zinātnē. Temats atbilda turpat ierīkotai izstādei, kas sastāvēja no lacuaņu publicētiem zinātniskiem darbiem gan dzimtenē, gan ārpus tās. Referātu papildināja koreferents J. Šķirmants no Čikagas. Svētku aktā Toronto viesnīcā seniors Vilis Miklašēvics iepazīstināja ar Lacuanias tapšanas vēsturi un paziņoja svētku ziedojumus: Latvijas brīvības fondam 1000 dol. un Minsteres Latviešu ģimnazijai 500 dol. Bez tam paziņoja Lacuanias palīdzības fonda dibināšanu ar ierosinātāja Dr. St. Jaudzema pirmo iemaksu 1000 dol. Seniors aicināja mons. Dr. K. Ruču iesvētīt korporācijas vapeņa atveidu.

Korporāciju 50 gadu jubilejā sveicināja rīcības komitejas priekšsēdis Jānis Grebežs un pasniedza no dzimtenes lacuaņu dāvāto kausu ar dzimtenes viršiem. Kā nākošais sveicināja dibinātājs Vitolds Krustāns. Kā dāmu pārstāve sveicināja Irēne Batņa (Imeria) un pasniedza rudzupuķes. Latvijas karogu pārstāvēja Jāzeps Utināns. Sekoja sveicieni no Lacuanias Zviedrijas kopas sen. A. Buša un no Dienvidamerikas pārstāvja Dr. S. Ladusāna — kokgriezums un rakstu krājums. No Latv. korporāciju apvienības sveicināja seniors O. Perro — kauss; Lettonia — I. Alksnis (kauss); Selonija — sen. G. Sukse (grāmata); Lettgallia — H. Jeckalējs (aploksne); Talavija — sen L. Garklāvs (kauss); Fraternitas Lettica — V. Upeslācis; Latvia — sen. J. Paukšēns (grāmata ar aploksni); Tervetia — I. Jankovskis (grāmata); Philyronia — E. Sproģis; Fraternitas Metropolitana—sen. S. Dulevskis; Fraternitas Vesthardiana — sen. K. Kļaviņš; Fraternitas Academica — I. Ārgals (kauss); Fraternitas Lataviensis — R. Bērziņš; Patria — T. Kronbergs (kauss); Vendia — J. Grīnvalds (aploksne); Fraternitas Imantica — sen. I. Bernšteins (aploksne); Gersicania — I. Jaunkalns; Fraternitas Cursica — sen. O. Perro; Toronto Korporāciju kopa — sen. E. Šteinhards.

No studenšu korporācijām sveicināja: Daugaviete — D. Blaumane; Gundega — S. Korule (aploksne); Dzintra — S. Argue (aploksne): Imeria— I. Soutar; Selga — V. Lazdiņa; Gaujmaliete — D. Reinberga (aploksne); Aurora — sen. I. Zvagule (aploksne): Spīdola — sen. G. Plūmane; Staburadze— V. Udenāne; Studenšu Korporāciju kopa Toronto — sen. S. Korule. Sveicienus arī nodeva Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks un PBLA un LNAK vārdā T. Kronbergs. Bija arī rakstveida apsveikumi.

Svētku aktu beidza ar Gaudeamus, bet pēc tam viesi sekoja oldermaņa aicinājumam uz vīna glāzi. Vakarā notika svētku balle Toronto viesnīcā. Svinības beidzās trešā dienā ar komeršu Latviešu namā. Tanī pašā laikā dāmas viesojās oldermaņa E. Spravņika ģimenes mājā.

Vilis Miklašēvičs, seniors

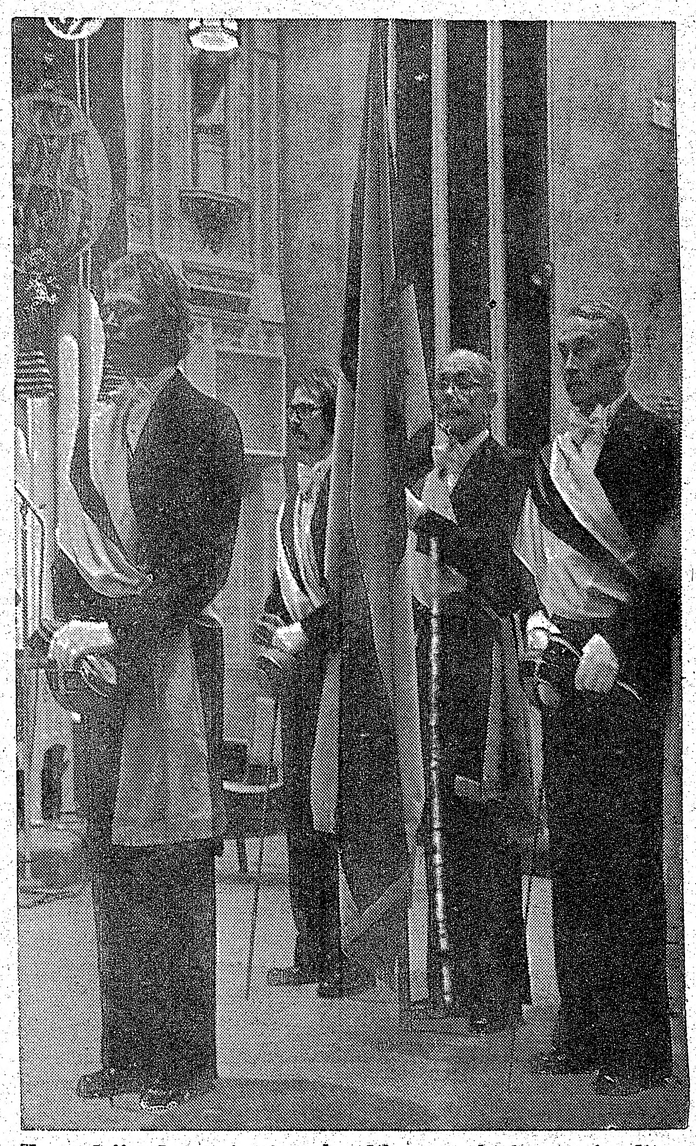

Korporācijas Lacuania 50. gadasvētkos. Attēlā karoga iesvēte Sv. Mikeļa katedrālē Toronto. Priekšā seniors Vilis Miklašēvics, aizmugurē no kreisās vicseniors Andris Beinarovics, oldermanis Eduards Spravņiks un sekretārs Vladislavs Bernāns.
Foto: J. Ligers

Jaunu ...

(Turpinājums no 3. lp.)

ti līdzīgi klasiskai „izslaucīšanas" technikai; tikai nedaudzos gleznojumos dominē modernie pludināšanas paņēmieni.

Ozolas stipri izkoptais mākslinieciskais rokraksts nemainās, risinot dažāda lieluma darbus. Mazākajos darbos reducēšanas technikā un paralēlās līnijās veidotās detaļas kombinējas visai pieņemami. Turpretī lielāka formāta darbos sīkais virsmas zīmējums un plāni nosegtais gleznas pamats nespēj sekmīgi atēlot autores labi izveidoto pamatdomu. Tieši lielākos darbos lietotā pludināšanas technika atļauj daudz spēcīgākus krāsu kontrastus, tā sniedzot skatītājam daudz spēcīgāku pārdzīvojumu.

Barokāli veidotie, it kā ornamentālie eksotisko augu attēli redzami daudzos darbos. Kompozicijā dominē bagātās sānu detaļas — centrālā ideja izpaužas galvenokārt ar krāsu kontrastu vai intensitāti. Daudz efektīgākas rādās retāk lietotās dinamiskās diagonālās kompozicijas, kas tāpat Ozolai nerada nekādas grūtības.

Mākslinieces stiprākā puse, šķiet, ir krāsu radītās gleznieciskās noskaņas. Viņa tikpat veikli operē ar koptoņu gleznojumiem kā ar gaumīgiem krāsu kontrastiem. Apskaužama varētu būt Ozolas spēja izvēlēties jo krāsainus logatus, kas ar savu spēku sekmīgi papildina radniecīgos toņus pašā gleznojumā. Tas sevišķi sakāms par zilo logatu grupu.

Tropiski spēcīgie krāsu toņi joprojām dominē mākslinieces gleznās. Tomēr pāris darbos var it kā jaust Kanadas delikātos pelēcīgos pustoņus, kas latviešu garam var būt pat tuvāki.

Turpmāk ar interesi vērosim, vai Ārijas Ozolas pieeja turpinās veidoties un attīstīties pakāpeniski, vai arī, kā līdz šim, māksliniece pārsteigs mūs ar ainvien jauniem un negaidītiem meklējumiem.

Jānis Kuga

ŽANIS UN OLITA ŠMITI
sveicina draugus un paziņas svētkos un gadu mijā ar $25 ziedojumu māc. J. Šmita ģimenes atbalstam.

Korporācijas Lacuania 50 gadu dibināšanas atceres svētki notika Toronto 25., 26. un 27. nov. Attēlā svētku komerša dalībnieki Latviešu namā Toronto. 1. rindā no kreisās: Laimonis Garklāvs (Tālavija), Vitolds Krustāns (Lacuania dibinātājs), Dr. Jānis Grebežs (svētku rīc. kom. priekšs.), Eduards Spravņiks (oldermanis), Andris Beinarovičs (viceseniors), Vilis Miklašēvics (seniors), Vladislavs Bernāns (sekretārs); — tālāk komerša prezidijs: sekretārs Aleksandrs Bušs (no Zviedrijas), seniors Staņislavs Jaunzems, viceseniors Donalds Elsts, Latvijas korp. apvienības seniors Oskars Perro (Fr. Cursica) un LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs (Patria) un viesi.
Foto: J. Ligers

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

18. dec. pl. 13 Latviešu namā latviešu pārstāvja pie Vatikāna mons. Dr. K. Ruča referāts „Ticības spēkā mūsu nākotne."

18. dec. pl. 14.30 Walmer Rd. baptistu dievnamā Ziemsvētku ieskaņa. Piedalās: Astra Kalniņa (soprāns), Anita Rundāne (ērģeles) un draudzes koris. Diriģents Arvīds Purvs.

26. decembrī pl. 16 — DV namā Burtnieki svinēs Ziemas svētkus. Visi laipni ielūgti. Mielasts groziņu veidā.

31. decembrī DV Toronto nod. rīko DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto Silvestra izvadīšanu, un Laimneses sagaidīšanu. Sākums pl. 20.00. Ieeja pārim — 35 dol., atsevišķi — 18 dol., ieskaitot pilnu bufeti, uzkodas, šampanieti.

31. decembrī Valhalla Inn telpās Toronto korp. kopa rīko Jaungada sagaidīšanu. Informācija un galdu rezervēšana pie A. Vanaga, tālr. 839-1822.

31. decembrī Latviešu namā Jaungada sagaidīšana. Galdiņi rezervējami, tel. 922-2931. Spēlēs Runči.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

28. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alle no Filadelfijas, ASV

20. aprīlī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, Rasma Lielmane, vijole.

1978. GADĀ

6. janvārī pl. 18 Latviešu namā veterānu — strēlnieku Ziemas svētku kauju atcere. Visi laipni aicināti.

14. janvārī komp. Imanta Sakas JUBILEJAS KONCERTS.

14. janvārī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba Zaķu balle. Izlozēs medījumus un zivis. Spēlēs RUNČI.

22. janvārī Bickford Park vidusskolā DV teātŗa „Trīs dienas Plazas viesnīcā" atkārtojums.

28. janvārī pl. 6 un 29. janv. pl. 5 Latviešu namā V. Richtera „Nebēdnieki" ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums.

11. februārī pl. 19 vīru koŗa Vīesturs koncerts Lietuviešu zālē Bloor ielā.

17. — 19. februārim LNJAK rīko šī māksla ir jauna sarīkojumu virkni un balli.

25. februārī Seneca kolledžā, Minklera auditorijā starptautisks vakars deju kopas Daugaviņas sarīkojumā.

25. februārī Ķemermiestiņā — DV vīru koŗa Kanadā sarīkojums.

1. aprīlī, sestdien, pl. 19 Toronto vanadžu koŗa Zīle 6. gadskārtējais koncerts Lietuviešu zālē, 1021 College St.

23. aprīlī DV vīru koŗa Kanadā sarīkojums.

Mācītāja Jāņa Medņa ievešana draudzē

Lai gan mācītājs Jānis Mednis kalpo Grand Rapidu un apkārtnes draudzē jau astoņus mēnešus, viņa ievešana draudzē varēja notikt tikai 27. novembrī, piedaloties arī archibīskapam A. Lūsiņ. Svinīgajā dievkalpojumā piedalījās pāri par 200 dievlūdzēju. Bez archibīskapa piedalījās arī prāv. J. Turks, mācītāji A. Piebalgs, J. Strautnieks, Vera Fricsone un K. Hermanis. Archibīskaps izdarīja introdukciju, teicot arī spredikļi. Pēc dievkalpojuma svētku saime pulcējās baznīcas lejas telpās, kur draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi cienastu. Tur atskanēja daudz runu un apsveikumu. Mācītājs J. Mednis saņēma dāvanai bībeli, kas izdota 1895 gadā un ko mācītājam pašniedza M. Āriņa. Bija arī daudz citu velšu, to vidū arī A. Lapsiņa glezna, arī ziedi, galvenokārt domāti mācītāja dzīvesbiedrei Irenai. Mācītājs saņēma arī daudz rakstveida apsveikumu, arī Toronto draudžu 38 locekļu kopēju sveicienu. Ēriks Zušmanis iepriecināja ar diviem vijoles solo. Mācītājs J. Mednis savā pateicības runā aicināja rādīt godu dzīvajam Kristum, lai Viņš palīdz mums pārvarēt jaunuma kalnus.

V. Z.

HAMILTONA

● Ar sirdstrieku 3. decembrī pēkšņi miris Alberts Adītājs, piedzīvodams tikai 64 gadus. Viņš atstāj dzīvesbiedri Ellu un brāļa sievu Annu Toronto, kā arī 2 māsas Latvijā. Aizlūgums notika 6. decembrī Dodsworth bēru namā, bet pēdējā gaitā no Latviešu baznīcas uz Woodland kapiem izvadīja mācītājs K. Kuškēvics. Aizlūgumā un izvadīšanā goda sardzē stāvēja Hamiltonas DV un draudzes padomes locekļi. A. Adītājs bija ilggadējs draudzes padomes loceklis, draudzes grāmatu galda vadītājs, DV Hamiltonas nod. biedrs un ilggadējs valdes loceklis. Par nopelniem DV organizācijas mērķu sekmēšanā apbalvots ar DV nozīmi zeltā. Viņš bija arī Hamiltonas palīdzības fonda valdes priekšsēdis un Hamiltonas latviešu biedrības biedrs. Arī nelaiķa brālis, pazīstamais drēbniekmeistars Valdemārs Adītājs pirms pāris gadiem Toronto mira ar sirdstrieku.

č J. G.

● Hamiltonā 4. decembrī viesojās DV Teātris Kanadā ar Ādolfa Alunāna jautro spēli Seši mazi bundzenieki E. Jurševska režijā. Izrādi vadīja Anna Briede. 125 lielā skatītāju saime lugai sekoja ar lielu interesi, jo vairāk tādēļ, ka teātrī spēlē vairāki gan tagadējie, gan agrākie hamiltonieši. Izrādi rīkoja Hamiltonas vanadzes. Režisors saņēma ziedu veltes.

HAMILTONA

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Roberts restorānā. Rīko Hamiltonas DV.

SV. KATRĪNAS

31. decembrī — pl. 20 DV Sv. Katrīnu nod. vanadžu kopas gadskārtējā Jaungada sagaidīšanas balle Beacon Motor Hotel, Jordan Harbour. Ieeja tikai ar iepriekšēju pieteikšanos pie M. Vītolas, 5 Woodelm Drive St. Catharines, L2M 4N4. Tel. 934-9340.

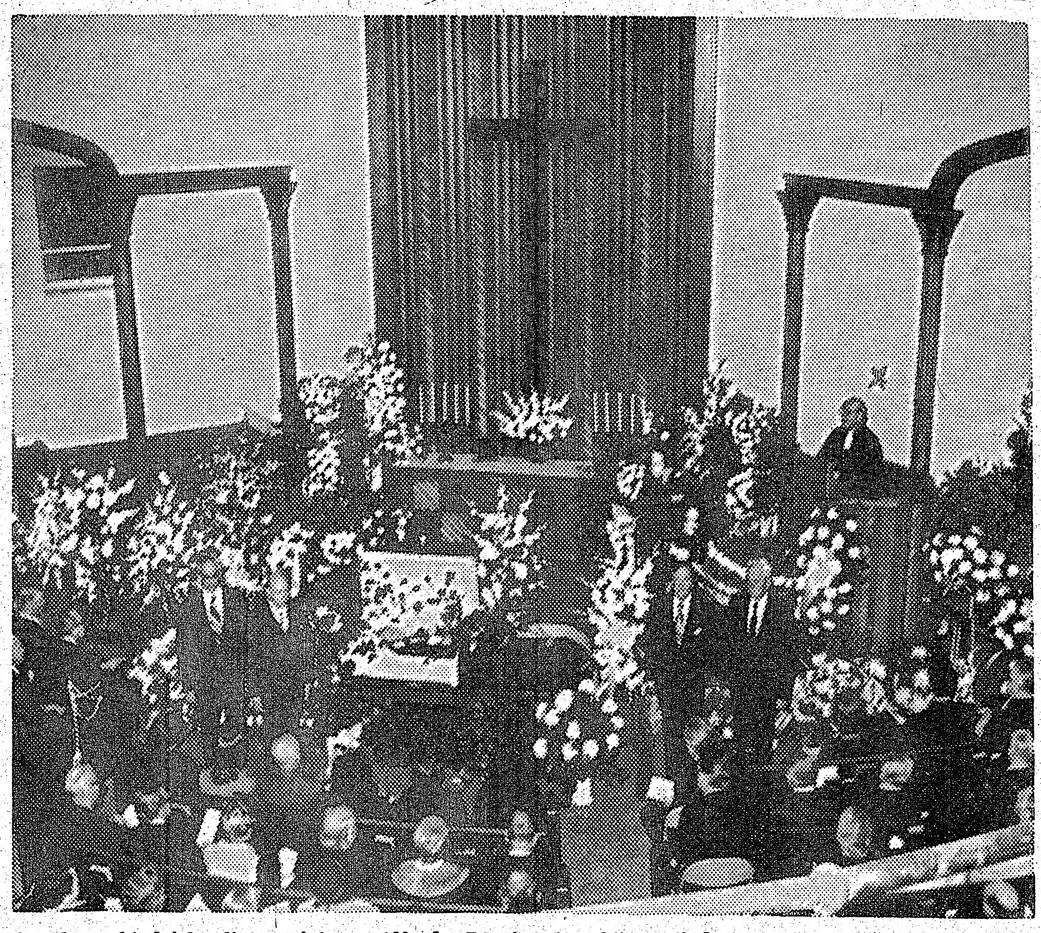

Agrākā sabiedrisko lietu ministŗa Alfreda Bērziņa izvadīšana ziedu pilnajā latviešu ev. lut. draudzes Jonkeru dievnamā Ņujorkā. Kancelē svētrunu saka mācītājs Richards Zariņš.
Foto: Bruno Rozītis

Labo gadu autors aizsaulē

BIJUŠĀ SABIEDRISKO LIETU MINISTRA ALFREDA BĒRZIŅA IZVADĪŠANA ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Jonkeru baznīcā 4. decembrī ar svētbrīdi pieminēja 30. novembrī mirušo pēdējo Latvijas sabiedrisko lietu ministru un Amerikas Latviešu apvienības goda biedru Alfredu Bērziņu, piedaloties daudziem centrālo un vietējo organizāciju vadītājiem, sabiedriskiem un kultūras darbiniekiem, trim Ņujorkas latviešu mācītājiem un lielam pavadītāju pulkam gan no Ņujorkas, gan citām vietām.

Kā jau ziņojām, Alfreds Bērziņš iepriekšējā nedēļas nogalē bija piedalījies Kārļa Ulmaņa piemiņas sarīkojumā Linkolnā, Nebraskā, pēc tam caur Čikagu atgriezies Ņujorkā, kur pēkšņi saguris, ka vajadzējis ievietot slimnīcā. Sākumā stāvoklis gan it kā uzlabojies, bet tad tuvojies nenovēršamais un 30. nov. pl. 7 vak. viņš aizdrāzis acis uz mūžu. A. Bērziņam vēl bija paredzēta piedalīšanās Kārļa Ulmaņa atcerē 3. decembrī Bostonā, kur viņu aizstāja Gunārs Meierovics.

Jonkeru baznīcā goda sardzē pie šķirsta pārmaiņus stāvēja Daugavas vanagi, virsnieku apvienības biedri un daži bijušie ALA valdes locekļi. Baznīcā bija ieradušies ap 500 pavadītāju. Archibīskaps A. Lūsis bija sūtījis vēstījumu, ka Alfreda Bērziņa domas un darbi piederējuši Latvijai. Viņš par to cīnījies ar zobenu un rakstiem. Māc. R. Zariņš savā svētrunā bija izvēlējies tematu Labie gadi. A. Bērziņš prezidenta K. Ulmaņa piemiņu pēdējā gadā daudzinājis 17 reizes, bet 18. reizi Bostonā nārtrauca nāvējošā nāve. Solo dziesmu dziedāja J. Kļaviņš, pie ērģelēm A. Bērzkalns.

No aizgājēja ar runām atvadījās 32 runātāji. Kā pirmais atvadījās Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. A. Dinbergs, pēc tam Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis I. Silners, ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, Komitejas Latvijas brīvībai vārdā D. Hāzners, Apspiesto tautu asamblejas un pol. vārdā — F. Godomskis, Apspiesto tautu Latviešu delegācijas un Detroitas latviešiem — S. Rudzītis, Latviešu virsnieku apvienības — F. Lucis, Latvijas aizsargu vārdā — V. Cerbulis, no DV norganizācijas centrālās valdes un ASV valdes — A. Valters, DV Ņujorkas apvienības — A. Braunfelds, Latvijas skautu un gaidu kustības — vad. J. Šķiņķis, ALJA — Dz. Lejiņa, Ņujorkas organizāciju padomes — A. Bogdanovics. Čikagas latviešu organizāciju apvienības vārdā un no citām apkārtējām latviešu kolonijām runāja I. Bergmanis. Sekoja izdevēja H. Rudzīša atvadvārdi, pēc tam no Baltiešu sieviešu padomes atvadvārdus teica H. Ozoliņa, no BATUN — Ints Rupners, Brīvības raidītāja — D. Vallena, Akadēmisko mācībspēku apvienības, Humānitāro zinātņu asociācijas un LPB — P. Norvils, Latviešu zemnieku savienības — A. Ūdris, Zemnieku savienības Ņujorkas nodaļas — senātors A. Rumpēters, Latviešu kaŗa invalidu apvienības—L. Apelis, agrākajiem sabiedrisko lietu ministrijas darbiniekiem — T. Pētersons, Bostonas organizācijām — V. Antiņš, no Pokipsijas latviešiem A. Ziemiņš, Gaismas akcijas vārdā G. Ozols, kam sekoja U. Graves atvadvārdi, bij. ASV sūtniecības darbinieka E. Pakara atvadīšanās, pēc tam A. Jekstes un Latvijas brīvības fonda vārdā D. Rudzītis.

Emocionāla bija A. Žubura runa, kas ministram Bērziņam bija palīdzējis izkļūt no Latvijas pēc Latvijas okupācijas. Kā rēdējais ģimenes vārdā runāja N. Siliņš. Rakstveida atvadvār-

(Turpinājums 11. lp.)

Ārijas Ozolas gleznu izstādi Sv. Jāņa baznīcā Toronto atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Augšējā attēlā redzams, ka viņš pirms izstādes atklāšanas vēl palīdz piestiprināt pie sienas gleznas. V. Plampes uzņēmums

Kāpēc vilcina tiesāšanu

Jau vairāk nekā gadu amerikāņu laikrakstos parādās raksti, ka ASV imigrācijas un naturālizācijas birojs sācis izmeklēšanu pret Otrā pasaules kara bēgļiem, kas it kā būtu nelikumīgi ieceļojuši ASV, neuzdodot par sevi visas ziņas par darbību vācu okupācijas laikā. Tiesas process sācies arī pret trim latviešiem.

Visilgāku izmeklēšanu bijis jāpiedzīvo Boļeslavam Maikovskim Ņujorkas pilsētas prievārtē, Longailendā. Par viņu rakstīts lielajās Ņujorkas pilsētas amerikāņu avīzēs, gan arī vietējā Longailendas presē, viņš rādīts Amerikas kontinenta televīzijas raidījumā „60 minūtes" divas reizes, par viņu rakstīts Hovarda Blūma grāmatā „Wanted". Viņam kā pirmajam tiesas process sākās, ar iztiesāšanas atlikšanu vai novilcināšanu. Maikovska kaimiņi televīzijas raidjumā viņu raksturojuši kā klusu un darbīgu cilvēku. Liekoties, ka ilgie tiesas procesi pēdējā laikā ietekmējuši viņa izturēšanos, un viņš izvairās sastapties ar cilvēkiem.

Pēdējos mēnešos amerikāņu prese savukārt pievērsusies Vilim Hāzneram, kas dzīvo Ņujorkas pavalstī, netālu no galvaspilsētas Albanijas. Maikovska tiesas prāva norit Ņujorkā, lielpilsētā, kur ik dienas ir daudz un dažādu citu notikumu, kas cilvēku uzmanību saista vairāk, tāpēc šīs miljonu pilsētas prese pret Maikovski nav vairs tik skaļa. V. Hāznera tiesāšana turpretim rada lielāku interesi vietējās avīzēs un televīzijas raidījumos, aprakstot pat daudzus Hāznera ģimenes sīkumus un ikdienas gaitas, bet gandrīz vienmēr ar lieliem un dažkārt sensacionāliem virsrakstiem. Reportieri apmeklējuši viņa dzīves vietu, fotografēta viņa māja. Rādīta arī dzīvesbiedre un intervēti arī citi ģimenes locekļi, un viņa advokāts Ivars Bērziņš.. Lasot šos atreferējumus, rodas iespaids, ka apsūdzēti visi latvieši. Tiesas prāvās tiesnesis neļauj minēt NKVD, ne čekistus, ne viņu vārdus. Daži liecinieki atzinušies, ka piedalījušies dažādu brošūru sagatavošanā, kas izplatītas rietumos dažādās valodās pēc Otrā pasaules kara. Interesanti, ka liecinieki neatceras V. Hāznera dienesta pakāpi, bet liecina, ka viņš pavadījis žīdu konvojus Rīgā uz Geto. Kā zināms, tad pat vācu virsnieki to nedarīja. Viens gan liecinājis, ka reizējis V. Hāzneru melnā SS uniformā ar četriem kubikiem uz zīmotnēm. Te jāsaka, ka tādi formas tērpi bija tikai t.s. Allgemeine SS locekļiem, kas bija valstsvācieši un austrumu karā netika lietoti, jo Waffen SS bija tērpti zilgani pelēks formas tērpos.

Amerikāņu prese mazāk uzmanības veltījusi kara invalidam Kārlim Detlavam Baltimorā, taču nav piemirsts arī viņš. Tiesas prāvās nopratināti vairāki liecinieki, piedaloties arī latviešu un žīdu valodas tulkiem. Visos trijos tiesas procesos saskatāmas dažas kopējas iezīmes. Kaut apsūdzības punkti vērsti tikai pret apsūdzēto, liecinieku izteicieni dažkārt apvaino visus latviešus.

Tiesas process apsūdzētiem izmaksā ļoti dārgi, tas jāsedz no pašu līdzekļiem vai jāmeklē citi ceļi. Valdības lieciniekiem ceļa un uzturēšanās izdevumus turpretim sedz ar nodokļu maksātāju naudu (100 dol. dienā). Apsūdzēto liecinieku izdevumi jāmaksā pašam apsūdzētajam. Cik izdevies noskaidrot, tad 9 dienu process vienam apsūdzētam izmaksājis ap 6000 dol. Jādomā, ka līdzīgi izdevumi ir arī abiem pārējiem tautiešiem. Tā kā šie procesi varētu ieilgt, tad nav grūti iedomāties, kādi izdevumi beigās varētu būt apsūdzētajiem.

Latviešu organizācijas un atsevišķi tautieši atbalstījuši Patiesības fondu ar saviem ziedojumiem, pat regulārām ik mēnešu iemaksām. Bez Patiesības fonda atbalsta apsūdzētajiem nebūtu iespējams tiesā aizstāvēties, sagādājot savus liecinie-kus un citus pierādījumus.

Tā ka apsūdzības laiks ir no vāciešu ienākšanas Rīgā, 1941. gada jūlija, līdz apmēram 1942. gada pavasarim, tad grūti dabūt lieciniekus, jo liela daļa palikusi okupētajā Latvijā, bet citi izklīdināti pa visu brīvo pasauli. Apsūdzētie tādēļ ieinteresēti, lai pieteiktos objektīvi lieci-nieki, kas zinātu, kur apsūdzētie bijuši apsūdzības laikā.

Sevišķi būtu vajadzīgi laikraksta Tēvija numuri no 1941. gada jūlija mēneša. Tāpat vajadzīgi šī posma Rīgas prefektūras darbinieki, kas gatavi liecināt..

Pēc valdības advokātu ierosinājuma tiesas sēdes nepārtrauk'i atliek, kaut apsūdzēto latviešu advokāti vēlētos procesu turpināt, lai tiesāšana beigtos pēc iespēja drīz.

Latviešu advokāti lūguši tiesnesi kā liecinieku izsaukt Telavivas policijas inspektrisi Mariju Revdikeri. Viņa arī lieciniekus iepazīstinājusi ar V. Haznera foto uzņēmumiem, kas, jādomā, tikuši piegādāti no okupētās Latvijas. vai arī ASV imigrācijas iestādes. V. Hāzners cita starpā esot arī nežēlīgi piekāvis kādu sievieti!?

Pats Hāzners izteicies, ka liecinieku uzrādītajos datumos un vietās nav atradies un nevienu no noziegumiem nav darījis, nedz arī piedalījies.

Ja ASV imigrācijas tiesai izdotos gūt kaut vismazākos panākumus, tad nav šaubu, ka komūnistu aģenti mēģinās vēl vairāk uzbrukt latviešu un citu tautību sabiedrībai, lai to diskreditētu patvēruma zemju sabiedrības acīs..

Mūsu pienākums būtu vēl vairāk atbalstīt Patiesības fondu, lai nākotnē tādi gadījumi neatkārtotos.

Advokāta I. Bērziņa adrese ir:

Mr. Ivars Berzins
Attorney at Law
484 West Montauk Hwy
Babylon, N. Y. 11702
Tel. 516-661-3540

V. Upītis Ņujorkā

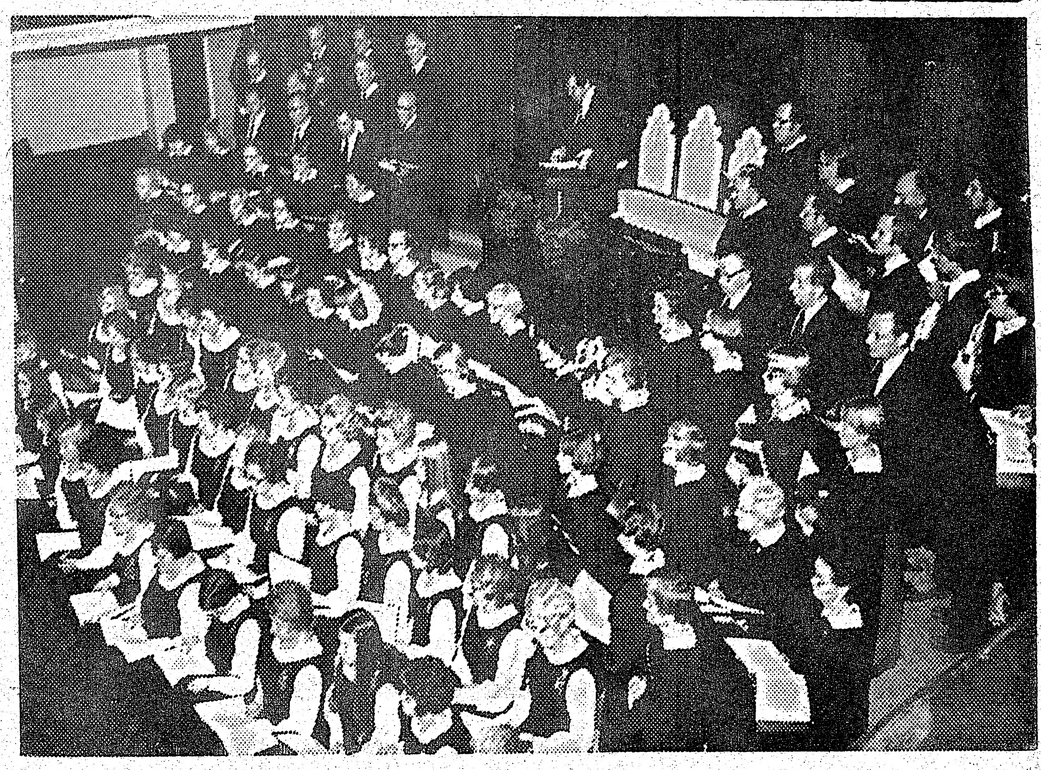

Ziemsvētku mūzikas koncerts Sv. Andreja baznīcā Toronto par labu Sidrabenes sabiedriskajai ēkai. Priekšā vanadžu koris Zile, vidū Sv. Andreja draudzes koris, labajā pusē vīru ansamblis Kalvis. Altārī beigu vārdus saka draudzes mācītājs Juris Cālītis. Foto: J. Liģers

Izbeigts nelikumīgais pasta streiks

Vai ik gadus Ziemsvētku priekšvakarā Kanadas pasta radikāļi izprovocē pasta darbinieku streiku. Tāds sākās arī šogad, pārtraucot pasta sūtījumu piegādi gandrīz veselu nedēļu. Pēc astoņu stundu sarunām starp galvenā pasta vidutājiem un darbinieku pārstāvjiem ar pasta darbinieku arodbiedrību (CUPW) pasta darbību sāka atjaunot 13. decembrī. Visus deviņus nemiera cēlējus galvenais pasts uzskata par radikāļiem, kuŗus atlaida no darba ne vien par patvarīgu darba pārtraukšanu (sit-in), bet arī par rupju izturēšanos pret saviem priekšniekiem — pret grūstīšanos un spļaušanu sejā.

Pasta streiks neieguva sabiedriskās domas atbalstu, tāpat streiku nosodīja kanadiešu laikraksti. Konservātīvās partijas parlamenta loceklis Jelineks prasīja, lai valdība atceļ streika nobalsojumu, jo balsošanā piedalījusies maza minoritāte. Jelineks un arī citi parlamenta opozīcijas locekļi vaino pasta ministru Žaku Blēru pasta problēmās un skubina sākt pretakciju, lai izbeigtu pasta darbības traucējumus.

Nelegālā pasta streika dēļ cieta ne tikai Lieltoronto, bet arī pārējie valsts apgabali, jo puse no Kanadas pasta iet caur Toronto, kur atrodas lielākā pasta sūtījumu šķirotava Kanadā.

Toronto streiks sākās, kad no darba atlaida minētos deviņus radikāļus. Viņu simpatizētāji pēc algu čeku saņemšanas atsāja darbu un aicināja uzsākt streiku, ko atbalstīja arī arodbiedrība. Arodbiedrības vicepriekšsēde Elena Ludlova bija pat izteikusies, ka streiks turpināsies visu svētku laiku un ka streikotāji drīzāk ies cietumā, nekā atgriezīsies darbā.

Labo gadu...

(Turpinājums no 10. lp.)

dus bija piesūtījuši Minesotas latvieši, paziņojot, ka nodibina Alfreda Bērziņa piemiņas fondu un iemaksājot sākuma kapitālu.

Pēc sēru dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu zālē Ņujorkas vanadzes un vanagi sēru viesus pacienāja ar vīnu, kafiju un cepumiem.

A. Pērziņu pārpelnoja Fernkliffa krematorijā, bet urnu apglabās Brāļu kapos Katskiļos.

V. I.

SV. KATRĪNAS

Mednieku un makšķernieku kluba sezonas noslēguma tradicionālais biedru vakars 3. decembrī Ukraiņu namā bija pulcinājis ap 60 apmeklētāju. Uzrunu teica kluba priekšnieks H. Freimanis. Ar klusuma brīdi godināja šajā gadā mirušos kluba biedrus — Jāni Pavlovu un Krišu Jēkabsonu. Veiksmīgākiem kluba dalībniekiem balvas pasniedza mazkalibra šaušanas sekcijas vadītājs K. Klints, māla baložu sekc. vad. vietn. N. Duša, bet makšķerniekiem — sekc. vad. P. Odiņš. Par vakara garšīgāko zivi laivu gatavotāja Rūdolfa un Mirdzas Kadiķes balvu saņēma Velta Trunta. Viņa arī izpelnījās Kadiķa balvu kā aizvadītās sezonas labākā makšķerniece. Izlozei mantas bija dāvinājuši kluba biedri. Par vakara virtuves saimniecību rūpējās kluba dāmas ar Āriju Freimani, bet par atspirdzinājumiem I. Zenka. Ar skaņu lenšu mūziku dej tājus iepriecināja H. Šternbergs.

O. K.

DV tradicionālajā Ziemsvētku tirdziņā DV namā Toronto. Pie loterijas rata ar 1000 laimestiem stāv tirdziņa darbinieki. No kreisās: M. Jonāne, A. Selga (daļēji aizsegta), S. Leimane, K. Bencons, tirdziņa atbildīgais vadītājs K. Markitants. Ar smaidu savu laimi gaida Jānis Jubars, bet savu laimīgo lozi pašreiz velk Monika Pāvula. Foto: J. Liģers

†

Mūžībā aizgājis Latvijas pēdējās valdības Sabiedrisko lietu ministrs

Alfreds Bērziņš

miris 1977. gada 30. novembrī, 78. gadu vecumā Ņujorkā.

Tev, Latvija, mēs paliksim uzticīgi . . .

Tuvā piemiņā paturēs

Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komiteja Toronto

†

Mūsu mīļais

Āriņš

Ārija Dombrovskis, dzim. Skambergs,

aizgāja mūžīgā mierā 1977. gada 12. decembrī pēc grūtas slimības.

Dārgā piemiņā paturēs

Brigita Gale un Sidnejs,
Pēteris, Jānis un Paulis Dombrovski,
māmiņa un brālis dzimtenē

†

Mūsu seno dienu draugs

Alberts Aditājs

miris 1977. gada 3. decembrī Hamiltonā, Ontario

Dusi Dieva mierā.

A. un T. Auziņi

†

Pēkšņā nāvē mūžībā aizgājis

Ernests Dukurs

1977. gada 9. decembrī Klīvlandē

Viņu sirsnībā piemin

O. Palmera ģimene Toronto

Prāvestam Richardam Mutulim 65 gadi

Dažam cilvēkam gadus nejūt, viņš iet un darbojas. Tāds ir arī prāvests Richards Mutulis, kas 24. novembrī sasniedza 65 mūža gadus. Viņa dzimtā pilsēta ir Ludza, skolojies Aglonas ģimnazijā, beidzis LU katoļu teoloģijas studijas pēdējā kara laikā. Par priesteri iesvētīts 1943. gadā. Pusotra gada strādājis par kapelānu un vikāru Aglonā, Dagdā, Viļakā un beidzot Iršos. Pirmajos pēckara gados strādāja latviešu katoļu garīgajā aprūpē Vācijā, pāris gadus Anglijā. Ar 1955. gadu Mutuli iecēla par latviešu katoļu garīgās aprūpes vadītāju Vācijā un Austrijā. Pārorganizējot bēgļu garīgo aprūpi, 1957. gadā viņu iecēla par misiju direktoru. Pašreiz aprūpē latviešu katoļu trimdiniekus Dienvidvācijā, kā arī ir LKSA Dzintars Vācijas vienības kapelāns Ievērojot latviešu priesteru trūkumu, viņš arī turpmāk vēlas aprūpēt savus ļaudis, jo nav cerību sagaidīt vietnieku. Daudzus gadus Mutulis darbojās Latvijas Sarkanā Krusta valdē. Viņa vadībā latvieši pulcējās kongresos „Baznīcas spaidos" Kēnigšteinā un brauca svētceļojumos, atrodot laiku Dzintara organizācijā un katoļu biedrībā Druva. Mutulis rakstījis arī latviešu katoļu un latgaļu presē.

—ģis

Kārļa Ulmaņa piemiņas plāksne Saulainē

Prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas komitejas kārtējo darba sēdi 7. decembra vakarā, Latviešu namā vadīja viceprieksšēdis R. Roze, aicinot ar klusuma brīdi pieminēt nesen mūžībā aizsaukto bij. Latvijas pēdējās valdības sabiedrisko lietu ministru Alfredu Bērziņu. Sēdes dalībnieki nosūtīja līdzjutības apliecinājumu aizgājēja dzīvesbiedrei.

K. Ulmaņa grāmatas Degsme komitejā turpmāk darbosies arī TLB pārstāvis R. Bērziņš, no Pensionāru apvienības M. Prikulis un Sv. Andreja draudzes V. Eglīte. Sv. Jāņa draudzi komitejā pārstāv padomes loceklis Dr. A. Vanags. Komitejā pašreiz darbojas 13 locekļi.

Komitejas loceklis O. Sils informēja par grāmatas Degsmes 4000 pasūtījumu pieteikumu sagatavošanu. Grāmata popularizējama arī citos latviešu centros Kanadā, ASV, tāpat arī citās zemēs. R. Roze informēja par parakstīto vienošanos ar grāmatas iespiedēju Greenwood Printers vadītāju Valteru Ziediņu. Grāmatas cena 18 dol., pasūtinot līdz 31. dec. Grāmata parādīsies tirgū nāk. gada janvāra beigās, ap Draudzīgā aicinājuma atceres laiku.

Kritušo karavīru piemineklja un Saulaines pārvalde, kā arī Sv. Jāņa draudzes vadība atļāvusi prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas plāksni uzstādīt pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē. Amerikas latviešu apvienība līdzīgu piemiņas plāksni jau uzstādījusi Brāļu kapos Katskilos.

Piemiņas komitejas un LNAK valdes loceklis Dr. A. Vanags norādīja, ka arī LNAK valde pieteikusi atbalstu piemiņas plāksnes uzstādīšanai. Komiteja cer, ka piemiņas plāksni varēs atklāt pavasarī, un uzdeva O. Kļaveniekam rosināt plāksnes uzstādīšanas priekšdarbus.

Komitejas nākamā darba sēde 21. decembrī 19.15 Latviešu namā.

O. K.

LNF Gaŗezera stipendiāte Guna Kļaviņa

Latviešu nacionālais fonds Zviedrijā pieteica Augusta Dziņa un prof. Jūlija Auškāpa piemiņas fonda stipendiju vienam Minsteres latviešu ģimnazijas audzēknim vai audzēknei (ceļa un uzturēšanās izdevumiem) nākošā vasarā Gaŗezera vidusskolā ASV. MLĢ audzinātāju sēdē no vairāk nekā divdesmit kandidātiem izraudzīja 11. klases audzēkni Gunu Kļaviņu, jo tieši Gunai derētu iepazīties ar aizjūras jauniešiem un jauno kontinentu vispār.

Guna Kļaviņa ir dzimusi 1961. gadā Bad Godesbergā, māc. P. Kļaviņa daudzbērnu ģimenē. Viņas tēvs ir Gaismas akcijas pārstāvis, kas cīnās par patiesību un palīdzību tautiešiem okupētajā Latvijā. Stipendiāte par Gaŗezera vidusskolu uzzinājusi no skolas biedrenēm, kuŗas nāk no ASV un internāta audzinātājas Z. Silas. Galvenā doma esot satikt un iepazīt ASV latviešu jauniešus un dzirdēt arī jaunos latviešu profesorus latviskās zinībās, kuŗi mācot latviešu valodu, literatūru u. c. gan ASV universitātēs, gan Gaŗezera vidusskolā. Gunai visvairāk interesējot latviešu literatūra, vēsture un latviskie rokdarbi. Arī latviskā sadzīve un vide viņai esot nepieciešama.

—xy—

A S T R A S apgādā iznākusi jauna grāmata

(Bīskapa J. Rancāna Fonda izdevums)

Bīskapa J. Rancāna RAKSTU IZLASE

Prof. H. Tichovska red. Grāmata iedalīta sešās nodaļās: Biografiskie profili, Latv. valstsvīri un diplomāti, Vēstuļu izlase u.c. 292 lp. Cena ASV un Kanadā $12,50. Grāmata dabūjama visās latv. grāmatnīcās un pie Fonda kasiera K. Borisa, tālr. (416) 769-5175 Toronto.

Nodota spiestuvē un janv. būs dabūjama

Veltījums Zentai Mauriņai
80 gadu dzimšanas dienā.

Prof. H. Tichovska redakcijā. Grāmatā ar rakstiem piedalās vairāki profesori, rakstnieki, dzejnieki un cienītāji.

Vēl ir dabūjamas agrāk izdotās K. Raudīves, J. Jēger-Freimanes, J. Klīdzēja, Dz. Freimaņa, Z. Mauriņas u. c. — Visas min. un neminētās grāmatas dabūjamas latv. grāmatnīcās un pie ASTRAS apgāda

c/o Mrs. Anna Tichovskis
P. O. Box 365 Postal Station "D"
Toronto, Ont. M6P 3J9, Canada

SAVIENOTAS VALSTIS

GRAND RAPIDI

● Ceļā uz Bladžeta slimnīcu pēkšņi miris 25 gadus vecais Ansis Veinbergs, sekojot savai mātei, kuŗa mira pirms dažām nedēļām. A. Veinbergs dzimis Mičigenā 1952. g. 13. novembrī. Pēc vidusskolas beigšanas viņš uzsāka studijas kolledžā, lai sagatavotos par bibliotēkāru. A. Veinbergs pabeidza arī Gaŗezera vidusskolu un bija kādreiz skolotājs latviešu skolā. Darbojās skautos, vairākus gadus bij's arī ALJA valdes loceklis. Sastāvēja korporācijā Vendia. Pāragrā nāvē aizgājušo jaunekli pēdējā gaitā izvadīja māc. J. Mednis.

● Latvijas dibināšanas atceres aktu latviešu skolā ievadīja māc. J. Mednis ar svētbrīdi. Rūnāja skolas pārzine māc. Vera Fricsone. Skolotāja B. Maine stāstīja par Latvijas tapšanu. Skolas pārzine izsniedza Nopelnu stipendijas un goda raksus Korinai Felkerei, Ingridai Zirnei, Dāvidam Zadvinskim, Dainai Pastarei un Andrai Visockai, kas nodeva latviešu skolas vajadzībām aploksni no Grand Rapidu latviešu katolu draudzes. Valstssvētku kopējs atceres sarīkojums risinājās Latviešu biedrības namā. To ar uzrunu a'klāja organizāciju padomes priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis. Latviešu biedrības priekšnieks A. Grīnbergs paziņoja Tautas balvas piešķiršanu prof. A. Annusam un pārējiem Kultūras fonda laureātiem. Grand Rapidu latv. koris dir. R. Zuikas vadībā nodziedāja vairākas dziesmas. Sekoja groziņu azaids latviešu katoļu draudzes dāmu izkārtojumā.

V. Z.

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes izlozē par labu atpūtas namam Katskilu kalnos bija pārdotas 8000 lozes par 60 centiem gabalā. Izloze notika draudzes namā Bruklinā, kur 12 laimestiem radās īpašnieki. Pēc izlozes pie kafijas galda radās pārrunas par pensionāru biedrības vai kluba dibināšanu, pagaidām vēl noteiktus lēmumus nepieņemot. Iekšpilsētas dāmu komitejas grāmatu galdu tagad vada Ņina Sarbais.

● Mirušo piemiņas dienas dievkalpojumi Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē šogad notika trijās vietās — Rosedeilas, Grīnvuda un Fernklifa kapsētā. Pēdējā, Pēdējā apglabāti ap 400 latviešu, šogad — 13, bet šogad Grīnvuda kapos — 6.

● Satiksmes negadījumā 30. novembŗa naktī uz Vai'stona tilta nogalināts 37 gadu veca's Ņujorkas latvietis Andris Zālītis. Automašīnas vadītājs Pauls Ziediņš smagi ievainots. Naktī lijis lietus, bijis miglains. Ziediņa vadītā mašīna uz t'lta uzskrējusi smagajai mašīnai, kas tur bija apstājusies.

● Pulkvedis Pēteris Līcis miris 2. decembrī Katskilu slimnīcā, sasniedzot 90 gadu vecumu. Viņš ilgus gadus bija aometies Latviešu kara invalidu apvienības mītnē Rotā. Izvadīšana notika 7. decembrī. Apglabāts Brāļu kapos.

● Lāčplēša dienas atce' sarīkojumā DV namā DV ASV valdes priekšnieka vietnieks A. Valters savā runā apskatīja apstākļus, kā radies Lāčplēša ordenis. DV apvienības priekšnieks A. Braunfelds sveica LKOK Dr. J. Puriņu, V. Vuškalnu, V. Biti un P. Strautiņu, bet slimības dēļ nebija varējuši ierasties K. Plūmanis un A. Padegs. Vecos cīnītājus sarīkojumā sveica Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēdis Dr. A. Bogdanovics, Latviešu virsnieku apvienības pārstāvis V. Vanaģelis un Kara invalidu apvienības priekšsēdis J. Kļaviņš. Lāčplēšu vārdā pateicās J. Puriņš, norādot, ka no pāri par 2000 Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieŗiem visā pasaulē dzīvi vairs ir tikai ap 80. priekšnesumiem. Pieņemšanu Mirdza Nāruna un aktieris J. Neimanis piedalījās ar meldeklamācijām un klavieŗu priekšnesumiem. Pieņemšanu bija izkārtojušas vanadzes priekšnieces L. Tomasas - Dāboliņas vadībā. Sarīkojumu rīkoja Ņujorkas DV apvienība, Ņujorkas latviešu organizāciju padome un Latviešu kaŗa invalidu apvienība.

Vk

MANČESTRA

● No bijušo cīnītāju vidus 17. novembrī Hartfordas St. Francis slimnīcā šķīrās l'n. Jūlijs Šauriņš. Aizgājējs bija rīdzinieks, dzimis 1914. g. 6. martā. Beidzis Dzeņa ģimnaziju. Latvijas universitātē studējis tautsaimniecību. Latvijā strādājis izglītības ministrijā. Otrā pasaules kaŗā brīvprātīgi iestājies armijā. Cīnījies 15. divīzijā, kur smagi ievainots un ilgi ārstējies slimnīcā Vācijā. ASV ieceļojis 1951. g., dzīvojis Hartfordā. Darbojies par nodaļas vad'tāju veirumtirdzniecības sabiedrībā. Bijis ALA un vietējās Latviešu b-bas biedrs. Aizlūgumu vadīja māc. K. Freimanis Mančestras baznīcā, piedaloties daudz pavadītājiem. Bijušie kaŗa biedri stāvēja goda sardzē. Vltn. P. Kurbis atvadījās kaŗa invalidu, DV un virsnieku saimes vārdā. Draudzes pr-ks Arvīds Ozols ar vainagu atvadījās draudzes vārdā. Dziedāja soliste Ilga Paupe ē-ģelnieces Elzas Brogmanes pavadījumā. Nelaiķa pelnu uznu glabās Brāļu kapos Katskiļos.

P. S.

KALAMAZŪ

● Valsts svē'ku a'ceres sarīkojumā pie ieejas savāca pāri par 150 parakstu zem vēstulēm, kuras nosūtīja ASV prezidentam Kārteram, lūdzot noskaidrot Latvijas pēdējā prezidenta K. Ulmaņa kapa vietu.

● Sv. Jāņa draudzes baznīcas sabiedriskās telpās vietējo organizāciju pārstāvju un bijušo ALA kongresa delegātu sanāksmē R. Liepkalns no Lansingas referēja par Čikagas kongresu un tā norisi. Turpmākās debatēs izteicās par ALA struktūras maiņu.

V. B.

LOSANDŽELOSA

● Internacionālā pastmarku izstādē "Stamp Expo 77 Pacific" Losandželosā, Kalifornijā, Helēne Kļaviņa izstādīja 1920. gadā izdotās Latgales atbrīvošanas markas uz 18 lapām un 3 iespiedumloksnēm līdz ar paskaidrojumiem un pētījumiem; par izstādīto klāstu viņai piešķirta 1. godalga zeltā. Š.g. „Topex 77" izstādē Dallasā, Texasā, par izstādītām starptautiskā Sarkanā Krusta pastmarkām un aploksnēm (ieskaitot Latvijas un Igaunijas) uz 80 lapām, vinei piešķirta bronzas medaļa. ASDA (Amer. Stamp Dealers' Association) 25 g. jubilejas izstādē Ņujorkā 1973. gadā H. Kļaviņa par izstādītām "Lufthansa" pirmo lidojumu aploksnēm saņēma pirmo godalgu — zeltā. Helēne Kļaviņa piedalījusies vietējās un starptautiskajās izstādēs ar Latvijas marku klāstiem kopš 1944. g., saņemot 4 pirmās, 4 otras un 3 trešās godalgas; piešķ. arī apbalvojums par filatēlistiskiem pētījumiem 1970. (SPA Research Award), izstādot Latvijas 1920.g. Sarkanā Krusta marku klāstu. Ar Latviešu filatelistu apvienības starpniecību saņemts Latvijas sūtniecības Vašingtonā Goda raksts par Latvijas vārda popularizēšanu starptautiskās marku izstādēs. Kļaviņa sastāv vairākās starptautiskās filatelistu apvienībās, kur viņa reprezentējusies kā latviete. Viņa visvairāk izstādījusi Latvijas markas mūsu zemes propagandas nolūkos.

Vk

Mūsu draudzes locekle

Minna Karlina Boks

dzimusi Miesnieks,

dzim. 1900. gada 19. martā Lielvārdē,

mirusi 1977. gada 6. decembrī Sadberijā, Ont.

Vieglas svešās zemes smilts . . .

Pieminā paturēs

Sadberijas ev. lut. draudze

Īpašumu novērtēšanas akts

Paziņojums namīpašniekiem un īrniekiem

Tā kā nekustamu īpašumu novērtēšanas likuma papildinājuma apstiprinājums ir nokavēts, parastā īpašuma novērtējuma reģistra iesniegšana Ontario provinces pašvaldībās un citās apdzīvotās vietās tāpēc tiks pagarināta.

Godājamā Margareta Scrivenera, valsts ienākuma ministre, tāpēc ir pagarinājusi laiku līdz 1978. g. 19. janvārim, līdz kuŗam jāiesniedz gadskārtējais nekustamu īpašumu novērtēšanas reģistrs visām Ontario pašvaldībām un citām apdzīvotām vietām, izņemot tās pašvaldības, kas atrodas Vaterlū pašvaldības rajonā, kur laiks, līdz kuŗam jāiesniedz nekustamu īpašumu novērtēšanas reģistrs, ir pagarināts līdz 1978. g. 6. martam.

Šis pagarinājums ietekmē laika posmu, kuŗā māju īpašnieki un īrnieki var pārsūdzēt sava nekustama īpašuma novērtējumu. Rezultātā pēdējais datums sūdzību iesniegšanai nekustamu īpašumu novērtēšanai pārbaudes tiesā attiecībā par ikvienu novērtējumu, kas uzrādīts reģistrā, pagarināts no 1978. g. 19. janvāŗa uz 9. februāri. Vaterlū rajona pašvaldībā sūdzību iesniegšanas laiks ir pagarināts līdz 1978. g. 7. aprīlim.

Ontario
MINISTRY OF REVENUE

Margaret Scrivener
Minister of Revenue
T. M. Russell
Deputy Minister

(59. turpinājums)

Kad Lūcijas priekšā vēl palika paprāvs tortes sektors, viņa šaubījās, vai būs pareizi sadalījusi, griezdama pārāk plānas šķēlītes, lai visiem pietiktu, bet izrādījās, ka vairāki viesi vēl sēdēja pie savas kafijas krūzītes bez tortes. Beidzot arī viņi jutās neērti un ar savu aploksni rokā gāja paspiest Lūcijai un Pastalniekam roku. Vienīgi Nikolajs Žirbinskis un Stefānija vēl nebija nogaršojuši kāzu torti. Kad Spogulis arī viņu mudināja apsveikt jaunlaulātos, Žirbinskis aizbildinājās, ka viņš to jau pirmais darījis, tikko ienācis pa viesnīcas durvīm, un rādīja visai neapmierinātu seju.

Lai neērto situāciju glābtu, Lūcija uzlika uz viņa šķīvja paprāvo tortes viduci, bet tā otru pusi Stefānijai, paskaidrodama, ka tā ir sevišķas uzmanības parādīšana ievērojamam goda viesim un viņa kundzei. Likās, ka polim bija vienalga, vai viņam tortes gabalu pasniedz pirmajam vai pēdējam, ja tikai neprasa naudu.

Žirbinskis piecēlās un smaidīdams paziņoja, ka viņa dāvana atsvēršot visas aploksnes, saiņus un sainīšus. To teicis, viņš iestiepa zālē paprāvu papes kasti.

„Te ir manta, ko jūs ne sapnī nebūsit redzējuši," restorāna īpašnieks lielījās un lēnām, it kā tīksminādamies, raisīja vaļā sakrustotās auklas un iesaiņojumu, izceldams no kastes palielu mišiņa priekšmetu un nostatīdams to visas zāles priekšā uz galvenā galda.

„Kas tas ir?" Žirbinskis jautāja krievu valodā, bet tad attapās un to pašu atkārtoja angliski.

Visi staipīja kaklus un apbrīnoja savādo ērmu. Dažs pat pacēlās no sava galdiņa stāvus.

„Palieciet savās vietās, lai visi var redzēt, es jums tūliņ paskaidrošu," polis komandēja un atkal krieviski izgrūda: „Eto samovar!"

„Tā jau veca tējmašīna, ko viņš te atnesis kā lielu kāzu dāvanu," kāds starp viesiem ierūcās. Tas bija jau pārdzīvojis divus pasaules karus un daudz ko pieredzējis.

„Ko viņš teica?" Žirbinskis jautāja, pagriezies pret Spoguli.

„...ka tā esot tējas vārāmā mašīna," Spogulis paskaidroja, bet pārējo noklusēja.

„Jā, pareizi!" Žirbinskis iegavilējās. „Ja to jūs turēsit uz sava galda, siltas tējas jums nekad netrūks un kaulu sāpes nemocīs. No šī vārāmā tēju dzēris mans tēvs un vectēvs, nodzīvodams ilgu mūžu un aiziedami kapā, ne reizes nebūdami pie ārsta ar pūšļa kaitēm."

Žirbinskis arī izskaidroja, kā mašīna lietojama: tās skurstenī ieberamas kvēlojošas koka ogles, kas sakarsē un uzvāra ūdeni, kas vārītājā apņem skursteni no visām pusēm. Atliek tikai pagriezt krāniņu un ietecināt tēju glāzē.

„Tas jau līdzīgs mūsu tagadējam kafijas automatam; tas tikai darbojas ar elektrību," Pastalnieks apskatīja savu kāzu dāvanu no visām pusēm, bet Lūcija nemaz nepaskatījās uz to pusi. Viņai kremta, ka blēdīgais polis ne tikai izvairījies nodot aploksni par saņemto tortes gabalu, bet nu atbrīvojies arī no sava vecā krāma. Žirbinska kundze turpat blakus vēl grezno-jās ar viņas dzintara krellēm...

Uz Stefānijas pusi šad un tad pameta acis arī Alvils Kalums, kas sēdēja pie tā paša galda. Taču viņu skatieni nesastapās, jo visu Stefāniju gandrīz aizsedza Pastalnieka appušķotais krēsls un viņa platais augums. Žirbinska kundze tagad likās daudz nopietnāka. Kā Kalums vēlāk ievēroja, viņas seja vairs nebija tik svaiga, lūpas kļuvušas bālākas, zem acīm iezagušās tumšas ēnas, bet augums jūtami piebriedis. Stefānija negāja arī dejot, kad visi kāzu torti jau bija pieveikuši un sākuši ielocīt kājas. Daži vēl piestājās pie bufetes un izmēģināja mākslinieka Pēteŗa Ceriņa ieteikto metodi. Likās, ka tā vairāk iedarbojās uz maku nekā uz galvu.

Kad Pastalneks jauno sievu veda uz savu māju, viņš pie auto stūres sāka klusi dungot:

Augstos mastos vēji rūc,
Smagu domu pilna krūts...

23.

Pēc vedībām Jānis Pastalnieks vēl ilgu laiku bija saguris. Nepatika arī ļaužu zobošanās. Sevišķi negants bija Mārtiņš Priedulis, kas pat sabiedrībā nekaunējās Pastalniekam skaļi jautāt:

„Nu, kur brauksi pavadīt medus mēnesi?"

Pastalnieks bija iegādājis Prieduļa sievu Mirdzu labā biroja darbā, bet nu jādzird zobgalības. Viņam Prieduļa kundzes dēļ bija jācieš arī no pašas jaunās sievas Lūcijas. Cik reižu jau tūliņ pēc kāzām viņa nebija plijusies Pastalniekam virsū:

„Kad tu beidzot izmetīsi to Prieduleni no biedrības biroja?"

Kāpēc, viņa laba darbiniece," Pastalnieks sievai atbildēja.

„Zinu jau zinu, kur tev acis šķielē. Sargies, ka nepaliec šķielētājs uz visu mūžu, kur tad tevi tādu likšu," tagadējā Pastalniece brīdināja.

„Tagad jau cilvēki šķielē pa labi un kreisi," Pastalnieks aizbildinājās.

Tā jaunajā laulības dzīvē radās pirmās nesaskaņas jau tūliņ pēc vedībām. Varbūt Juris Spogulis pēc vecajām dievturu paražām nebūs Lūciju pietiekami stingri nobrīdinājis? Citkārt mierīgais Pastalnieks nojauta, ka ar katru dienu paliek nervozāks, vienmēr jūtot otra cilvēka klātieni. Lūcija nelikās vairs tik pievilcīga un mīlīga kā agrāk, šad un tad aizejot pie viņas ciemos, kamēr vecais invalids vēl bija dzīvs. Jau no zēna gadiem viņam labāk garšoja aizliegtie augļi, tos slepeni noplūcot kaimiņmājas dārzā, nekā pašu mājā, kur netrūka ne labu ābolu, ne plūmju.

Kad Lūcija tagad katru nakti Pastalniekam gulēja blakus, viņš daudzreiz vēlējās, kaut būtu pašam sava īpaša gulta, kur varētu gulēt, uz kuŗa sāna patīk, bet tagad bija jāguļ tikai uz kreiso vien, jo Lūcija negribēja, ka tai atgriež muguru. Nebija patīkami arī savā sejā vienmēr sajust otra cilvēka elpu, lai gan Lūcija katru vakaru rūpīgi tīrīja zobus un skaloja muti.

„Saēdies vakarā ķiplokdesas, tad tu varēsi gulēt arī uz labo pusi," Priedulis pamācīja.

Jā, šis Priedulis, tas tiešām nebija nekāds labais gars, kaut vai ar to pašu muļķīgo izrunāšanos par kāzu ceļojumu. Padzirdēs vēl Lūcija un patiesi aizvilks kādā tālā pasaules malā, varbūt pat uz Rīgu. Turi tik naudas maku rokā!

Ideja par Rīgu Pastalniekam nelikās nemaz tik zemē metama, ja tikai Lūcija nebrauktu līdz, kas izdevumus vismaz dubultotu.

(Turpinājums sekos)

Marija Urnežus

LATVIJAI

Latvija, tavu mocekļu sveces
izdziest pa vienai
ziemeļu stingušās tundrās,
kanāļu saltajās dūņās,
trulās cietuma alās,
moku kambaŗos mēmos,
bada un kailuma ēnā,
neatminētas, nesasniegušas
pasaules sirdsapziņas
migušās acis.

Tavas valodas dzidrumu
pārskan
svešu zābaku dimdošā deja.
Varoņu svētuma zaimi
sasēj nezāļu sēklu
līdzīgi bērnos un kapos.

Daugava, Lielupe, Venta
pludina asaru straumes,
bet spītējot likteņa varai
tevī izaug paaudze sīksta
un stipra
no svētajām sāpēm,
no savas ticēšanas:

Nevar savažot garu,
pilnībā izspiegot domas,
nevar noārdīt krūtīs
katedrāles, kas gaismai pieder!

Nevar!

Latvija, dainotāja,
Latvija, ticētāja,
atplauksi, dzīvosi mūžam!

Lidija Lideka

PATĒTISKĀ TEMA

Mana vasara piesista
Krustā!
Uz pelēkas, stingas zemes
Krīt sniegs —
Būs baltas dzīres.

Ziema zalgos
Sala puķēs
Ik logā —
Ledus lāstekas
Briedis un dils.

Nīcības nopūta
Skaudro pamestību
cels godā,
Un sarmā vizošais
Sils.

Zvīļa sniegpārsla
Ziemas dzīrēs —
Nāks skrieties
Ar nesāta
Vēju.

Ai, vasara mana
(Kaut piesista krustā!)
Vēl ziedu vizijās slapstās...

Austra Balode

ZIEMAS SVĒTKU LAIKĀ

Cik balts snieg sniegs!
Un baltas apzied domas,
un labestības gars
liek siltus vārdus teikt —
ar baltām villainēm
sirds tiecas apsegt draugus,
kas gadu gaitās gūti
dzīves krustcelēs.

Un mežos sniegainos
ar zilu ēnu rakstiem
tik viegli, viegli
gribas seļus mīt,
kur eglēs sapņi zied,
dūc bērnu dienu zvani,
mirdz mirkļu spožums īss
atmiņās atraisīts.

Viz kokos sarmas ziedi,
debess laukos gaisma,
un klusumā
kāds runā, svētījot —
sirds gaiši ieskanas
no jauna rastā priekā,
jo apkārt balts
zied Ziemas svētku laiks.

Dzieda
Vai varēja b
aizkustinošāks
kai paaudzei —
vecmāmiņām,
dzirdēt dziesm
miešu un bērn
natnes dziesm
trā, Slavēsim
Dievu! (slavas
Stauveres kor
skanēja aizku
mūzikas instr
Atmiņā pali
ga un jaunatn
Cālīša vārdi
mijas grāmata
lestību un že
cilvēks pats
visa mūsu p
nekas liela
zvaigžņu nesa
sijās. To ap
kāņu astrona
Prog
Katra cilvē
nās ir dzīvot
vērtīgu dzīvi
ba, harmoni
tiecība atk
mērā mēs t
gas pilnības.
pilnīgi, tā k
sīs ir pilnīgs
„Es esmu n
rētu dzīvot p
Lai sasn
mums jāiegū
na, turoties
bām, ko mu
Ikdienas dzī
žādas citas
rauj mūs n
sēm, u mēs
uz materiāli
un netiecami
progresu, ka
jus.
Līdzībā par
līdzina cilvēk
kuŗā sēkla kr
got nes augļ
un nenes aug
izskaidro tos
vē cilvēka g
cīdams: „Ce
tie, kas Diev
velns nāk u
sirdīm, lai
glābti." (Lu
dēdami Diev
ausīm, bet
virši to las
jaunām va
mām to izr
ziņas, pirms
jies. Bet ja
mūsu dziļākā

RELIĢISKĀ DZĪVE

Dziedait tam Kungam jaunu dziesmu

Vai varēja būt kas skaistāks, aizkustinošāks vidējai un vecākai paaudzei — mātēm, tēviem, vecmāmiņām, vectēviem kā dzirdēt dziesmu Dievam no jauniešu un bērnu mutēm 2. Jaunatnes dziesmu svētkos Ročestrā, Slavēsim Dievu! Stavējiet Dievu! (slavas dziesmas, Daces Stauveres kompozicija) tā izskanēja aizkustinoši kopā ar mūzikas instrumentiem.

Atmiņā palikuši jaunā teologa un jaunatnes vadītāja Jura Cālīša vārdi no pravieša Jeremijas grāmatas par Dieva mīlestību un želastību. Ne tikai cilvēks pats — puteklītis, bet visa mūsu planēta zeme nav nekas lielajā izplatījumā, zvaigzņu nesaskaitāmās galaksijās. To apliecinājuši amerikāņu astronauti, skatoties no mēness virsmas savā ceļojuma laikā. Mēs iedomājamies mūsu zemi lielu, varenu. Tā ir tikai mazs, melns punktiņš lielajā izplatījumā, nerunājot nemaz par mazo, sīko puteklīti cilvēku.

Jaunais mācītājs pieskārās arī bībeles vārdiem par cilvēka niecību: "Kas tu esi, cilvēks?" Zāle laukā, kuras vietu vairs nepazīst, kad vējš par to pārskrējis pāri. Vai mēs nevaram būt laimīgi slavēt mūžīgo Dievu, kas nāk pie mums ar savu lielo mīlestību un želastību Jēzū Kristū? Viņš neatstāj mūs izmisumā bez nākotnes cerībām, bet devis mums savu želastību, arī svešus ceļus staigājot. Tā izpaužas arī mūsu bērnos un jaunatnē, aicinot tos labiem darbiem un cēliem mērķiem. Viņi dzied, tie nezudīs mūsu tautai. Dažām varbūt tikai četri gadiņi, bet visi dzied, un viņu ir tik daudz. Brīnišķīgi skanēja jauno dirigentu vadītās dziesmas, arī jaunās kompozicijas. Vai mēs nevaram būt laimīgi un lepni uz savu jaunātni? Lepni, ka tā pieder Dievam. Svied savu dziesmu tālē, svied!

Savos skaistajos tautas tērpos visi tik jauki dziedāja par mūsu dzimteni, par jūru, ziediem, kumeliniem. Un visam pāri skanēja skaistās baznīcas dziesmas: Cēli kā dzimtenes dievnami! un jaunā dziesma: Kads prieks, kada laime būt dievbērnu saimē — Tev vienam lai slava skan, Mūžīgais Tēvs!

Lai slava skan!

E. Alka

Progresiva pilnvērtiga dzive

Katra cilvēka dabiska vēlēšanās ir dzīvot progresīvu, pilnvērtīgu dzīvi. Dzīves pilnvērtība, harmonija, veselība, mērķtiecība atkarīga no tā, kādā mērā mēs tiecamies pēc garīgas pilnības. Jēzus saka: „Esat pilnīgi, tā kā jūsu Tēvs debesīs ir pilnīgs." Viņš saka arī, „Es esmu nācis, lai viņi varētu dzīvot pilnīgi."

Lai sasniegtu tādu dzīvi, mums jāiegūst garīga saprašana, turoties pie garīgām mācībām, ko mums sniedz bībele. Ikdienas dzīves darbs un dažādas citas intereses bieži atrauj mūs no garīgām interesēm, un mēs sākam zināt dzīvi uz materiāliem pamatiem vien un netiecamies sasniegt garīgu progresu, kas nes garīgus augļus.

Līdzībā par Sējēju Jēzus salīdzina cilvēka apziņu ar zemi, kurā sēkla krīt un dīgst, un augot nes augļus, vai arī neaug un nenes augļus. Vispirms viņš izskaidro tos apstākļus, kas kavē cilvēka garīgu augšanu, sacīdams: „Ceļmalā mītošie ir tie, kas Dieva vārdu dzird, bet velns nāk un ņem to no viņu sirdīm, lai netic un netop izglābti." (Lukas ev. 8:12). Dzirdēdami Dieva vārdu tikai ar ausīm, bet ne ar sirdi, vai pavirši to lasīdami, mēs ļaujam ļaunām vai pasaulīgām domām to izravēt no mūsu apziņas, pirms tas ir tur iesakņojies. Bet ja tas ir iesakņojies mūsu dziļākās domās, mūsu apziņā, tad mēs neļausim jebkurām materiālām interesēm vai egocentriskām domām izstumt gūto iedvesmu no mūsu apziņas, un nekas nevarēs to atņemt mums.

Īstais reālais cilvēks, kā bībelē lasām, ir radīts pēc Dieva ģīmja un līdzības. Viņa individuālā apziņa ir Dieva apziņas atspulgs un tiecas uz garīgu patiesību, kas veicina cilvēka garīgo saprašanu. Tomēr mums jāstrādā pie savas apziņas, lai tā kļūtu „auglīga zeme".

Tālāk Lūkas evaņģelijā lasām: „Bet kas uz akmeņa, ir tie, kas ar prieku uzņem dzirdēto vārdu, bet tur nav saknes; mazu brīdi tie tic un pārbaudīšanas laikā atkāpjas." Patiesības vārds paceļ un iepriecina sirdi, bet ja to neturam ar lūgšanām ikdienas dzīvē, tas neiesakņojas apziņā, jo tam nav saknes un pārbaudīšanas laikā trūkst dziļuma mūsu garīgai saprašanai, pie kā turēties.

Mēs varam priecāties, kad viss iet labi un nekas nespiež mūs pierādīt darbos, grūtībās, savas ticības dziļumu un stiprumu. Bet lai izturētu un uzvarētu grūtības, disharmonijas, nelaimes, slimības, garīgas ciešanas, ir nepieciešama dziļāka Dieva saprašana, stipra ticība un absolūta paļāvība uz Viņu. Ja zeme mūsu apziņā ir labi sagatavota ticības audzēšanai, tad tās spēks „cels kalnus" un dos uzvaru visās grūtībās. Ikvienās lūgšanās, kas vieno mūs ar Tēvu, uzvarēsim bailes, šaubas, slimības un gūsim mieru, harmoniju.

„Bet kas starp ērkšķiem krita, ir tie, kas to dzird un tomēr noiet no ceļa, iegrimst rūpēs un bagātībā un pasaules kārībās, un noslāpst, nenesdami nekādus augļus." (Lūk. 8:14). Prieki dzīvē ir svētīgi. Tie nenomāc, bet audzē labo sēklu mūsu apziņā. Tikai tiem jābūt tādiem, kas saskan ar morāles likumiem; tie arī nedrīkst aizņemt visas mūsu domas un laiku, neatstājot vietu darbam mūsu garīgai augšanai, netraucējot mūsu garīgo progresu. Lūdzot Dieva vadību mūsu dzīvē un turoties pie tās visās lietās, mūsu dzīve būs līdzsvarota un nesīs labus augļus.

Savas līdzības noslēgumā Jēzus apraksta zemi, kurā Patiesības sēkla krīt un dīgst un aug, nesdama daudzkārtīgus augļus. „Bet labā zemē ir tie, kas vārdu dzird un patura to labā un godīgā sirdī, augļus nesdami ar pacietību." Pacietība, godīgums, labs prāts ir garīgas augšanas pamatā. Ļaujot Dieva vārdam, Viņa likumiem darboties mūsu apziņā, mūsu dzīvē, tīrot mūsu atziņas dārzu no maldu nezālēm, kopjot tanī stādus, kuru augļi nes labumu un skaistumu, mēs dzīvosim progresīvu, pilnvērtīgu dzīvi.

(Z. V. Vēstis)

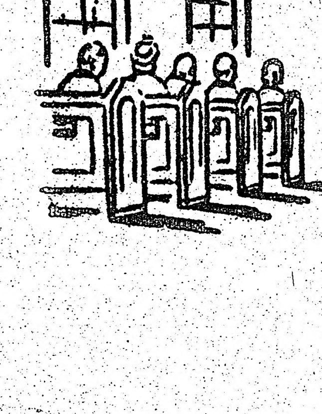

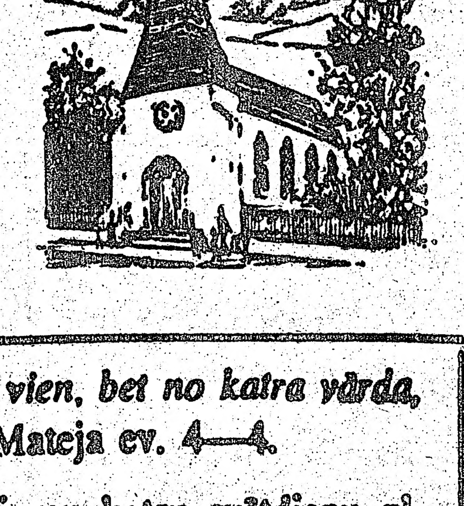

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 13 Worthington Cres., Toronto 31, Ont., tālr. 766-5825. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20 Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 no rīta.

18. decembrī pl. 11 4. adventa svētdienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes bērnu eglīte, svētdienas skolas izkārtojumā.

24. decembrī pl. 16 un pl. 18 Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Pie ērģelēm R. Āze un J. Barušs. Vijolnieks Arturs Jansons. — Draudzes svētdienas skolas bērnu koris.

25. decembrī pl. 11 Ziemsvētku dievkalpojums. Dziedās tenors Jānis Barušs, pie ērģelēm Maija Baruša.

31. decembrī pl. 19 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

1. janvārī pl. 11 Jaungada dievkalpojums.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1553, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto, [illegible] 6 Rolland Road, 482-5743. Biroja stundas trešdienās no pl. 10—12 un 18—20, ceturtdienās no 10—12. Citā laikā iepriekš sazinoties.

Ticības jautājumu stundas — Ceturtdienu vakaros pl. 19 novembrī — Sv. Andreja baznīcā. Vada māc. I. Gaide un J. Cālītis. Visi sirsnīgi aicināti!

18. decembrī pl. 15 4. adventa svētdienas dievkalpojums un bērnu eglīte. Pēc dievkalpojuma Ziemsvētku sarīkojums bērniem. Pl. 14 jauniešu grupas sanāksme.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku vakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris diriģenta A. Purva vadībā.

25. decembrī pl. 10.30 Ziemsvētku dievkalpojums.

31. decembrī pl. 19 Vecgada vakara dievkalpojums.

1. janvārī pl. 10.30 Jaungada dienas dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-27[illegible]. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

18. decembrī pl. 15 bērnu eglītes dievkalpojums baznīcas zālē.

24. decembrī pl. 18 Ziemsvētku vakara dievkalpojums, mūzikālajā daļā draudzes vīru ansamblis.

25. decembrī pl. 13.30 Ziemsvētku dievkalpjums Grace United baznīcā Bramptonā.

31. decembrī pl. 18 — Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās pl. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

18. dec. pl. 14.30 Walmer Rd. baptistu dievnamā Ziemsvētku ieskaņa. Piedalās: Astra Kalniņa (soprāns), Anita Rundāne (ērģeles) un draudzes koris. Diriģents Arvīds Purvs.

Māc. prāv. Dr. B. Kalniņš, 109 Sunnyside Ave., tālr. 533-[illegible] Toronto katoļu vienīgie dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (Resurrection) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 — 9.30. Tālr. 527-6810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

18. decembrī pl. 10 — dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi, pl. 17 — draudzes koŗa koncerts un svecīšu vakars.

24. dec. pl. 16.30 un 18.30 — Ziemsvētku svētvakara dievkalpojumi, koris, dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 11 — Svētku dievkalpojums, dz. grāmatas.

31. decembrī pl. 18 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

1. janvārī pl. 18 Jaungada dievkalpojums.

MONTREALA

Pāv. A. Voitkus, 3438 Rose dale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 4893224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Avenue.

17. decembrī pl. 15.30 Ziemsvētku ieskaņu brīdis Ansgara baznīcā.

18. decembrī (4. adventa svētdiena)13.30 dievkalpojums.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums (vietu izziņosim). Dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 13.30 Ziemsvētku dienas dievkalpojums baznīcā.

31 decembrī pl. 20 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Māc. E. Lange, 304 Pinecrest Rd., tel. 72[illegible], Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

17. decembrī pl. 17 skolas un draudzes eglīte Latviešu centrā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku dievkalpojums.

25. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dienas dievkalpojums.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājusi mana mīļotā sieva, mūsu labā māte

Astrida Šilinskis

dzim. Eislers,

dzimusi 1930. gada 14. decembrī Slokā,

mirusi 1977. gada 29. novembrī Toronto.

Mīļo māmiņ, saldu dusu
Novēlam Tev kapsēt'ā;
Savās sirdīs klusi, klusi
Turēsim Tev' piemiņā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
vīrs un meitas

Aizgājusi Dieva mierā
mūsu mīļā meita, māsiņa un krustmāte

Astrīda Šilinskis

dzim. Eislers,

dzimusi 1930. gada 14. decembrī Slokā,

mirusi 1977. gada 29. novembrī Toronto.

Apbedīta 2. decembrī Jorkas latviešu kapos, Toronto.

Norima nākotnes veidotās ieceres,
Izgaisa sapnis . . .
Gribēja dzīvot — nebija lemts . . .

Mīļā piemiņā paturot par viņu sēro

vecāki, brāļi ar ģimenēm Toronto,
brālis ar ģimeni Albertā, radi Latvijā un Anglijā

Dieva mierā aizgājis

Cerons Lazdiņš

dzimis 1918. gada 18. septembrī Latvijā,

miris 1977. gada 29. novembrī Toronto

Viņu sirsnībā piemin

Mirdza un Boļeslavs

Mūžīgā mierā aizgājuši:

L.K.O.K. kapteinis
Oskars Caunītis
dzimis 1899. gada 6. augustā Cēsīs,
miris 1977. gada 10. jūnijā Londonā, Anglijā.

Emma Šķērstiņš,
dzim. Jansons,
dzimusi 1898. gada 1. aprīlī Jelgavā,
mirusi 1977. gada jūlijā Renburgā/Holst., Vācijā.

Virsnieka vietnieks
Roberts Apenītis
dzimis 1899. gada 6. februārī Grašu pagastā,
miris 1977. gada 15. okt. Mineapolē, Min., ASV.

Sēro
Siguldas pulka piemiņas fonds

Anglijas latviešu dzīve

Svešas zemes smiltājā Anglijā līdz šim guldīti kādi 30 ha itaksieši, kas visi atdusas Stoney Royd kapsētā. Halifaksas nod. valde nolēmusi iepirkt 25 jaunas kapu vietas, paredzot nākotnē latviešu kapu nodalī umā izcelt arī pieminekli. Reizi gadā, Varoņu piemiņas dienā, nodaļas valdes locekļi un citi tautieši pulcējas kapsētā, lai uz katras latviešu kapu kopiņas noliktu ziedus.

DVF Līdsas latviešu skolas deju kopa Ausekītis dejojis tautas dejas konservātīvo kluba sarīkojumā, kurā bija ieradies arī parlamenta loceklis sērs Kīss Joseps, kam kopas dalībniece Dzintriņa mācīja mūsu tautas dejas. Darbu skolā atsākusi skolotāja Herta Pūle kopā ar vedeklu Valeriju, kas vēlas papildināties latviešu valodā. Skola pateicas Upmaļu ģimenei par aptuveni 100 dāvātām latviešu gramatām, kas krietni pavairo skolas bibliotēkas krājumu. Pašreiz skolai ir 337 mācību un bērnu grāmatas, arī visi Mazputniņa eksemplāri.

Etnografiskās krātuves rudens sanāksme Līdsas nod. namā bija apvienota ar vakarēšanu. Darbības pārskatu nolasīja krātuves vadītāja Ērika Vilipse, kā arī ziņoja par dāvātiem priekšmetiem: diviem veciem sējumiem — Spredīķu grāmatu un Dziesmu grāmatu vecā rakstībā. Upmaļu ģimene bija dāvājusi galdautu un K. Hochberga aizsargu virsnieka cepuri. Sanāksmes dalībnieki uzmanību pievērsa laukos austām strīpainām segām, kā arī noklausījās paskaidrojumus par vākšanas māku. Bija skatāmi arī daudzi pašausti dvieļi, kuŗu gali rotāti mežģinēm dažādās tehnikās, tāpat kapā laižamie dvieļi.

Pēc daudzu gadu darbošanās no DVF Halifaksas nodaļas vanadžu kopas vadītājas pienākumiem atteikusies Biruta Dzītare. Viņas vietā par kopas vadītāju darbosies Anastasija Vidze. — Rev. kom. konstruējusies šādā sastāvā: priekšsēdis V. Orskis, sekretārs R. Dāle un locekļi V. Gerets, D. Ceksters, A. Trupe un A. Bērzmārtiņš.

Paplašinātais Bradfordas nodaļas bārs dos iespēju uzņemt kādus pāris desmit viesus vairāk ar ērtākām novietošanās iespējām. Bāra telpā ielikti tepiķi un iegādātas arī jaunas mēbeles. Bāra paplašināšanas darbi bija lēsti ap 10.000 mārc, tomēr liekas, ka gala summa būs par kādām tūkstoš mārc. mazāka.

Lietoto mantu izpārdošanu ir jau pāris reizes rīkojusi Līdsas latv. draudzes dāmu komiteja, gūstot no tām materiālus labumus. Līdzīgi rīkojušās Bradfordas nodaļas vanadzes, no saimes loceklēm un citiem savācot lielu lietotu mantu klāstu un izsludinat laikrakstā izpārdošanu. Izpārdošanā sapulcējas kādi simt pircēji, un pāris stundu laikā vanadžu kasē ieplūda pāri par 70 mārc. Dala no mantām palika arī nākamai reizei.

A. Pk.

VINIPEGA

● Vinipegas latvieši 19. novembrī pulcējās Latvijas valsts dibināšanas dienas atceres sarīkojumā, ko vadīja T. Snikeris, nolasot arī savu dzejoli. Svētbrīdi vadīja māc. Dr. E. Grīslis, bet svētku runu teica Dr. ing. Juris Svenne īpaši izcelot Latvijas universitāti un latviešu zinātniekus. Ar centību un darba mīlestību arī tagad brīvajā pasaulē aug jauni latviešu zinātnieki. Bass-baritons Mikelis Bickis kokles pavadījumā dziedāja paša aranžētas tautasdziesmas. Sarīkojums notika Man and Nature mūzeja auditorijā. Vinipegas pilsētas galva R. Stīns 1. nov. pieņēma latviešu pārstāvjus un parakstīja deklarāciju par Latviešu dienu Vinipegā. Pie pilsētas valdes nama uzvilka Latvijas karogu, kurtas plīvoja trīs dienas. The Vinnipeg Free Press ievietoja rakstu par Latviju, un divas radio stacijas 19. nov. vakarā katra pusstundu raidīja latviešu mūziku, dziesmas un ziņas par Latvijas okupāciju.

● Vinipegas latviešu organizācijas un draudzes sakarā ar Belgradas konferenci nodeva LNAK sastādīto memorandu un citus dokumentus Vinipegas radio raidītājiem, laikrakstiem un Vinipegas pilsētas galvam.

● Vinipegas latviešu biedrības referāta vakarā K. un J. Demes ģimenes mājā Edīte Zūzena referēja par rakstnieku Anšlavu Eglīti viņa dzīvi un darbiem. Sīkākai apskatei referente bija izvēlējusies trīs darbus: Homo Novus (1943.g.), Omarija kundze (1958.g.) un Piecas dienas (1976.g.). Pēc referāta bija jautājumi un pārrunas. Vakars bija pulcinājis ap 30 klausītāju, kas izteica vēlēšanos nākotnē dzirdēt līdzīgus referātus par Alfredu Dziļumu. Gunāru Janovski Rūdolfu Blaumani, Olafu Stumbru un Ilzi Šķipsnu.

Meklēju Kristapu
Eltermani
un Alfredu (Mārtiņu)
Žaubri.

Lūdzu rakstīt Z. Zeics.
13323 Kornblum, Hawthorne,
Calif. 90250, U.S.A.

Lūdzu ziedojiet
PATIESIBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz vārda „TRUTH FUND" un nosūtāmi: „TRUTH FUND", c/o Tremont Savings, Acct. No. 405816, 3445 Jerome Avenue, Bronx, N.Y. 10467, USA.

PATIESĪBAS FONDS

Labi panākumi golfā

Golfa sezonas beigu turnīrā Parkview laukumā Toronto piedalījās 19 spēlētāji. Uzvarēja Mārtiņš Grimba jr. ar 76 sitieniem, tālākās vietās Mārtiņš Grimba sen. ar 83 un Arnolds Dzilna ar 83. Dāmu klasē uzvarēja Anne Antmane un individuālās sacensībās dāmām Marta Dālberga. Visi spēlētāji saņēma P. Svanberga dāvātās bumbas. Speciālo balvu — nūju(putter) par tuvāko sitienu pie karodziņa un septītā zāļāja ieguva Ināra Grundule. Individuālās sacensības vīriešiem bija aizkavējušās un beidzās tikai oktobrī. Uzvarēja 16 gadus vecais Trois Priede, atstājot otrā vietā Voldemāru Galviņu. Priede kā pirmais saņēma LSAK valdes priekšsēža Arnolda Tīcmaņa dāvāto mūžīgi ceļojošo balvu. Baltiešu vienību sacensībās Glen Cedars laukumā mūsu vienība uzrādīja labus rezultātus: A. Litaunieks — 76, Mārtiņš Grimba jr. 78, A. Dzilna 81, E. Znotiņš 82, A. Antmanis 83 un T. Priede 85, kopa 485. Lietuvieši tomēr izrādījās pārāki. Visi golfa spēlētāji aicināti gatavoties 1978. gada sezonai. Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes notiks nākosā gada 12. un 13. augustā Glen Cedars laukumā. Sezonas atklāšanas turnīrs paredzēts jūnija sākumā un nobeiguma septembrī.

Austra Dzilna

T. Priede

Lasītāju vēstules

DZĪVOSIM NĀKOTNEI!

Baigi kļūst izlasot Latvija Amerikā ievadnieka A. Ķegumnieka 19. novembŗa rakstu par Rīgas elektronisko viesuļvētru staru izmēģināšanu, kas ietekmējot citu zemju klimatu, radot zemestrīces, ūdensplūdus u.c. Arī astrologi vairākkārt brīdina pasaules ietiepīgos dogmātiķus atrast vienotu saprašanās ceļu, jo pretējā gadījumā abpusējas atombriesmas varot pat tuvākos gados skart zemes lodi ar miljoniem nevainīgu dzīvību un kultūras vērtību iznīcināšanu.

Cilvēces labklājībai jāstrādā vienoti. Mēs visi taču vēlamies tādu iekārtu, kas piemērota cilvēka dabai, kuŗā tas var attīstīt savas spējas un justies laimīgs. Tātad mērķis būtu visiem viens, kaut ceļi dažkārt ir dažādi. Arī pēc maldiem nāks pareiza atziņa. Nekas nestāv uz vietas, viss mainās, arī cilvēka ieskati. Izjutīsim laimi un labklājību tādos apstākļos, kādos atrodamies. Dzīvosim tagadnei un nākotnes gaišākām cerībām!

Valentīna Auguste Čikagā

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St., (pie Bloor St.) Toronto Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884
PUKES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tīrums

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz pl. 8 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

JAUNAS GRĀMATAS

R. Birzgalis — Letiņš trimdā	$6.50
A. Voitkus — Svešinieki un piedzīvotāji, rom.	$9.50
Rutiņa U. — Vēl tā gribējās dzīvot	$7.00
T. Zeltiņš — Tuvos un tālos ciemos, izl.	$8.50
Kurts Rīss — Bestselleri	$8.50
K. Hamsuns — Loks noslēdzies	$8.50
Z. Liepa — Mans logs, dz.	$5.00
L. Lideka — Nams pie Baltijas jūŗas, rom.	$8.00
Latviešu karavīrs II p. k. l. 5. gr.	$19.00
Vilis A. Hāzners — Varmācības torņi, atm.	$24.00
A. Eglītis—Kas izpostīja latvisko stūrīti? ilust.	$11.00
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, impr.	$14.75
V. Saulīte — Dzīvības trauksme, dzejoļi	$7.20
Jānis Rudzītis — Raksti	$40.00
Ž. Unāms — Kārlis Ulmanis	$15.50
Jānis Jaunsudrabiņs 1877 — 1977	$2.00
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.	$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā	$9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un NV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
226-6950 5385 Yonge St. Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.
445-5325 72 Northdale Rd. Willowdale, Ont.
Sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīga, nepasterizēta
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) u.c.
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVAM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-6563
EGLĒNIEKI

Ja esat nodomājuši iegādāties
JAUNU 1978. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. RO 6-1131
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19½ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, treidienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
[illegible] Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-[illegible]

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$25.—
☐ 6 mēnešiem	$13.00
☐ 3 mēnešiem	$ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: NO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Minsteres Latviešu ģimnazija

1977./78. māc. gada 2. pusgadam,
kas sākas 1978. gada 30. janvārī,

uzņem

JAUNUS SKOLĒNUS

visās klasēs uz pēdējo liecību pamata.
Apmešanās skolai pievienotajā internātā. Interesenti— jaunieši vai viņu vecāki — aicināti vēl pirms Ziemsvētkiem sazināties ar MLĢ direktoru E. Silkalnu, Lettisches Gymnasium, Wienburgstr. 52-54, 4400 Münster, Germany (tālr.: 0251-23475).

NEKAVĒJATIES AR SVĒTKU PASŪTINĀJUMIEM!

Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.,

273 Old Brompton Rd.,

London SW 5 9JB, England

Pieprasiet mūsu cenrādi latviešu valodā, standartsaiņu sarakstu, pārtikas preču cenrādi un drānu paraugus. Rakstiet latviski un mēs nekavējoties atbildēsim.

Standartsainis Nr. 6/L ..... US$ 165.-.
1 skaists koķika imitācijas nailona kažoks melnā krāsā un 1 eleganta dāmu blūze ar garām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 7/LM ..... US$ 145.-.
3 metri labas kval. vilnas uzvalku drāna daž. krāsās, 2 metri krimplīna drāna dāmu kleitai vai kostīmam daž. krāsās, 1 nailona virskrekls kungam, 1 eleganta dāmu blūze ar garām piedurknēm.

Standartsainis Nr. 77 — Veemāmiņai ..... US$ 162.-.
1 pāris siltas rīta kurpes, 1 pāris garas vilnas zeķes, 1 silts naktskrekls, 1 skaista blūze ar garām piedurknēm, 1. vilnas galvas lakats, 500 gr adāmās dzijas, 1 mārc. saldumu, 1 elektriskā sega ar temperatūras regulētāju rozā krāsā, drošība garantēta, jeb 1 skotu rūtaina vilnas sega.

Samaksu variet pārsūtīt ar personīgu čeku vai caur banku.

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $18.—.

.....
(Vārds un uzvārds)

Adrese .....
(Adrese)

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēlē lietas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dziparī. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.,
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

AUTO

Assurance

Automobiļu briesmas Rīgā...
Līdz šim jau izņemtas vairāk nekā 700 braukšanas atļaujas, un iespējams, ka tuvākā nākotnē viņu skaits palielināsies līdz 1000... Iekšrīgā atļautais lielākais braukšanas ātrums automobiļiem paredzēts 9 km stundā, kamēr tālāk pilsētas robežās maksimālais ātrums noteikts 15 km.

1925. gada 26. maijā

* * *

Kontrole uz pontonu tilta. Pēdējās dienās novietots uz pontonu tilta vidū policijas postenis, kam uzdots raudzīties, ka automobiļi un autobusi nebrauktu pāri tiltam ātrāk kā 10 km stundā.

1930. gada 13. oktobrī

No «Jaunāko Ziņu» slejām

UN NEKUSTAMU ĪPAŠUMU

APDROŠINĀŠANA

Skyline Real Estate Ltd.

2100 DUNDAS ST. W., TORONTO

533-8553

Ilmars Jankovskis

TORONTO PILSĒTAS ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

Piektdien, š. g. 23. decembrī — atkritumus neaizvāks. Nākamā savākšanas diena trešdien, š. g. 28. dec.

Pirmdien, š. g. 26. decembrī — atkritumus neaizvāks. Pirmdienas savākšanu izdarīs otrdien, š. g. 27. decembrī.

Pirmdien, 1978. g. 2. janvārī — atkritumus neaizvāks.

Nākamā savākšanas diena būs otrdien, 1978. g. 3. janvārī.

Š. g. 28. decembrī un 1978. g. 4. janvārī nesavāks smagos priekšmetus un laikrakstus. Tos visus savāks trešdien, 1978. g. 11. janvārī.

Jūsu sadarbību, izliekot atkritumus savākšanai noteiktā dienā, mēs atzinīgi novērtējam.

R. M. BREMNER
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Brīvi ceļojuši pa Kanadu

Laikraksts The Toronto Sun ziņoja, ka padomju čeka samaksājusi kādam Kanadas policijas darbiniekam 5000 dol., lai iegūtu tā sava aģenta vārdu, kas strādājis arī Kanadas labā, veicot dubultlomu. KGB šādā ceļā sava aģenta vārdu arī ieguvusi, atsaukusi uz Maskavu un notiesājuši ar nāvi.

Kanadas drošības dienesta ģenerāldirektors Mičels Dērs tagad par šo gadījumu devis paskaidrojumus parlamenta tieslietu komitejai. Konservatīvais parlamenta loceklis Otto Jelineks izteicies, ka nespējot saprast tagadējās valdības ignoranci pret čekas centieniem, kas mēģina graut un iznīcināt Kanadas brīvību. Pad. savienība turpretim šādās lietās rīkojoties pavisam citādi.

Jelineks ieguvis informāciju, ka Kanada izraidījusi 4 no 20 padomju diplomātiem, kas turēti aizdomās par spiegošanas aktīvitātēm Kanadā. Trīs no viņiem atradušies čekas dienestā: Vladimirs Vēbers, leitnants Valerijs Smirnovs un majors Vladimirs Vasiljevs. Vēbers saņēmis 84 reizes atļauju ceļot pa visu Kanadu, līdz beidzot atklājies, ka viņš nodarbojies ar lietām, kas neatbilst diplomātiskiem pienākumiem. Smirnovs saņēmis 28 šādas atļaujas, bet Vasiljevs 12.

"Vai jūs spētu iedomāties, kāds būtu uztraukums, ja Kanadas drošības ierēdņi brauktu pa Pad. savienību, kā čekisti to dara šeit?" jautājis Jelineks.

Sīkās ziņas

★ Vatikāna audiencē pāvests Pauls sacīja Polijas komūnistu partijas vadītājam Gīrekam, ka Romas katoļu baznīca ir gatava atbalstīt Poliju, kas atrodas saimnieciskās grūtībās, ja režīms atļauj baznīcai darboties bez traucējumiem. Poļu bīskapi prasa brīvāku reliģisku audzināšanu un izglītību Polijā, kur 90 proc. no 35 milj. iedzīvotājiem ir Romas katoļi. Gīreks bija otrais Austrumeiropas komūnistu galva, kam piešķirta audience pie 80g.v. pāvesta.

★ ASV prezidents Džimijs Karters 29. decembrī dosies deviņas dienas sešu valstu apmeklējumā. Francijā viņš apmeklēs sabiedroto invāzijas vietu Normandijā, piedalīsies NATO un Eiropas koptirgus sarunās Briselē, Beļģijā, Saudiarabiją apspriedīs naftas cenas, lielāka politiska runa paredzēta Indijā un preses konference Polijā. ASV prezidentu ceļojumā pavadīs viņa dzīvesbiedre un viņi Jauno gadu sagaidīs karaliskā stilā pie Irānas šacha.

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZIRE TELPAS

sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus

Tel. 922-2931

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams

Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., lesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IEVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

25 gadus mēs esam palīdzējuši radīt miljonu atmiņu attēlus no ievērojamiem dzīves notikumiem un personām.

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E.,Tor.,Ont.M5A 1P2 (416)863-1166

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St.Toronto 5,Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- Δ LIETUS NOVADA CAURULES
- Δ LOGI
- Δ DURVIS
- Δ MARĶIZES (Awnings)
- Δ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

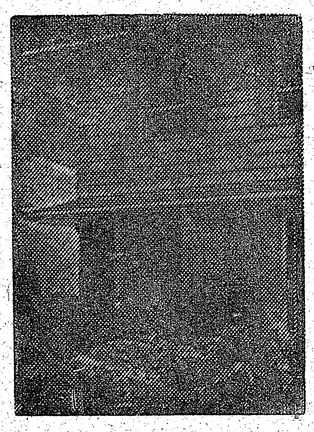

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mūrnieks
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

VALUPE

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

R·S· KANE Ltd·
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

RATAS

— ĢIMEŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Christ Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAIKU
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

A. Eglītis — TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

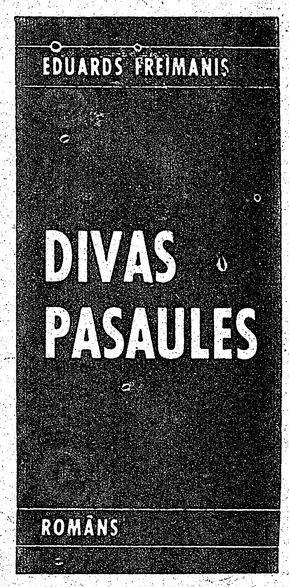

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Toronto Latviešu kreditsabiedriba

novēl visiem

PRIECIGUS ZIEMAS SVĒTKUS

un

SEKMĪGU JAUNO GADU

Kreditsabiedrības biroji būs slēgti
24., 26. un 31. decembrī
un 2. janvārī.

Dziesmu svētki ar plašāku nozīmi

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE BOSTONĀ

Amerikas latviešu apvienības decembŗa valdes sēdē Bostonā priekšsēdis J. Riekstiņš ierosināja pieņemt īpašu rezolūciju, kuŗā pateicās PBLA valdes priekšsēdim I. Spilneram, I. Freimanim, O. Pavlovskim, G. Meierovicam, J. Kadelim un Mudītei Krastai, tāpat igauņu un lietuviešu pārstāvjiem par baltiešu lietas izcilo pārstāvēšanu Belgradā, aicinot latviešus brīvajā pasaulē vēl vairāk nekā līdz šim atbalstīt Latvijas brīvības fondu, kuŗa līdzekļi dod iespēju kāpināt starptautisku politisku darbu latviešu tautas un Latvijas labā. Sēdē noklausījās arī I. Spilnera un citu ziņojumus par baltiešu darbību Belgradā un ievadījumā ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsaukto bij. sabiedrisko lietu ministru Alfredu Bērziņu, kas bija arī ALA goda priekšsēdis.

ALA vadību bostoniešu vārdā sveicināja Trimdas draudzes priekšnieks J. Ansbergs. Pēc ziņojumiem par aktīvitātēm Belgradā PBLA priekšsēdis I. Spilners uzsvēra, ka Eiropas latvieši bijuši aktīvi un darbojušies delegācijās. Viņš arī nodevis Kanadas delegācijai LNAK īpašo memorandu. G. Meierovics norādīja, ka ASV bijušas vienīgās, ka iesniegušas padomju delegācijai vārdiskus sarakstus par personām, kuŗām liegta izceļošanas vai apmeklējumu vīzas. O. Pavlovskis norādīja, ka bieži tautieši bijuši neatsaucīgi ziņu došanā un lietu kārtošanā. Priekšsēdis J. Riekstiņš ziņoja, ka vairākās vietās jau notikusi parakstu vākšana iesniegumam prezidentam Kārteram, lai noskaidrotu prezidenta Kārļa Ulmaņa likteni. Bostonā, kā ziņoja V. Antiņš, savākti ap 500 parakstu.

Plašākas pārrunas bija arī par dziesmu svētkiem nākošvasar Bostonā, par priekšdarbiem ziņojot rīcības komitejas priekšniekam J. Bībelniekam un padomes priekšsēdim J. Ansbergam. Bija ierosinājums dziesmu svētku laikā rīkot kādu plašāku nacionālpolitisku demonstrāciju vai sanāksmi. Ierosinājumu pieņēma ar 9 balsīm, diviem balsojot pret un diviem valdes locekļiem atturoties. Dziesmu svētkiem jau pieteikti 1800 dziedātāju un 1300 dejotāju.

Latviešu institūta padomei izraudzīti 12 locekļi: Asja Lejiņa, Anna Graudiņa, Līga Ruperte, E. Andersons, A. Sildegs, P. Norvilis, U. Inveiss, R. Zariņš, V. Klīve, A. Bolšteins, U. Grava un J. Riekstiņš. G. Meierovics ziņoja, ka viņš uzņēmies Gotlandes dziesmu svētku pārstāvja pienākumus ASV. Turpmākā sēdes gaitā ar ziņojumiem nāca biroju vadītāji. Māris Ubāns atteicies no teātŗa nozares vadības Kultūras fondā, bet paliek par referentu ASV. Vašingtonas demonstrācija devusi 4270 dol. atlikumu, no kā jauniešu ceļa izdevuma segšanai izdoti 450 dol. Līdzekļu vākšanai ALA darbam pašlaik ienākuši vairāk nekā 10.000 dol., novembrī saņemti 9000 dol. Mūža biedru skaits 1577. ALA saņēmusi Almas Vāveres testamentāru novēlējumu 6.500 dol. prof. Nikolaja Vāveres piemiņas fondam, kas izlietojams stipendijām inženierzinātņu studentiem ASV.

Nākamā ALA valdes sēde notiks 4. un 5. februārī Milvokos. Vk.

Augsts apbalvojums latvietei

Rodes stipendijas komiteja Ontario piešķīrusi 21. g.v. Baņutai Rubesai Rodes stipendiju (Rhodes scholarship), kas ir 4000 dol. apmērā. Baņuta Rubesa pavasarī beidza Queens universitāti Kingstonā ar zelta medaļu vēsturē. Šo stipendiju nodibinājis Anglijas valstsvīrs Cecils Rode. Kanadā katru gadu piešķir 11 šādas stipendijas

Baņuta Rubesa

studentiem, kam ir akadēmiski panākumi, vadības kvalitāte un raksturs. Otrs šīs stipendijas saņēmējs ir kanadietis Džems Retallaks. Stipendiju līdz šim piešķīra tikai studentiem, bet pēdējos gados arī studentēm.

Baņuta Rubesa ir pirmā latviete un tikai otrā sieviete, kas ieguvusi šādu augstu apbalvojumu. Viņa iecerējusi studijas turpināt Oksfordas universitātē Anglijā. Viņas intereses ir nacionālos jautājumos un drāmā. 6. Latviešu dziesmu svētkos 1976. g. Kanadā viņa jaunatnes sarīkojumu ciklā vadīja uzvedumu Emigrācijas apskaidrošana II, ko izrādīja īpaša drāmas grupa Pēdējie āksti, kuŗu jau kopš kopas dibināšanas vadījusi Baņuta Rubesa, kad tai bija tikai 17 gadu.

Baņuta Rubesa preses intervijā izteikusies, ka viņas interese par savu tēvu zemi Latviju bijis viens no iemesliem viņas izraudzīšanai apbalvojumam. Viņa sarakstījusi par Latviju un tās vēsturi mūzikālu uzvedumu. „Mana iedziļināšanās Latvijas vēsturē izteikta manas teātŗa grupas izrādēs, tēlojumus sarakstot latviešu valodā, kas domāti pašiem latviešiem," Baņuta Rubesa paskaidrojusi laikraksta The Toronto Star intervētājam T. Irvinam. Šis laikraksts bija rakstam pievienojis arī apbalvotās attēlu. Iepriekš par apbavojumu jau bija ziņojis Toronto rīta laikraksts The Globe and Mail, arī ievietojot Baņutas Rubesas ģimetni un līdzīgu interviju.

—ls—

MANČESTRA

Dr. Lūdmilas Mitrēvicas un Anša Mitrēvica mājā 87 g. vecumā no ģimenes šķīrās māte un vecmāmiņa Anna Laiviņa, dzim. Šiškina. Māc. K. Treimanis un pareizticīgo māc. I. Adamovs aizgājēju no Mančestras ev. lut. baznīcas izvadīja uz vietējo Austrumu kapsētu. Ērģelniece E. Brigmane atskaņoja sēru mūziku. Kapsētā Mančestras draudzes vārdā vainagu nolika dr. priekšnieks A. Ozols. Radu vārdā atvadījās Marģers Laiviņš un no ģimenes — mazdēls Egils Mitrēvics. Aizgājēja dzimusi 1890. g. 17. septembrī Maskavā. Apprecējusies ar rūpnieku Artūru Laiviņu un 1920. g. pārcēlušies uz Rīgu. Bēgļu gaitās Vācijā Anna Laiviņa zaudēja vīru. 1950. g. iecelojusi ASV, kur dzīvoja meitas ģimenē. Viņa atstāj meitu Ludmilu ar ģimeni Mančestrā, dēlu Andreju Kolumbusā un meitu Ritu Ķuzi ar ģimeni Floridā. P. S.

RODĒZIJA

Sarunas starp Rodēzijas valdību un melnajiem nacionālistiem ir ar panākumiem. Nacionālistu vadītājs reverends Ndabaningis Sithole apstiprinājis jau panākto vienošanos — viens cilvēks viena balss (no 18 g.) Smisa valdība vēl meklē konstitūcionālu drošību balto interešu aizsardzībai. Rodēzijas valdība visu laiku izvairījās runāt ar komūnistu un terroristu partizāniem.

SNIEGS SNIEG!

Londonā, Ontario, Kanadā pagājušajā nedēļā uzsniga 120 cm (48 collas) bieza sniega kārta. Kad ziņoja par pirmajiem 10 cm, torontieši neticēja, jo debesis bija dzidri zilas. Dienu vēlāk sniega briesmas uzbruka arī Toronto.

Pensionāru nams pašu rokās

Latviešu pensionāru nama būves komiteja (Latvian Senior Citizen's Foundation in Metropolitan Toronto) — A. Budrevics, J. Ozoliņš, K. Purmals, M. Prikulis un A. Retigs — izvērtēja 29. novembŗa sēdē iecerētā pensionāru nama būves pārāk ieilgušo situāciju un tupmākās izredzes pašreizējās inflācijas financiālo ierobežojumu laikā. Sēdē konstatēja, ka Cadillac būvsabiedrība un zemes īpašniece atsakās par Central Mortgage un Housing Corporation (CMHC) paredzēto summu (2 milj. dol.) dot zemi un uzbūvēt ēku, prasot piemaksu, bet CMHC aizdevumu nepaaugstina.

Pirms inflācijas sākšanās šādu nama apsaimniekošanu valsts pabalstīja pat līdz 50 proc. Sakarā ar taupīšanas politiku tagad šādi pabalsti parasti tiek piešķisti tikai 25 proc. vai arī nemaz.

Pensionāru nama būves komiteja atzina, ka iespēja būvēt šo namu būtu tikai tad, ja starp pensionāriem rastos cilvēki, kas vēlētos dzīvot starp latviešiem vienā namā un šim projektam iztrūkstošo summu atbalstītu ar apm. 100.000 dol., piemēram, ja 50 personas katra varētu iemaksāt 2000 dol.

Komiteja nolēma jauno stāvokli paziņot visiem pensionāru apvienības biedriem. Kas vēlētos projektu atbalstīt, par to jāpaziņo Toronto latviešu pensionāru apvienības valdes priekšsēdim A. Retigam, 30 Torham Rd., Toronto Ont. M4B 3K2 tālr: 757 - 4327, minot savu uzvārdu, adresi, tālr. numuru un ar kādu summu vēlētos piedalīties.

Ja pieteiktās iemaksas sasniegtu iztrūkstošo summu, tad iemaksātājus resp. dāvinātājus saaicinātu kopā, lai lemtu par projekta tālāku īstenošanu. Naŗda būs jaiemaksā tikai tad, ja būs vajadzīgā atsaucība. Ja šis ierosinājums negūtu vajadzīgo atsaucību, tad nama būves komiteja projektu būs spiesta izbeigt. Projektētā namā paredzēti dzīvokļi tikai pensionariem, arī ar lielāku gada ienākumu. Neviens tomēr neiegūst dzīvokļa īapšuma tiesības. —ls—